Mart 1991 Sayı: 99 Fiyat: 5000 TL.

TKP/ML
MERKEZİ KİTLE YAYIN ORGANI

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİN !

BUYURUN SOFRAYA LEŞ KARGALARI !

BAŞYAZI

Bütün insanların gözü önünde kanlı bir savaş sürüyor ve insanlar, savaş araçlarının çarpışmasından insanların kitleler halinde öldürülmesini göremiyor. Herkes çarpışanların ve ölenlerin insanlar değil, gök yüzüne ışık seli saçan ölüm kusan silahlar olduğunu düşünürcesine körleştirilmişler. Sanki, göğe yükselen kanlı petrol dumanları insanlığı kör etmiş. Emperyalistlerin "barış" aldatmacaları arasında, gerçek halk düşmanları, "barış" düşmanları görülmez olmuş. Dün Vietnam halkını katledenlerle, bugün, Irak halkını katledenlerin aynı olduğunu unutulmuş gibi. Aslında yoğun emperyalist propagandayla unutturulmuş ve unutturulmaya çalışılıyor. Türk egemen sınıfların TRT'si bu görevi iyi yapıyor. ABD emperyalizminin sözcüsü Bush'un borazanı hâline getirildi. Uşaklıkta o denli ileri gittiler ki, kendi başbakanlarından çok Bush'un görüntüsüne TV'de yer veriliyor. Hatta Bush'un halkların kanına bulanmış gölgesine bile selam verir duruma geldiler. Çünkü kural böyle. Efendinin pisliği uşaktan daha kıymetlidir.

"Tarihi yaratan ezilen yığınlar ayakta olduğu sürece, emperyalist ve gericilere yeryüzünde rahat yoktur. Onlar, bazı dönemler zafer kazansa da, nihayi zafer ezilen yığınların olacaktır. Türkiye işçi sınıfı'da varoldukça, Türk egemen sınıflarına rahat yüzü yoktur."

Emperyalistler, Saddam'ı bahane ederek Irak halkını katledip Ortadoğu'yu kana bulamaya devam ederken, Türk egemen sınıfları da içte halka yönelik baskılarını arttırarak sürdürüyorlar. Hem de "demokratikleşme" adı altında Ortadoğu'nun kan gölüne çevrilmesinin yarattığı bulanıklığı kendine kaldıraç yapan Türk egemen sınıfları, bu fırsattan yararlanarak, içte, halkı iliğine kadar sömürmeye devam ediyor. Gün geçmiyor ki; yeni bir zam olmasın, gün geçmiyor ki; işçiler işten atılmasın, gün geçmiyor ki; karakollarda, siyasi şubelerde işkenceyle öldürülenlerin haberi gelmesin...

Devamı 2. Sayfada

ABD EMPERYALİZMİ, VİETNAM HALKINDAN YEDİĞİ TOKATIN ACISINI ORTADOĞU HALKLARINDAN ÇIKARMAK İSTİYOR!...

Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesi ABD emperyalizmine yetmedi. ABD ve diğer emperyalist müttefikleri Irak'ı da işgal ederek Saddam'ın tamamen devreden çıkarılmasını amaçlıyorlar. Düne kadar sadece Kuveyt'in kurtarılması varken, gelinen aşamada, artık Saddam'ın yönetimden düşürülmesine kadar savaşı sürdüreceklerini söylüyorlar.

Özellikle ABD emperyalizmi, Vietnam yenilgisinin üzerinde bıraktığı piskozu atmak için yeni bir kanlı zafer aramaya başladı. Gerçektende Vietnam halkından yediği tokat, ona ve diğer emperyalist haydutlara korku verdi. Ömürleri boyu taşıyacakları bir yafta taktı boyunlarına; "Emperyalizm kağıttan kaplandır." Proletaryanın büyük öğretmeni Mao'nun bu sözü, Vietnam halkının uzun süreli savaşı sonucu bir kere daha gerçekleşti.

Dünya halklarına cesaret, emperyalistlere ise korku veren bu tarihi zafer, insanlığın geleceğinin, daha çok zaferlerden geçmesi gerektiğinide belirtmiş oluyordu.

ABD emperyalizmi, Vietnam sendromunu üzerinden atmak için kanlı bir zafer kazanmayı sürekli kovalıyordu. Granada, Panama işgalleri Vietnam tokatını unutturacak nitelikte değildi. Irak'ın Kuveyt'i işgali bu fırsatı verebilirdi ve verdi. En azından "büyük bir zafer kazanmış" pozlarında dünyanın bir numaralı jandarması olacaktı. Bu nedenle de bütün basın yayın araçları tek merkezli olarak kullanıldı. Saddam tipinde öyle bir canavar yaratıldı ki, yeryüzüne böylesi bir canavar daha gelmemişti(!). Böyle bir canavara karşı ancak Amerikan Rambosu karşı koyabilir ve yenebilirdi. İşte altı aydır bu tema işlendi. Dünya kamuoyuna bu mesaj verildi. "Barışı bozan" Saddam'dı. Dünya ne güzel "barışa" kavuşmuştu. Doğu ve Batı güçleri anlamıştı. Ama, Saddam canavarı bu barışı bozarak dünyaya meydan okumuştu. Bu nedenle hak ettiği ceza verilmeliydi, vs. vs... üstelik Sad-

Devamı 2. Sayfada

1. sayfanın devamı

Körfez savaşından ekonominin az etkilendiğini leri süren ABD uşağı Özal hükümeti, halktan gerçekleri gizleme peşinde. Ama öbür yandan ikiyüzbini aşkın işçi, sorgusuz sualsiz işten çıkarılarak, işçiler cezalandırılıyor. Grevler yasaklanıyor ve toplu sözleşmeler en düşük seviyede bağıtlanıyor ve işçiler kötü koşullarda köle gibi yaşamaya mahkum ediliyor. Peşpeşe yapılan zamlarla da yaşam çekilmez hale getiriliyor.

Daha önce de söylemiştik. Bu savaşın en büyük acısını başta işçi sınıfımız olmak üzere halkımız çekecektir. Bir avuç sömürücü ve vurguncu ise, savaş zenginleri olarak, karlarına yeni karlar ekleyeceklerdir. Nitekim'de öyle. Bütün büyük sanayi ve Bankalara baktığımızda karları geçen yıllara oranla daha fazla artmış. Terazinin öbür yanına baktığımız da, ezilen milyonlarca kitle, giderek yoksullaşmış ve alım gücü neredeyse sıfırlanmıştır. Üstüne üstlük, yeni savaş vergileri de peşinden getirildi. Halk, günü nasıl geçireceğini düşünmeye başladı. Peş peşe kitleler halinde işçi çıkarımı ise, tam bir rezillik. Türk-İş gibi devlet sendikaları ise, işçi çıkarmasına hiç ses çıkarmıyor. Türk-İş ile patronlar bu konuda mutabakata varmışlar. İşçi çıkarılacak, sendika harekete geçmeyecek. Türk-İş'ten bundan başka bir şey de beklenmiyordu zaten.

Ama, işçi sınıfı bütün baskı ve sarı sendika ağalarının oyununa karşın direniyor ve kendi tarihlerini hiç bir çarpıtmaya yer bırakmadan yazmaya devam ediyorlar. İşte, onbinin üstündeki SEKA işçileri, fabrikayı işgal ederek, toplu sözleşmenin imzalanmasına kadar fabrikadan çıkmayacaklarını kamuoyuna duyurdular.

İşte, yine İzmit'teki Maga deri işçileri, 600'e yakın işçi tazminatlarının ödenmemesi üzerine, polis ve jandarma çemberini yararak fabrikayı işgal ettiler.

Evet, tarihi yaratan ezilen yığınlar ayakta olduğu sürece, emperyalist ve gericilere yeryüzünde rahat yoktur. Onlar, bazı dönemler zafer kazansa da, nihai zafer ezilen yığınların olacaktır. Türkiye işçi sınıfı da varoldukça, Türk egemen sınıflarına rahat yüzü yoktur. Onlar, her ne kadar asker ve polis zoruyla kitleleri susturmaya çalışsalarda, kitleler bu barikatları Maga işçileri gibi aşmasını bilecektir.

İşçi sınıfının kendiliğinden mücadelesi yükselirken, devrimci ve komünistlere de önemli görevler düşmektedir. Bir taraftan silahlı mücadeleyi geliştirirken, bir yandan da işçi sınıfıyla bütünleşme ve önderliği ile geçirerek, işçilerin düzene karşı mücadelesini daha bilinçli hale getirmekle karşı karşıyadırlar.

Faşist düzenin tüm pisliği en iğrenç şekilde kokmaktadır. Buna karşı isyan bayrağını daha yukarılara kaldırmanın bir yolu da; işçi sınıfını örgütleyerek ve onları siyasal iktidar mücadelesinin direk içine çekerek olacaktır. Bu yapılmadan, devrim beklemek, salt bir hayalden öteye gitmeyecektir. Dağlardaki silahlı gücün yıkıcı etkisi, şehirlerde kitlesel hareketler ve direk düzenin temellerine yönelik harekетlerde birleştiğinde, dönüştürücülüğü ve faşist düzeni parça parça yok edici gücü daha da artacaktır. Bu görev savsaklandığında, ne Türk egemen sınıfları ne de emperyalist dünya sistemi yıkılabilir.

1. sayfanın devamı

dam'ın teşhiri de kolaydı. Çünkü İran'la sekiz yıl savaşmış, ayrıca Halepçe'de beşbini aşkın Kürt halkını kimyasal silahlarla katletmişti. Bu doğrulara dayanarak sürdürdükleri propaganda, emperyalistleri Saddam'dan kat kat tehlikeli oluşunu gizlemenin telaşı içindi. Saddam'ı tehlikeli yapanlar da kendileriydi. İran savaşında Sadam'ı bunlar desteklemiş ve Irak'ı bir silah deposu haline getirmişlerdi. Halepçe'de beşbini aşkın Kürt'ün katledilmesine ise hiç ses çıkarmamışlar, hatta kimyasal silah kullanıldığını bile inkara yine bu emperyalistler girmişti. Ama, Saddam gericiliği ne zaman Kuveyt'i işgal ettiyse, o zaman, işler değişti. Kendi canavarlıkları gizlendi. Barışı bozanların, emperyalist ve gerici savaşları yaratanların kendileri olduğu gerçeğini gizleyerek, Saddam gericiliğini barışın düşmanı ilan ediverdiler.

Oysa, işin gerçeği hiç te böyle değil. ABD ve RSE'i başta olmak üzere bütün emperyalistler barışın düşmanıdırlar. Gericiliğin temsilcisi ve geri ülkelerde gerici diktatörleri halka karşı koruyan ve iktidarda kalmasını sağlayanlar emperyalistlerdir. Çünkü bu gerici diktatörler sayesinde halkları sömürebilmekte ve onların özgürlüğe kavuşmasını engellemekteler. Geri ülkeleri girtlaklarına kadar borca boğan, onları silahlandıran yine bunlardır. Geri ülke halklarının gelirlerinin büyük çoğunluğu emperyalist silah tekellerinin cebine akmaktadır. Halklar arasında düşmanlık tohumu ekerek, gerici asavaşların çıkmasına neden olanlar da yine bu emperyalist haydutlardır.

Ortadoğu'da da aynı oyunu oynadılar ve yeniden oynamaya çalışıyorlar. Arap ulusunu parçalara bölerek, kendilerine uşaklık edecek küçük krallıklar kurarak, petrol kuyularının üzerine oturttular. Arap halklarının malı olan petroller, emperyalist tekellerin cebine akıyor. Bu savaşın bir nedeni de bu değil mi? Çünkü, ülkeler arası sınırları halklar gönüllü olarak çizmemiştir. Emperyalistler silah zoruyla çizmişler ve halklarında buna razı olmasını istemişlerdir. Ortadoğu'nun durumu böyledir. Diğer ülkelerin sınırları da aynıdır. İsrail'i Filistin topraklarına oturtanlar da bunlardır. İran-Irak savaşına neden olanlar da bunlardır. Sınırlar emperyalistlerin kendi aralarındaki çıkar çatışmasına göre saptanmıştır. Bu nedenle de, ülkeler arasında sürekli sınırlar anlaşmazlık nedeni olmakta ve bir çoğu bir karış toprak için binlerce insanın ölümüyle sonuçlanmıştır.

Ve bugün kalkıp "barış"tan, "hürriyetten" ve de "insan haklarından" utanmadan sözedebilmekteler. Hangi yüzle Vietnam halkının daha acıları bitmeden, kanları kurumadan mı? Güney Afrika'da ırkçıları zencileri katletme pahasına desteklemek ne çabuk unutuldu. Latin Amerika'daki halkların mücadelesini boğmak için gerici diktatörleri desteklemek için, halkların üzerine tonlarca atılan bombalar hala devam ediyor. Peru'da Peru Komünist Partisi'nin mücadelesini boğmak için gerici Peru diktatörlerini destekleyenler yine bunlar değil mi? "Uyuşturuculara karşı mücadele" adı altında gerilla mücadelesini bastırmak için atılan bombaları kim unutur?

İnsanlığın en büyük düşmanı emperyalist güçler ve onların yardakçıları işbirlikçi devletlerdir. İnsanlığı sü-

rekli geriye götürmeye çalışan, daha hızlı bilimsel gelişmenin önünde engel olan, halkların kardeşçe ve özgürce yaşamasını engelleyenler, yoksulluğun sürmesine neden olanlar bir avuç uluslararası emperyalist tekeller ve onların iktidarlarıdır. Emperyalizm ortadan kalkmadıkça, bu savaşlar sürecek ve halkları birbirine kırdırmaya devam edeceklerdir. Halklar ayaklanıp kendi iktidarlarını kurmadıkça, savaşların ve sömürünün yıkımı insanlığı sürekli ezecek ve özgürce yaşamasının önünde engel olarak varolacaktır. Onlar her ne kadar komünizmi ve sosyalizmi halklara "hürriyet" düşmanı olarak gösterse de, kendi iğrenç yüzlerini gizleyemeyecekler ve bir gün eski sömürücü feodal dönem gibi kapitalist düzen ve sistem de yok olacaktır. İnsanlık kendi özgür geleceğini komünizme ulaşmakla bulacaktır.

EMPERYALİSTLERİN "Savaşa Karşı Oldukları" ya da "Barış Yanlısı" OLDUKLARI BİR ALDATMACADIR

Emperyalistler Irak'ın Kuveyt'i işgal etmesinden önce hummalı bir "barış" gösterileri içine girmişlerdi. Ama, öbür yandan da, Romanya ve Panama'da işgaller ya da emperyalistlerin darbeleriyle çalkantılar sürüyordu. Ayrıca, onların "barış"tan anladıkları kendi çıkarlarına kimsenin dokunmaması ve dünyaya hakim olmaktı. Ne var ki, bütün emperyalist ve gerici savaşların kaynağı da ekonomik ve siyasi sistemleridir. Barışı bozan, halkları yoğun bir şekilde sömüren ve ezen kendileridir.

Emperyalistler arasında sağlanan konsensus geçicidir. "Kuveyt'i kurtarma" aldatmacasında bu kendini göstermiştir. Önümüzdeki süreç daha çetin çelişkilerin ortaya çıkmasına gebedir. Sorun "Kuveyt'i kurtarmak"la bitmeyecek, kendi aralarındaki dalaşmalar hızlanacaktır.

RSE ve ABD'nin anlaşması ise, geçicidir. RSE'nin iç durumundan dolayı geri çekilmesi vardır. Ama buna karşın ABD ve diğer emperyalistler yeni bir yarışa başlamışlardır. Dünyaya yeniden çeki düzen vermek, yeni pazarların paylaşılmasını gündeme getirmek gibi. RSE, kendini toparladığında yine bu pazar paylaşımına aktif olarak katılacaktır. Ancak, bugünkü yapısıyla bu zayıf gözükmektedir. ABD ise, RSE'nin zayıflamasından yararlanarak, onun bıraktığı boşluğu kendisi doldurmak istiyor. Bu nedenle de Avrupalı ve Japon emperyalizmi ile yarış içindedir. Bu yarış, öyle bir boyuta vardı ki, "Kuveyt'i kurtarma" adı altında, bir birlerine galebe çalmak için Ortadoğu'yu kana bulamaktan çekinmediler.

AMAÇ KUVEYT'i "KURTARMAK"MI?

"Kuveyt'i kurtarma" adı altında Irak'a karşı sürdürülen savaş, sorunun perde arkasını gizliyor. Emperyalistlerin amacı Kuveyt'i kurtarmak değildir. Bu fırsattan yararlanarak bir birine üstünlük sağlama ve esasında ise ABD'nin dünyanın bir numaralı jandarmalığını ispatlama ve özellikle Batı'ya karşı belli bir üstünlük sağlama savaşıdır.

ABD ve diğer müttefik emperyalistler Ortadoğu'ya neden bu denli güç yığdılar? Özellikle ABD'nin bu işe herkesten önce soyunması ve muazzam bir askeri güç yığması, salt "Kuveyt'i kurtarmak" için miydi? Hayır! önce, Suudi Arabistan'ı Irak'ın gazabından "korumak" için geldiler, sonra bu, "Kuveyt'i kurtarmaya" dönüştü ve peşinden ise, Saddam'ı devirmekle sonuçlandırılmaya çalışılıyor. Bu savaş Saddam'ın devrilmesi istemiyle bitmeyecek, esas ondan sonra sorunlar başlayacaktır. Çünkü pazarlık masası o zaman kimin üstün olduğunu gösterecek ve paylaşımı ona göre yapılacaktır.

aABD emperyalizmi, "Kuveyt'i kurtarmak" için savaşa girdiğini söylese de, gerçekler bununla bitmiyor. Esas perde arkasındaki niyetler ve amaçlar daha değişiktir. RSE'nin kısmen sahneden çekilmesi ve kendi içişleriyle boğuşuyor olması, ABD emperyalizmini yeni görevler üstlenmeye itti. Özellikle Almanya'nın birleşmesi ve Avrupa ve Japon ekonomisinin ABD ekonomisine karşı güç kazanması ve pazarlara daha hızlı girmesi. ABD'li tekelleri ürküten olayların başında gelmektedir. ABD ekonomisi görüldüğü kadar güçlü değildir. Muazzam bir bütçe açığı vardır. Bu ekonominin diğer emperyalistlere karşı güç kazanması yeni bir savaşla olabilirdi. Bu nedenle de, Kuveyt olayı buna iyi bir fırsat oldu. Böylece burada kazanılan bir zafer, Batılı ve Japon emperyalistlerinin hayat kaynağı olan petrole egemen olarak, en azından diğerlerine nazaran daha fazla bir egemenlik kurarak, onlar üstünde belli bir hakimiyet sağlamaktır. Böylece dünya jandarmalığını yalnız onun yürütebileceğini göstermek, Batı'nın ve Japonya'nın çıkarlarını da koruyan bir görünüm almak ve bunlarla beraber Batılıların ABD'ye minnet borcu olduğu mesajını vermek. İşte Kuveyt'i kurtarma ve bu kanlı savaşı göze almanın altında yatan esas neden bunlardır. Bununla beraber, "Vietnam Sendromu"nu kırarak "kağıttan kaplan" olmadığını da ispatlamak. ABD'nin bütün barış önerilerini geri çevirmesi, savaş öncesinde ve sonrasında Irak'ı onursuz bir barışa yanaştırmak istemesinin altında bunlar yatıyor. Irak'ın kabul edeceği bir barış planına kesinlikle yanaşmamıştır. Son olarak Rusya'nın hazırladığı ve Irak'ında kabul ettiği "barış planı"nı kabul etmemesinin altında, yukarıda saydığımız nedenler yatmaktadır.

ABD'nın saldırısını diğer emperyalistlerin desteklemesi, savaşın altında yatan bu gerçekleri değiştirmiyor. İngiltere'nin ve Fransa'nın bu savaşa girmesinin altında yatan gerçekte, savaş ganimetlerinin tek başına ABD'ye bırakılmamasıdır. Irak'a bir ders vermek gerektiğinde ve Sadam'ın devrilmesinde herkes hem fikir. Ama, ABD'nin tek başına bu savaştan üstün olarak çıkmasına herkes karşı. Savaş sonrası, Irak halkının kanıyla örtülmüş pazarlık masasında, bunlar açığa çıkacak ve hesaplaşmalar sert geçecektir.

Öte yandan Irak'a karşı kazanılan bu savaşın başka nimetlerinden de yararlanmak. Tabi bu nimetlerin başında yoğun bir silah satışı gelecektir. Ülkeler, Irak'a karşı savaşta kullanılan son model ölüm kusan silah alma yarışına gireceklerdir. Çünkü ABD, bu savaşta güçlü ve son model silahlarla donatılması gerektiğini gösterme fırsatını bulmuştur. Özellikle Ortadoğu ülkeleri silahlanma yarışına hız vereceklerdir. Hız verenlerin başında da Türkiye gelecektir. Türk egemen sınıfları daha şimdiden

bu hummalı silahlanma yarışına girdiler.

Savaş sonrası, silahsızlanma vb. gösteriler olursa bu aldatmacadan başka bir şey olmayacaktır. Zaten emperyalist silah tekellerinin işine bu gelmez. Onlar, elden geldiğince geri ülkelerinin milli gelirlerini kendi kasalarına çekmek için bunu yapacaklardır. Yüoğun silahlanma yeni saldırıları peşinden getirecektir. Çünkü, emperyalist tekeller bölgesel savaşlar olmadan nasıl silahlarını satacaklar?, Kasalarını nasıl olduracaklar?. Bilim durmadan gelişiyor ve gelişen bilim insanların hayran hayran baktığı silahları yaratıyor. Silahların görkemine bakılarak insanlığın gelişimi hesaplanıyor. İnsanlığın gelişimi insanların yoksulluğuna göre ölçülmüyor artık. Son model silahlara göre, yani, daha fazla insanı toplu imha eden silahlara göre insanlığın gelişim seviyesi ölçülüyor. Emperyalizmin insanlığa bahşettiği şey; insanlığı kitleler halinde katleden silahlar ve bilimin insanlığın refahı ve daha rahat yaşaması için değil, katledilmesi ve yoksullaştırılması için kullanılması...

ABD ve müttefiki emperyaliztler, "Kuveyt'i bağım sızlığına kavuşturmak" için savaştıklarını ileri sürüyorlar. Halkların kurtuluşunu hiç bir emperyalist sağlayamaz. Emperyalistler halkları sömürgeleştirmek ve ezmek için savaşıyorlar. Emperyalistler Kuveyt'i kurtarmak için değil, El Sabah Sülalesini yeniden iktidara getirerek petro-dolarların emperyalistlerin kakasına akmasını sağlamak için savaştılar. Irak ın faşist diktatörlüğü ise, Irak halkına zulümden başka bir şey vermedi ve veremez. Ne katil Bush ve ne de Saddam diktatörlüğü, halkların dostu olamaz. Onlar, burjuvazinin çıkarı için savaştılar ve bu savaşta ölenler ve savaşın tüm yıkımını çekenler Irak halkı olmuştur. Saddam'da kazansaydı, kazanan yine Irak halkı olmayacaktı. Saddam kendi diktatörlüğünü daha da sağlamlaştıracak ve kimyasal silahlarla kitleleri katletmeye devam edecekti. Bush'un kazanması ise, emperyalizmin bölgede daha da yerleşmesine ve halkların mücadelesini boğmak için daha fazla zemin hazırladı.

Ezilen kitleler, ancak kendi iktidarlarını kurduklarında gerçek barışı sağlayacaklardır. Bunun için ne Saddam gibi faşist diktatörlerin peşinden ne de emperyalist katillerin peşinden gitmek gerekmez. Halkların kurtuluşu bu tür haydutlara karşı mücadele ile gerçekleşecektir. Bunlar yeryüzünden silindiği zaman, dünya bir cennet olacak, halklar insanca yaşamın tadına varacaklardır.

Ortadoğu haklarının mücadelesi zorlu geçecektir. Bir taraftan emperyalizmin köpekliğini yapan yerli uşaklara karşı, bir yandan da bu uşakları koruyan ve besleyen emperyalist katillere karşı uzun erimli bir mücadele ile kurtuluşa giden ilk adımlar atılacaktır. bunlar yapılmadan, Ortadoğu emperyalistlerin ve gerici yönetimlerin çıkar dalaşmalarının yeri olmakmaktan kurtulamayacaktır Ortadoğu halkları.

YD Basım Bürosunun açıklaması:

Değerli İKK Okuyucuları:

İKK'nın bu sayısını, çok silik olarak elimize geçen birkaç pasajının dışında, türkiyede basıldığı biçimiyle hiçbir değişiklik yapmadan olduğu gibi yayınlıyoruz. Elimizde olmayan nedenlerle yazılardaki eksik, ve azda olsa okunaksız yerlerden dolayı okuyucularımızdan anlayış bekler, gelecek sayıları daha düzgün çıkarma umarıyla saygılarımızı bildiririz.

İKK Yurtdışı Basım Bürosu

İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU

Yurtdısı Kontak Adresi

Postlagerkarte no: 022139 B
4100 DUISBURG 11
DEUTSCHLAND

Almanya:	3.-Dm	İsviçre:	3.-Sf
Belçika:	75.-Bfr	Hollanda:	3.50.-Hfl
Fransa:	9.-Ff	Avusturya:	21.-Ös
Yunanistan:	225.- Gd	Kanada:	2.50.-Cd
İngiltere:	1.50.-Es	İsveç:	12.- Sek
Avusturalya:	2,50.-Ad	**Türkiye:**	**3.000.-TL**

İŞÇİ DÜNYASI

YENİ UZUN YÜRÜYÜŞLERE DOĞRU

4 Ocak günü Zonguldak işçilerinin Ankara'ya şanlı yürüyüşlerine katılmak üzere 3 Ocak günü gece saat 24.00'de İstanbul'dan hareket ettik. Kocaeli iline girişte polis tarafından durdurulduk, Arabaya el konulacağını gitmemize izin verilmeyeceğini söylediler. Uzun bir uğraştan sonra bıraktılar. Zonguldak'a kadar aynı nedenle hiçbir gerekçe gösterilmeden yukardan emir böyle verilmiş Zonguldak'a gitmeye izin yok diyerek bizleri durdurdular. Ancak bunları aşa aşa 4 Ocak sabahı saat 06.45 Zonguldak'a indik, indiğimizde Zonguldak Maden İşçileri alanları doldurmuş durumdalardı. Bizleri görünce alkış ve sevgi gösterisinde bulundular. Orda arabayı bırakarak Genel Maden-İş Sendikasına gittik. Genel Başkanı Şemsi DENİZER ve diğer yöneticileride sendikada hazır bulunuyorlardı.

Ş. DENİZER İstanbul ve diğer illerden işçileri taşımak için gelen otobüslerin yollarda polis tarafından el konularak geri gönderildiğinden, tek çıkar yolun yaya olarak Ankara'ya gitmek olduğunu söyledi. Gerçektende bundan başka çıkar yol olmadığı gibi en doğru olanıda arabalarla değil yaya yürümekti.

Kısa bir zaman içinde Maden İşçileri, Sendikasının önünü doldurdular, İşçiler eşleri ve çocuklarıyla birlikte Zonguldak inliyordu bütün alanlar doluydu. İşçiler ordaki halkla bütünleşmişti. Esnafı ile, memuruyla, köylüsüyle kadın ve çocuklarıyla. Çünkü Maden İşçisi çalışmazsa ve ücretini alamazsa esnafın işi durur, işçilerin eşleri ve çocukları insanca yaşamak için, işçinin hakkını alması gerektiğini, bunda birlikte olacağının bilincindeydi. Çünkü hükümet ve onların başı T.Ö. işçilerin haklı ücretlerini vermek istemiyor, işçilerin haklı taleplerini red ediyor.

İşçiler Genel Maden-İş Sendikasının önünde toplanarak slogan atmaya başladılar. Çankayanın şişmanı işçilerin düşmanı sloganıyla Turgut ÖZAL'ın işçi düşmanı olduğunu ifade ediyorlardı. Ayrıca yürümek için sabırsızlanıyorlardı, bu yüzden Genel Başkanları Şemsi DENİZER'e Başkan canların seni bekliyor diye tempo tutuyorlar bunun üzerine Ş. DENİZER pencereye çıkarak Ankara'ya yürüyeceklerini, herkes verilen talimat gereği meydanda yola çıkmak üzere yerini almasını söyledi. Bunun üzerine işçiler Başkan seninle ölüme'de varız diye slogan atıyorlar. Bu manzara karşısında duygulanmamak elde değil, işçilerin haklı mücadelesinde bu kararlılığı insanı hem heyecanlandırıyor hem de sevindiriyor.

Bunun üzerine işçiler alana yürüyecekleri yolun güzergahında toplanmaya koyuldular. Ş. DENİZER alanda işçilere hitaben 80'li yıllardan beri uygulanan ekonomik politikalar yüzünden işçilerimizin çok kötü yaşam koşulları içinde bulunduklarını, insanca yaşam için bir ücret talep ettiklerini bunu da hükümet ve ÖZAL'ın bizlere fazla gördüklerini anlaşmazlık yüzünden greve çıktıklarını grevin 37. gününde bir sonuca varılmadığını bunun üzerine arabalarla Ankara'ya yürüyeceklerini, Ankara'ya bizi götürmek üzere gelen otobüslerin yollardan geri gönderildiğini, bundan dolayı yaya olarak Ankara'ya hep birlikte gidileceğini ifade eden bir konuşma yaptı. Çünkü haklı mücadelelerinden başka çıkar yolun olmadığını, artık bu aşamada bunun yapılması gerektiğini ifade etti. Tabiki bu salt ekonomik talepleri olmadığını siyasi iktidara karşı mücadeleleri olduğunu da söylüyordu.

Türkiye'de ilk olarak bir sendika Genel Başkanı taleplerinin sadece ekonomik ve demokratik talep, olmayıp siyasi talep olduğunu ifade etmesi işçi sınıfı adına sevindirici bir olaydır. Geçmişten bugüne dek ülkemizdeki sendikalar, hiç bir zaman ne bu denli halkla bütünleşebilmiş, ne de ekonomik ve demokratik taleplerin dışına çıkabilmiş değil, İşte bu yüzden bunları bir sendikanın genel Başkanının ağzından duymak işçi sınıfı ve ülkemiz için umut verici, insanları mücadeleye sevk eden bir durum ortaya çıkıyor.

Ş. DENİZER'in alandaki konuşmasını işçiler çok disiplinli bir şekilde dinliyor ve konuşma bitince davul zurna çalınıyor, halay çekiliyor ve sloganlar atılıyor. Genel Başkanın talimatıyla her bölgenin işçileri bir arada yürüyecek, misafirlerde en önde yerlerini alarak harekete geçiliyor.

O anı yaşamakgerçekten insanı çok mutlu ediyor, işçi sınıfının disiplinli ve kararlı yiğitçi mücadelesi başlıyor. Ankara-Zonguldak yolu trafiğe kapanıyor işçiler yanına yiyeceğinide almış sendika yöneticileriyle birlikte yola çıkmış yürüyor. Zonguldak'ın tüm halkı işçileri alkışlıyor ve selamlıyor. Esnafı, memuru, köylüsü, çoluk çocuğu ile herkes yola koyulduktan sonra önde bir trafik arabası, sivil bir reno bunun içinde 4 tane sivil polis, biri bazen yaya olarak yanda yürüyor, biri kamera elinde orada bir inerek insanları kameraya alıyor. Basın ise en önde durmadan resimi çekiyor. TRT kameraya alıyor ve bu arada Genel Maden-İş Başkanına bazı sorular sormak istiyor. Bunun üzerine işçiler Genel Başkanlarına "Başkan cevap verme, TRT bugüne kadar neredeydi" diye tepkilerini dile getiriyorlar.

Tabiki yürüyüş devam ediyor, ayrıca Zonguldak sağlık teşkilatından bir ambulansda işçilerle birlikte geliyor. Epeyce yürüdükten sonra fırınlar işçilere bedava ekmek getirip dağıtıyor. Çevre köylüler yola inip sendika yöneticilerine ve işçilere yolda yemeleri için yiyecek veriyorlar. 4 Ocak günü sabah 09.00'dan itibaren akşam 17.00'e kadar yürüdü. Yürüyüş esnasında geriye bakıldığında yürüyüşün sonunu görmek mümkün değildi, bir insan seli vardı. Bu arada Bartın Cezaevi önünden geçerken "Zindanlar boşalsın genel af, Siyasi mahkumlara özgürlük" sloganları atıldı. Bunlar atılırken mahkumlarda demir parmaklı pencerelerden zafer işareti yapıyorlardı. Bu manzara karşısında duygulanmamak elde değil, işçi sınıfı adına çok mutlu oluyor insan.

Akşam üzeri Karaman'a varılmıştı, orada o kadar insanın konaklaması mümkün değildi çünkü 100 bine yakın insan vardı. Oradan kamyonlarla, otobüslerle, traktörlerle, tırlarla Dev-

→

rek'e taşındı. Bu taşıma işi saat 21.00'e kadar sürdü. Ne Karaman'da kalınacak yer vardı ne de Devrek'te, Devrek'te işçiler kahvelerde, lokantalarda, açık tutulan bütün yerlerde sabahladılar. Sadece bayanlar evlerde kaldılar. İşçileri alabilecek yerler yoktu. Sabahın erken saatlerinde işçiler yola çıkarak yine disiplinli bir şekilde yerlerini aldılar. 1. gün pek fazla sendika temsilcisi yoktu. Belkide engellemişlerdi sadece Petrol-İş başkanı vardı. 2. gün bu sayı onları geçti. Belediye-İş, Otomobil-İş, Hava-İş, Kristal-İş, Deri-İş ve daha birçok sendika temsilcisi katılmıştı. Yine Milletvekilleri vardı. Siyasi partilerin İl Başkanları, İl Yöneticileri vardı.

2. gün 5 Ocak'ta yürüyüşe geçildi yollarda esnaf bedava bisküvi ve benzeri yiyecek maddesini işçilere dağıtıyor. Çeşitli illerden yiyecek maddesi geliyordu işçilere.

O gün başbakan AKBULUT Genel Maden-İş Sendikası Başkanı Şemsi DENİZER'e çağrı yapmış Bolu'da görüşme isteği vardı. Onun için işçileri Mengen'e ulaştırıp oradan görüşmeye gitmek istiyordu. Bir taraftan yürünürken bir taraftan arkadan başlanarak kamyonlarla, tırlarla, otobüslerle, traktörlerle işçiler Mengen'e taşınıyordu. Ancak Mengen'e varmadan 900 m. uzunluktaki tünelde polis ve jandarma tarafından barikat kurulmuştu. Orada işçiler tepkilerini slogan atarak dile getirdiler.

Ş. DENİZER'in devreye girmesi ve o gün görüşmenin olması, Milletvekillerinin arabuluculuğu ile barikat kaldırıldı, işçiler disiplinli bir şekilde tüneli geçtiler. Tünelin karanlık olması nedeniyle oraya belli mesafe ile farlarını yakmış arabalar alındı. Tünel böylece ışıklandırıldı. Tünel geçildikten sonra işçiler yolun kenarına dağılarak dinlendiler ve ellerindeki çıkınlarından yeneklerini yediler. Oradan da kimi yürüyerek kimi taşınabildiğince arabayla Mengen'e gelindi.

Mengen'e gelindiğinde işçilerin çoğu hemen PTT'den telefonla Zonguldak'taki yakınlarını eşlerini arayarak iyi olduklarını, merak edilmemelerini bugün görüşme olacağından akşam burada konaklayacaklarını haber veriyorlardı. O sırılar saat 15.00 olmuş Şemsi DENİZER'de AKBULUT'la görüşmek için Bolu'ya gitmişti.

Mengen ana baba günü olmuştu. Her taraf insan seli işilerle doluydu. Belediye ise hoparlörden ve zabıta ile esnafa, umuma açık bütün yerlerin bu akşam sabaha kadar açık tutulması haberini veriyordu. Mengen'in işçileri alması mümkün değildi. İnsanlar meydanda bahçelerde birikmiş bekliyorlardı. Kimi de oturmuş dinleniyordu. Yürüyüşe yediden yetmişe herkes katılmıştı. Maden de sakat kalan tek bacaklı, koltuk değnekleri ile yürüyen işçiler, kamburu çıkmış yaşlı nineler yürüyorlardı.

Mengen'de lokantada yemek yediğimiz sırada bir çocuk geldi. Yatılı okulda okuduğunu Diyarbakır'lı olduğunu okulda defterine "İşçilerin haklı mücadelesini destekliyorum" diye yazması üzerine polis tarafından dövüldüğünü ve 15 günlük okuldan uzaklaştırma cezası verildiğini söyledi. Bunu duyunca bu ülkede hak arayan, buna destek veren herkesin nasıl cezalandırıldığını, faşist bir kafa ile insanlara haklı olmalarına rağmen nasıl baskı yapıldığını düşünen herkes fark edebiliyor.

İşte böylesine bir ülkede demokrasinin olmadığı, hak arama mücadelesine bile izin verilmediğini herkes görebiliyor.

Şemsi DENİZER'in Bolu'daki AKBULUT görüşmesi de fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Çünkü AKBULUT'un tek söylediği şey "işçileri geri çek" yürüyüşü durdur" olmuştu. O gün bile E-6'ya varmadan Orman İşletmesinin bulunduğu bir vadide barikat kurulmuştu. O gece işçiler Mengen'de ateş yakarak sabahladılar. 3. gün yani 6 Ocak'ta barikat'ın kurulduğu yere kadar yürüyerek gelindi. Jandarma ve polis barikatı öylesine aşılmaz bir durumdaydı ki tarif etmek mümkün değil. Vadinin her iki tarafı tepelere kadar jandarma ve polisle tutulmuş yol iki dozerle kapatılmış arka arkaya beş ayrı yerde tel örgü ekilmiş, silahlar işçilere çevrilmiş tetikte bekleniyordu. İşçi ise savunmasız. Bir kıpırdanmada hiç çekinmeden işçilerin üzerine ateş açılacak yüzlerce belki de binlerce işçinin ölümüne neden olunacaktı.

Burada olduğu gibi iktidarın askerle işçiyi nasıl karşı karşıya getirdiğini gördük.

İşçiler "burası Türkiye İsrail değil, olurmu böyle durum olurmu, kardeş kardeşi vururmu" diye slogan atarak iktidara tepkileri dile getiriyorlardı. Çankaya'yı hedefleyen sloganlar atılıyordu. Gün boyu orada biraz geri çekilerek duruldu. Gece boyunca da, o ayazda ateş yakılarak sabahlandı. Bayanlar ve yaşlılardan bir kısmı Mengen'e dönmüştü. 7 Ocak günü yürüyerek barikata gidilecekti. Aşmak mümkün değildi. Şemsi DENİZER işçilere hitaben Mengen'de bir konuşma yaptı. Konuşurken çok sıkılıyor, zor konuşabiliyordu. Çünkü işçilere geri dönün demek zor geliyordu. Çok zor ve uzun bir konuşmadan sonra geri dönüyoruz diyebildi. Bir kısım işçinin tepkisine rağmen "bana güvenin, şayet anlaşma olmassa başka eylem biçimleriniz var" diyerek işçileri ikna etti.

Tabi ki Şemsi DENİZER iyi bir yol almıştı, halkla bütünleşmiş tüm Türkiye halkıyla bütünleşmişti. Ordan işçileri geri döndürmek doğru değil. En doğrusu Mengen'de kalıp sonuç alınıncaya kadar orda beklemekti. Görüldüğü üzere daha sonraki aşamalarda görüşmeler sürünmemede bırakıldı ve halen bir sonuç alınmış değil. Bu arada savaş bahanesi ile KHK ile grevleri 1 ay erteledi tüm bunların ışığında mücadelenin örgütlü işçi sınıfının bilinci ışığında olması gerekliliği bir daha ortaya çıktı. Şemsi DENİZER'in geri adım atması işçileri geri göndermesi de sağlıklı bir işçi sınıfı bilincine sahip olamamasından ve sağlıklı bir önderlikte olmadığından işçiler mücadelelerinde başarıya ulaşamadılar.

Bir kez daha pratik ve hayat işçilerin sınıf bilincine ve devrimci bir önderliğe sahip olmadıklarında mücadelelerinde başarısız kaldıklarını kanıtlamıştır.

Bugünde hükümet daha önceleri savaşı istemesinin nedenlerini söylerken belirttiğimiz gibi, savaş bahanesi ile işçilerin grevlerini 2 ay ertelemişler. Buna karşı sendikalar çaresiz yasalara uyarak işbaşı yapacaklarını söylüyorlar. Bu sendikalar üzerindeki baskıların daha da ağırlaştırılmasını getirecektir.

Bunları önlemek için devrimci bir tavır alınmalı ve bu haksızlığı önlemek için sendikalar direniş göstermeli ve hükümetin geri adım atmasını sağlama yönünde mücadele etmelidir. Bunu tabiki bugünkü sendikalardan beklemek pek doğru değil, bu ancak devrimci sendikalardan beklenilebilir. Devrimci bir önderlikten beklenilebilir.

"Uzun Yürüyüş"e katılan bir taraftar.

Sağlık Emekçileri Mücadeleyi Yükseltiyor

Ortadoğu'da Faşist Saddam rejiminin Kuveyt'i işgaliyle başlayan Körfez Krizi savaşa dönüştürüldü. Başta ABD emperyalizmi ve onun yönlendirdiği Birleşmiş Milletlere bağlı bütün emperyalist devletler ve onların Ortadoğudaki uşakları tarafından Ortadoğu işgal edildi. Petrol çıkarları ve pazar alanlarını korumak için emperyalist haydutların başlattığı bu işgal devam ederken faşist Türk Devleti, daha iyi uşaklık yapmak ve savaştan sonra parsa toplamak amacıyla başını ABD'nin çektiği emperyalist haydutların cephesinde savaşa katılmış durumda. İlan edilmediği halde, fiili olarak savaş hali faşizmini uygulamaktadırlar. Faşist Parlamentodan savaş yetkisi alan sağlık bakanlığı bir faks emri ile ülkenin çeşitli illerinden Güneydoğu'ya binlerce sağlık personeli gönderdi. Gönderilen sağlık elemanlarının 3870 kişisi İstanbul'dan gönderildi. Gönderilen sağlıkçılar hastahanelere zorla toplatılarak kendilerine doğuya gidilecek" emri verildi. Yasal olarak olağanüstü hal uygulaması olmamasına rağmen, savaşa gitmek istemeyen ve istifa eden doktor, hemşire vb. sağlık elemanları "Türkiye'de olağanüstü hal var gitmezseniz sizi divan-ı harbe veririz" şeklinde tehdit edilerek zorla apar-topar alınıp götürüldüler.

Bu haksız ve emperyalist savaşa karşı olan sağlık çalışanları savaşa gitmek istememelerine rağmen zorla alınıp götürüldüler. Faşist devlet, sağlık çalışanları üzerinde tam bir baskı ve terör havası estiriyor, amaçları korkutmak, sindirmek ve kendine bağlı uslu köleler haline getirmektir. Ancak şunu unutmasınlarki biz hiç bir zaman onların istediği gibi "uslu çocuklar" olmayacağız. Tüm anti-demokratik, faşist baskı ve yıldırma politikalarına karşı koyacağız. İşte bu anlayışla başta Devrimci-demokrat sağlıkçılar olmak üzere bu haksız ve faşist uygulamaya karşı sessiz kalmadık. Gerek sendikal temelde gerekse de siyasi temelde gösterilen tepkilerin ilki İstanbul Cerrahpaşa hastahanesinde, ikincisi Çapa Tıp Fakültesi hastahanesinde gerçekleştirilerek, hem emperyalist gerici savaşa karşı, hem de faşist devletin ve onun sağlık bakanlığının bu haksız uygulaması protesto edildi.

Sendika üyelerinin katılımıyla gerçekleşen her iki eylemin örgütlenmesinde ve disipline edilmesinde devrimci-demokrat sağlıkçılar önemli bir görev üstlendiler ve bunu da yerine getirdiler. Çalışmalar boyunca devrimcilerin aktif olarak görev üstlenmeleri eylemin olumlu sonuçlanmasını belirleyen şey oldu. Ancak kendine "sosyalist devrimci" diyen bir takım insanlar bu haklı eylemi engellemeye çalıştılarsa da bunda başarılı olamadılar.

Devrimci-Demokrat Sağlıkçılar ve birlikte hareket ettiği güçler, işyerlerinde oluşturmaya çalıştıkları işyeri komiteleri aracılığıyla mücadeleyi daha örgütlü ve kitlesel hale getirmeyi hedeflemektedirler. Aynı zamanda daha ileri ve aktif eylemler geliştirme çabasındalar.

İlk eylem Cerrahpaşa hastahanesinde yapıldı. Bu eylemin başından sonuna kadar biz devrimci-demokrat sağlıkçılar üzerimize düşeni layıkıyla yaptık ve tüm gücümüzle eyleme katıldık. Yaklaşık 400-500 kişilik bir katılımla gerçekleşen bu eylem; faşist devlet yönetimini rahatsız etti. Çapa Tıp Fakültesi hastahanesinde yapılan ikinci eylem ise beklediğimiz gibi bir katılma gerçekleşmedi. Bizler yine tüm gücümüzle bu eyleme aktif olarak katıldık. 100-150 kişinin katılımıyla gerçekleşen protesto eylemine fazla insan çekememizin esas nedeni burada kendilerine "Sağlık-Sen" diyen bir grubun olumsuz çalışmalarıdır. İkinci nedeni ise bizim ve sendikamızın bu hastahanede yeterince örgütlenme yapamamamız ve kitleyi örgütleyememizdir. Tüm bu olumsuzluklara rağmen gerek bizim gerekse sendika bünyesindeki üyelerimizin çalışmaları olumlu gelişmeler göstermektedir. Bunu daha da örgütlü ve kitleselleştirerek sınıf mücadelesine kanalize etmek başta biz devrimci-demokrat sağlıkçıların olmak üzere tüm ilerici-devrimci sağlıkçıların görevidir. Devrimci-demokrat sağlıkçıların ve tüm sağlık çalışanlarının mücadelesini hiç bir güç engeleyemez. emperyalist savaşa ve savaş hali uygulamasına karşı eylemlere devam edeceğiz.

Memur Muhabiri

ZAFER ÇETİN MÜCADELELERLE KAZANILIR

"Yönetenlerin, artık eskisi gibi yönetemedikleri, yönetilenler ise, eskisi gibi yönetilmek istemedikleri." bir toplumsal devrim sürecinde olan, ülkemizde, emekçi yığınların, emperyalizm'e, faşizme karşı muhalefeti, günbe gün ivme kazanmaktadır. Bugünün özgün koşullarda, kitlesel hareketliliğin dışavurum biçimlerinin en tipik örnekleri, yasal grevler, yasal miting ve yürüyüşler, yasal kültürel etkinlikler, vs. dir. Genel olarak, kitlelerin, özel olarak işçi sınıfının, bu günkü siyasi düzeyinin geri olması, ve sınıf bilincini alamamasından ötürü, genelde, pasif eylem türleri ile, (zaman zaman aktif direnişler'de dahil) taleplerini dile getirmesinin doğal olduğu gibi, adım, adım siyasi iktidar mücadelesinin atmosferine yönelmesinin subjektif koşullarının yaratılmasının da sınıf bilinçli önderliğin zorunlu ve ivedi görevidir.

Nedir ki, özellikle, kitlesel miting ve yürüyüşlerde vs. kendisini 'devrimci' olduğunu tanımlayan, bilcümle kahramanlarımız, aydınlarımız, yorgun demokratımızın, bol sloganları alkışları tezahüratları esirgememekte, keza, haykıranlar, kahramanlık gösterileri yapanlar, hep aynı simalar ve de haykırdığı sloganın niçini, ve neye tekabül ettiğini anlamadan kendisini sorgulamadan, yine de yapmaktadır.

Her hangi yasal bir eylemde veya kültürel etkinliklerde, taleplerimizi haykırmak, öfkemizi (rol icabı değil) gerçek anlamda düşmanın yüzüne savurmak, onu lanetlemek her duyarlı ve kendi haklılığını dile getiren her insanın elbetteki hakkıdır, buna kimse bir şey diyemez. Ancak, pratikte, devrimciliğin ölçütünü (sonuçta buna tekabül ediyor) sadece, yasallığın, zemini üstünde hareket etmenin olacağı derekesine düşürüldüğü zaman, gerçekleri açıklamak, yaşamla iç içe somutlaştırmakta, sınıf bilinçli proleterlerin hakkıdır. Aksi halde, kitlelerin, devrimci potansiyeli zamanla egemenlerin baskıları karşısında, burjuva kuyrukçuluğuna, hareketin yerinde saymasına, hatta yenilgisine veya kendiliğindenciliğe mahkum olmaktan kurtulamaz. Oysa, "devrim, kitlelerin eseri" olduğunu, az çok bilincimize kazımışsak, toplumsal hareketin diyalektiği ışığında, hareketin evrimini, onun özgül süreçlerine paralel, hangi yöntem ve ilkelerle, hareketin gidişatını en küçük sürecindeki günlük mücadele tiplerinin nasıl olması gerektiğini de bilmek ve yaşama uygulamak zorunludur.

Ne varki, yasal eylem ve etkinliklerde "kahramanlarımız"ın, sloganları ayakları yerden kesik bir vaziyette olması ile birlikte, bununla da adeta övünülüyor. Günümüzün sınıf mücadelesi artık, sadece, yasalcılığın nimetleri ile (daha doğrusu, başlıca mücadele biçimi olarak savunulan) yetinen görüşlere pek hayat hakkı tanımıyor. Günümüzün sınıf mücadelesi, ben devrime adayım diyen hareket ve unsurlardan büyük çabalar, büyük fedakarlıklar istiyor. Büyük fedakarlıklar denildiğinde, en küçük yasal gösteriden, tutup barikat savaşlarına kadar eylemliklerini geliştiren, düşe, kalka kitleleri devrimci mücadelenin ateşinde devrimcileştirmek tüm öz benliğini, geriye atıp, (lafla değil) özverisini, mücadelenin hizmetine koymaktan tereddüt etmemeye kadar, bir çok şeyi içeriyor. Bu durumda, yasal nimetlerden kavgasız gürültüsüz, hiç kimsenin burnu kanamadan kaçınıp, kendisini alternatif devrim adayı olduğunu sanan revizyonistlerimiz, bırakalım, kendi, kendilerini avutsunlar, ama, kitleleri avutmalarına karşı amansız mücadele etmekten kaçınmıyalım. Unutmayalım ki, "revizyonizmle mücadelede başarılı olamazsak, emperyalizme karşı mücadelede başarılı olamayız."

Emekçi yığınların, kokuşmuş düzenin yasaları ile artık yönetilmek istemedikleri için, gelişen muhalefetinin çeşitliliği karşısında, yöneten egemen sınıflarda, gerçekten eskisi gibi yönetemez hale gelmişlerdir. Çünkü, devrimci mücadeleyi bastırmak için, bu güne kadar kullandıkları araç ve metodların yetersiz olduğu gerçeğini görmelerinin akabinde- baskı ve sömürü mekanizmasını sınırsızca barbarlaştırmaktan hiç bir zaman geri kalmazlar, böylelikle, dün yapılan her hangi bir eylem türü, yarın aynı olanakların olmamayışında ya da olanakların kaldırılmasından ötürü aynı eylem biçimi ihtiyaçlara cevap veremez.

Her devrimci hareket veya zat geçmişteki elverişli rahat koşulları bekleme hülyasına kapılmaz. Tersine, her yeni günün, zor ve çetin olması, yeninin doğmasının temeli olduğunu, düşmanın giderek gaddarlaşması ise eski düzenin çöküşünün yakın müjdesi olduğunu bilir. Buna görede, her devrimci militan, yeninin doğması için, gerekli ön koşullarının yaratılmasının amansız savaşını verir.

Yani, ayda, yılda bir yasal eylemi bekleme işgüzarlığı yerine, bu eylemleri, en sıradan kitlenin, siyasi iktidar mücadelesine ilgi duymasının ve süreç içinde ona katılmasının bir aracı veya başlangıcın A.B.Csi olarak ele alınıp, giderek, sınıfsal planda örgütlü siyasi mücadelenin atmosferine aktarılmadıkça, devrimci hareketlerin devrimsizliği, devrimci mücadelenin mücadelesizliği olmaktan kurtulamaz.

Belediye Memurları Emperyalist Savaşa Karşı

Belediye memurlarının bir yılı aşkın süredir yürüttükleri sendikalaşma çalışmaları kuruluş dilekçelerinin Valiliğe verilmesiyle yeni bir aşamaya girdi. 8 Aralık'ta yaklaşık 1000 delegenin katılımıyla yapılan kuruluş kurultayında sendikanın tüzüğü onaylandı. Adı Tüm Bel Sen olarak belirlendikten sonra delegelerin özgür iradelerine ambargo konularak "birlik" adına KSYK'nca belirlenen 9 kişilik Genel Merkez Yönetim Kurulu "seçildi".

Kurultay kararları sonucu kuruluş başvurusu 20 Aralıkta merkez olarak belirlenen İstanbul'da 1618 kurucu ile kitlesel bir şekilde yapıldı. Ocak maaş artışlarını protesto amacıyla 2500 belediye memuruyla yapılan Vizite eylemi, İstanbul İzmir ve Ankara'da gerçekleştirilen FAO dış gıda yardımı talebi eylemi, İstanbul Kamu Çalışanları platformuyla yapılan Valiliğe yürüyüş eylemi kuruluş öncesi yaptığımız eylemliliklerdi. 30 Ocak'ta Büyükşehir Belediyesi önünde, organizasyon eksikliğine (tüm ilçe belediyelere duyurulmamıştı) ve hakim sınıfların birkaç saat öncesinden yüzlerce polisi yığarak gözdağı verme çabalarına rağmen yaklaşık 500 belediye memurunun katılımıyla "emperyalist savaşa son" eylemi gerçekleşti. Yüzlerce memur "emperyalist savaşa son" "Yeni Halepçelere hayır" "İşçi Memur elele genel greve" sloganlarını haykırdılar. Yönetimin başıboşluğu sonucu eylem yürüyüşe geçilemeden sonuçlandı.

Biz devrimci demokrat belediye memurları olarak bu süreçlerin tümünde yer aldık. Sürece damgasını vurmak isteyen reformist uzlaşması sendikal anlayışla mücadele ettik.

Bizler grevli toplu sözleşmeli sınıf ve kitle sendikacılığını işkolumuzda hayata geçirmemizin uzun ve zorlu bir müadeleden geçtiğine ve bu mücadelenin çalışanların en güçlü desteğini alarak kazanılacağına inanıyoruz.

Hedefin işyeri komitelerini temel alıp hayata geçirmek, ilkeli birlik temelinde varolan potansiyeli harekete geçirmek, kendi direnişine sahip çıkan ve onu daha da ileri götürmeyi amaçlayan bilinçli memur kitlesini yaratmaktır. Bu görev başta biz devrimci-demokratlar olmak üzere tüm belediye memurlarına düşüyor.

Memur Muhabiri

KAMUOYUNA

Mustafa SUSTAM, TKP/ML TİKKO davasından 30 yıl hapse mahkum edilmiş bir devrimci. 1980'de tutuklanmış. Mahkumiyeti, itiraîçiların ifadelerine dayandırılmış. Halen cezaevinde ve ağır bir hastalığı var. Adı, Antilozofon Stomdlit. Bunu Sustam'ın yaşadıklarıyla anlatalım:

Yer, Edirne Cezaevi ya da Edirne Zindanı. Güvenlik subayı, Maraş Katliamı davasından yargılanmış MHP'li Yüzbaşı İLYAS KILIÇ. Dosyası oldukça kabarık. Binbaşı iken bir askeri öldürdüğü için rütbesi Yüzbaşı'ya indirilmiş. 1982'de geldiği Edirne'de rüşvet karşılığı erken terhis etmekten ve üstelik terhis ettil askerlerin ödeneklerini zimmetine geçirmekten yargılanmış. Kontrgerillacı. 1984'de tekrar Güneydoğu'ya gitmiş. Giderken, "orada komünist öldürmek benim için zevk olacak" diyormuş.

"Edirne'de görev yaptığı süre içinde sol siyasi mahkumlar üzerinde zulüm düzeni kurmuş, Dayaksız, falakasız, hücresiz gün geçmemiş. Tek tip elbise giydirmek, saygı duruşunda bulundurmak, faşistlerle aynı koğuşta tutmak için yapmadığı kalmamış. 1 Metre yüksekliktcki daracık hücrelere beşer-altışar kişi doldurulmuş. İşte bu işkencelere uğrayanlardan biri de Mustafa Sustam.

Bir açlık grevi sırasında asker ve gardiyanlar dipçiklerle, sopalarla saldırmışlar her zamanki gibi. Pek çok kişi yaralanmış, hücrelere doldurulmuş. Sustam'ın kolu kırılmış. Revire götürmemişler. Kırık kolunu kendisi de hükümlü bir doktor olan Ümit Aytekin bulabildiği tahta parçalarıyla sarmış. Bu haliyle, Yüzbaşı İlyas Kılıç taralından hücreden çıkarılıp özel olarak dövülmüş Sustam.

Yine bir kış günü, faşistlerce çıkan bir kavgadan sonra Yüzbaşı, Sustam'ı hücreden almış, ellerini iple bağlayarak yüzükoyun soğuk su havuzuna yatırmış. Bu durumdayken beline ve kafasına inen dipçiklerin, çopların, tekmelerin sayısını hatırlayamıyor Sustam. Omurgaları bu olayda zedeleniyor, üst üste biniyor. Ondan sonra eklem erimesi başlıyor, yürüyemiyor, ağırlık kaldıramıyor, hareket edemiyor, sinir sistemindeki tahribat her geçen gün artıyor. Zaman zaman felç durumu ortaya çıkıyor. Doktorlar, cezaevi koşullarında tedavisinin mümkün olmadığını söylüyorlar. Hastalığın adı Antilozofon Stomdlit.

Mustafa'nın bir kardeşi Muhittin Sustam'da işkenceden öldürülmüş. 12 Eylül'ün dört yılını cezaevinde geçirmiş. 85'de tekrar yakalanmış, uğradığı işkenceler sonucu iradesini kaybetmiş. 3 yıl da Bakırköy'de yatmış. 88'de oradan çıktıktan bir gün sonra Kartal Askeri Karakol'unda gözaltına alınmış. Buradan çıktığında ağzından kan geliyormuş. Bir gün sonra ölmüş. Otopsi yapmamışlar.

Mustafa'nın diğer kardeşi Yusuf'da bir yıl kalmış 12 Eylül cezaevlerinde. Baskı ve gözaltılardan kurtuluşu yurtdışına çıkmakta bulmuş. Mustafa'nın annesi ise tüm bunlardan sonra gözlerini kaybetmiş.

Mustafa Sustam'ın hastalığının iyileşebilmesi için cezaevinin sağlıksız koşullarında, uzak bir yerde tedavi olması şarttır. Çünkü: Cezaevinin sağlıksız koşulları hastalığın nüksetmesine neden olmaktadır. Bu nedenden dolayı demokratik basın ve kuruluşların soruna duyarlılıkla yaklaşmasını bekliyoruz.

Çanakkale Cezaevindeki
Sol Siyasi Tutsaklar

İSTANBUL DGM'SİNDEKİ PARTİMİZ DAVALARINDAN HABERLER....

Ümraniye Tekel deposu kanulaştırma eyleminde çatışarak yakalanan yoldaşlarımızın davası açıldı ve ilk duruşma 16.01.1991 tarihinde yapıldı.

I Nolu DGM'de görülen davayı Halil ÇAKIROĞLU, Seyit KÜLEKÇİ, Mehmet YEŞİLÇALI, isimli yoldaşlarımız getirildi. İsim tespitinden sonra işkence ile ilgili bir dilekçe okumak isteyen yoldaşlarımıza, mahkeme başkanı faşist OSMAN ŞEN T.C. mahkemelerinin ne denli "tarafsız" olduğunu bir kez daha göstererek, izin vermeyeceğini söyledi. Yoldaşlarımız dilekçeyi okumakta ısrar edip mahkemenin tavrının işkenceyi ve işkencecileri korumak anlamına geldiğini belirttiler. Bu tartışmalar sırasında, Osman Şen yönetimindeki mahkeme heyeti, onlarca askeri daha yaraları iyileşmeyen yoldaşlarımızın üzerine saldırttırdı. Saldırıya direniş ve sloganlarla karşı koyan yoldaşlarımız, DGM salonunu "Kahrolsun faşist diktatörlük", "İşkencecilerden hesap sorduk, soracağız", "Yaşasın partimiz TKP/ML ve önderliğindeki TİKKO-TMLGB" sloganlarıyla miting alanına çevirdiler. Protesto ve sloganlara dinleyicilerin de katılması, özellikle yetmişlik bir Kürt anamın faşist mahkeme başkanı Osman Şen'e, sol kolunu yukarı kaldırıp, kolundaki damarları göstererek "bu kan bu damarda durdukça, ben bir gün bunların hesabını sana sorarım" diye bağırması oldukça anlamlıydı.

Tartışmalara ve çekiştirmeleri salon dışında da sürdüren asker ve subaylara bekleme salonu, nezarethanede diğer devrimcilerin de katılımıyla atılan sloganlar DGM binasının dışına kadar taşıyordu.

Duruşma 13 Mart 1991'e ertelendi.

Yoldaşlarımız işkenceyle ilgili mahkemede okumak istedikleri dilekçenin tam metni şuydu:

I No'lu DGM Başkanlığına

İSTANBUL

Sınıfların ortaya çıkışlarıyla beraber yönetim erkini elinde bulunduranlar, kendi yasalarını dayatmışlar ve sömürülerini sürdürebilmek için çeşitli kurumlaşmalara gitmişlerdir. Bu kurumlaşmalardan biri olan mahkemeniz ve sizler bir avuç ezen ve sömürenlerin kokuşmuş ve çürümüş düzenlerinin koruyucularısınız. Bizler ezilenlerin saflarındaki devrimciler olarak, MİT, Polis gibi kurumlaşmalarla, burada da sizlerle karşı karşıyayız.

Ezenler toplumu ilgilendiren, toplumun alabileceği değerlere ilişkin her şeye kendi damgalarını vurup, bağımsız bir gelişme tarzını kabul etmezler. Bu gelişmelere karşı zora baş vururlar. Bu anlamda, burada tarihsel misyonunu tamamlamış can çekişen düzeni, hak ettiği yere, göndermek için kazılan mezarı hızlandırmak, o göremli kızıl güne biran önce ulaşmak için verdiğimiz mücadelenin hesabı alınmak isteniyor. Biz devrimciler bu konuda Tarihe ve halkımıza karşı sorumluyuz. Bunun dışında hesap vereceğimiz yer yoktur. Sizler bizleri yargılama hakkına sahip değilsiniz. Bizler asıl yargılanması gerekenlerin kimler olduğunu ve bunların nasıl yargılanacağını biliyoruz. Bu görevide zamanı geldiğinde yerine getireceğiz.

Davaya ilişkin sorguya geçmeden evvel karşınızdaki kişilerin -yaralı olarak- yakalandıkları andan itibaren 15 gün süren işkencelere ilişkin bazı noktaları açmak, zorunlu ve gerekli olduğundan kısacada olsa burada değinmek istiyoruz.

İşkence konusunda bu güne kadar çok şeyler söylendi. Bundan sonrada söylenecektir. Artık halkımız ve Dünya kamuoyu T.C'nin "emniyet müdürlükleri"nde neler olduğunu çok iyi biliyor. Her ne kadar yetkili ağızlarca "münferit bir-iki olay" olduğu yönünde açıklamalar yapılsa da, uluslar arası anlaşmalara imza atılsa da-bunlar minareye kılıf uydurmaktır-sokakta, okulda, dağlarda... kısacaca ezenlere karşı mücadelenin olduğu her yerde gerek tek tek gerek toplu olarak işkenceler yapıldığı, vahşice katledildiği apaçık bir gerçektir. Bunların bizim açımızdan anlaşılmaz bir yönü yoktur. Çünkü ezilenlerin, ezenlerin egemenliğine karşı giriştikleri mücadelede yer alan her devrimci bir köhnemiş düzen ortadan kalkmadıkça, esir düştüğü andan itibaren işkencelere maruz kalacaktır. Zor olanın çürümüş düzenlerini ayakta tutabilmek için vazgeçemedikleri bir silahtır. Ülkemizde uygulanan faşizme paralel uygulanan bir devlet politikasıdır. Bu dava kapsamında bulunan insanlarda, bu politikanın bir devamı olarak çeşitli uygulamalara maruz kaldılar. İlgisi olsun olmasın evler basıldı. İnsanlar apar topar toplanarak, şube'ye getirilip, işkenceye tabi tutuldu.

İstanbul emniyet Müdürlüğü 1. Siyasi şubede gözaltına alınmamızdan itibaren kaldığımız 15 günlük sürenin büyük bir bölümü psikolojik ve fiziki işkenceler altında geçirdik. Bunlar şu şekilde özetlenebilir. Göz altına alınmamızdan itibaren, gözlerimiz sıkı bir şekilde kapatılıp saatlerce ayakta bekletiliyor ve insani ihtiyaçlarımızı gidermemiz engellenerek psikolojik ve fiziki saldırılara hedef oluyorduk. Başlangıç olarak uygulanan bu yöntemler kişinin ilk andan itibaren dikkatlerini dağıtma, şaşkınlığa uğratma aracı taşıyor ve tehditlerle süren bu durum daha sonra sistemli bir hal alıyordu. O aşamada da şunlar uygulanıyor:

Askıda elektrik verme; bu işkence yöntemi gözlerimiz kapalı bir şekilde ellerimiz arkadan kelepçeli olarak götürüldüğümüz binanın alt katında bulunan genişçe bir odada yapılıyordu. Kollarımızı yana açıp, battaniyeye sarılmış bir uzun sopaya bağlı olarak asılıyorduk. Bu iş bittikten sonra elektrik kablolarının bir ucu cinsel organımıza, diğer ucuda ayak parmakların ya da koltuk altlarına bağlanıyordu. Bu durumda gerek kolların vücudu taşıyamaması, gerekse de elektrik verilmesi, korkunç bir sorun ortaya çıkarıyordu. Bu işlemler vücut yarıbaygın bir hale gelinceye kadar devam ediyordu. Zaman zaman verilen kısa aralıklarda ise iddiaları kabul edip, etmediğimiz soruluyordu. Askıdan indirildikten sonra da kendimize gelmemizi sağlamak için başka bir yerde hortumla soğuk su tutuyorlardı.

Elektrik Verme; bir sandalyeye oturtularak ellerimiz arkadan kelepçeleniyordu. Bunlara ek olarak bir de sandalyeye bağlamıyorduk. Bu işlemlerden sonra elektrik kabloları bir önceki yöntemdeki gibi bağlanarak ceryan veriliyordu. Bu işlemin sonuda baygın bir hale gelmemizdi.

Kaba meydan dayağıda işkencenin vazgeçilmez yöntemlerinden biridir. Bu çoğunlukla sorgu odasında iç organlarımıza olarak sürüyordu. Ayakta duracak halimiz kalmadığında da yerde tekmelerle devam ediyordu. Yine bunlarla birlikte uykusuz olarak ayakta bekletiliyor, bu sırada yüksek sesle işkenceden insanların çıkardığı sesler, radyo cızırtıları dinletiliyor, ayakta duramayacak duruma gelip sendelediğimizde de bizleri duvarlara vuruyor, bacaklarımızı tekmeliyorlardı. Saç ve bıyık yolma, tazikli su sıkma, yumurtalıklarımızın sıkılması bunlarla beraber uygulanan yöntemlerdi.

İşkencelerin en çok uyguladıkları yöntemlerden birisi de, psikolojik işkence ve bunun kapsamına giren tehditlerdir. Örneğin arkadaşımız Seit KÜLEKÇİ'nin ablası Tamiş KÜLEKÇİ hiç bir neden gösterilmeyerek şube'ye getirilmiş, kendisine yoğun işkenceler yapıldığı gibi, arkadaşımızın gözleri önünde ahlak dışı hareketler, tehditler, sarkıntılık vs. gibi tavırlarla baskı yapıp iddialarını kabule zorluyorlardı.

Daha önce işkencelere maruz kalıp, onlara boyun eğmeyen, direnen bunun karşılığında katledilenlerden başta partimizin kurucusu İBRAHİM KAYPAKKAYA olmak üzere, SÜLEYMAN CİHAN, HASAN HAKKI ERDOĞAN'ın öldürülmelerine ilişkin anlatımlardan bulunarak "sizlerde onların yanına yollayacağız" gibi tehditler savuruyorlardı. Bizleri boş arazilere götürüp, namluyu ağzımıza dayayarak tetik düşürüp, tehdit etmeler "seni burada öldürüp, çatışmada vuruldu diyeceğiz" gibi yöntemler uygulamıyordu.

Arkadaşımız Mehmet YEŞİLÇALI ağır yaralı olmasına rağmen şubeye getirilerek işkenceye tabi tutuluyordu. Halil ÇAKIROĞLU ve Burhan KARTAL- ikişer kurşunla- yaralı olmalarına rağmen sadece bir gece hastahanede kalmış, tedavi dahi yapılmadan şubeye getirilerek yoğun işkenceler altına alınmışlardır. Ayrıca yapılmadan şubeye getirilerek yoğun işkenceler altına alınmışlardır. Ayrıca olayla ve bizlerle hiç bir ilişkisi olmayan Sevim YILDIRIM'da şubeye getirilerek 10 gün boyunca işkenceler maruz kalmıştır. İşkencelerle ilgili konulara daha fazla değinmek istemiyoruz. Şunu da belirtmekte yarar görüyoruz; işkenceleri protesto etmek amacıyla ilk altı gün suda almayarak 15 günlük bir açlık grevi yaptık.

Bu iğrenç yöntemleri uygulayanlar hakkında öteden beri defalarca suç duyurusunda bulunulduysa da, bunlara her seferinde sessiz kalınmıştır. Bizimde bunları açıklamamız ve aşağıda bulunacağımız suç duyurusunun nedeni de sonuçta bunlara karşı bir şeyler yapılacağı düşüncesi taşıdığımız düşüncesi değildir. Çünkü halkımızın ve bizim nezdimizde onların yargılanmaları çoktan yapılıp cezaları kesilmiştir. Bu cezalandırmalarbaşta partimiz TKP/ML önderliğindeki TİKKO ve diğer devrimci örgütlerce ergeç yerine getirecektir.

İşkenceciler'in kimliği hakkında kod isimleri dışında bilgimiz yoktur. Fakat bizleri savcılığa getiren polislerin hepsi işkencelere katılmıştır, ayrıca 36,44 vs. gibi isimlerle çağrılanlar vardı işkencede. Fakat bir çoğunu gördüğümüzde tanıyabiliriz. Bizleri savcılığa getiren işkenceci polislerin isimlerini bulabilmek imkanlarımız dahilindedir.

Bunlara ek olarak yakalanıp, cezaevine getirildiğimizden onbir gün sonra polisle işbirliği içinde olan burjuva basınından biri olan Hürriyet gazetesi 26.10.1990 tarihli sayısının, 3. sayfasında "cinayetler zincirinde bir sanık" başlığıyla, hiç bir maddi zemini olmadan, Halil ÇAKIROĞLU'nu, partimiz tarafından cezalandırılan işkenceci-faşist Albay Rifat Uğurlutan'ı cezalandıran kişi olarak göstermiştir. Daha mahkeme safhasında olan bir davayı hiç bir hukuki yanı olmadan, böyle alaleden kullanmak kasıtlıdır. Bu bir yanıyla devrimci eylemler karşısında aciz içine düşmüş, "projtij"i ayaklar altına alınmış MİT'i, polis'in "faili" meçhul eylemlerin failini yakalıyoruz" imajını yaratmak ve böylece o dönem yeni görev başına gelmiş işkenceci-faşist İstanbul emniyet Müdürü Mehmet Ağar'a prestij sağlamak, diğer yanıyla da "şubede kabul etti" ibaresini kullanarak, işkencede boyun eğmeyerek işkencecilerin hevesini kursağında bırakan arkadaşımız hakkında şaibe yaratmak çabalarıdır. Şu bilinmelidir ki, göreve geldiğinden bu yana özellikle partimiz TKP/ML önderliğindeki TİKKO'nun ve diğer devrimci örgütlerin devrimci eylemleri karşısında yerin dibine giren Mehmet Ağar'a hiç bir burjuva basını ve kuruluşu prestij sağlayamadı, sağlayamayacak.

Sonuç olarak yukarda açmaya çalıştığımızın, "yargılama" adlı bir gösteride dikkate alınması gerektiğini düşünüyor, kod adlarını verdiğimiz işkenceciler ve gazete hakkında suç duyurusunda bulunuyor ve tarih önünde bir kez daha haykırıyoruz:

- HİÇ BİR İŞKENCECİ FAŞİST-HALK DÜŞMANI CEZASIZ KALMADI, KALMAYACAK!
- İŞKENCECİLERDEN HESAP SORACAĞIZ!
- YAŞASIN PARTİMİZ TKP/ML. VE ÖNDERLİĞİNDEKİ TİKKO, TMLGB.

★ ★ ★

- 1989 Haziranında partimize yönelik yapılan bir operasyonda, Bağcılar Karakolu taranması, ekip otusuyla çatışma, Suadiye ekip otosu taranması, polislerden silah kamulaştırma, bombalı pankart-korsan gösteri gibi eylemleri gerçekleştirdikleri iddiasıyla yakalanan ve aralarında Metris firarilerinden Ali GÜLMEZ'in de bulunduğu yoldaşlarımızın davası devam etmekte. Geçtiğimiz günlerde verilen mütaala sonrası savunmalar okunmakta. 18.08.1991'de yapılan duruşmada savunmasını okuyan tutuklulardan Mehmet KAŞ tahliye edildi. Duruşma diğer yoldaşlarımızın savunmalarını okumaları için ileri bir tarihe ertelendi.

- Sarıyer Kilyos'da silah kamulaştırma sırasında çatışarak yaralı ele geçen yoldaşlarımızın davası sürmekte, olayla ilgili tanıkların dinlenmesine devam edilmektedir. Osman Şen başkanlığındaki mahkeme heyeti olayla hiç bir ilgisi olmayan sıradan insanların tutukluğunu keyfi bir şekilde devam ettirmekte, tahliye taleplerinin red edilmesine ilişkin gerekçesini sunarken "suçluluk veya suçsuzluk önemli değil, olay büyük, dava önemli" gibi gayri ciddi cevaplar vermektedir.

Duruşma, tutukluların kendilerine işkence yapanlar olarak gösterdikleri ön yüzbaşı FERİT ILDIRAR ve ekibinin tanık olarak dinlenmesi için ileri bir tarihe atıldı.

BİR MİT DAHA HAKETTİĞİ CEZAYI BULDU

Partimiz şehir askeri faaliyeti cezalandırmalarına devam etmektedir. Bunlardan biri de Adana'da ki askeri faaliyetimizce gerçekleştirilen Cavit Türkoğlu eylemidir.

Cavit Türkoğlu kokuşmuş düzenin, kokuşmuş aşağılık bir kurum olan, görevi, emperyalist uşağı faşist diktatörlüğü koruyup ayakta tutmak, güvenliğini sağlamak olan, esas olarak devlete karşı mücadele eden komünist ve devrimci-demokrat halk muhalefetini sabote etmek, yolundan saptırmak, onu bastırmak, etkisiz hale getirmek, geniş tutuklamalara girişmek, "resmi" veya gayri resmi yollarla imha etmek, en iğrenç işkencelere uğratmak, terör estirmek vb. vb. gibi en şerefsiz, en aşağılık iş olan Milli İstihbarat Teşkilatı - kısa adıyla MİT- mensubuydu.

Kendisi Malatyalı olup, Adana'da Menderes caddesinde bir aile çay bahçesini paravan olarak kullanıyordu. Polis veya MİT içine yönelik çıkarılan 'Olay' gazetesinde çalışıp adı mesleğine ve 'Olay' gazetesine adam örgütlemeye çalışıyordu. Bugünlerde "Anap'ın sesi" adlı bir mahalli gazete çıkaracaktı ki ömrü yetmedi.

Bu meslek gereği ve kişilik olarakda aşağılık mahluk, Partimiz faaliyetince tespit edilenlerdendi. Hakkındaki bilgi, şehir gerilla birliğine verildi. Gerilla timimiz de belli bir istihbarat, takip eden uygun yer ve gerekli hazırlık sonucu aşağılık herifi 14 Şubat 191 günü Menderes caddesinde arabasından kıstırıp, halk adına, yaptıklarının cezasını beynini da ğıtarak verdi. Gerilla birimimiz eylemini başarıyla tamamlayıp Üs'süne döndü.

Eylemi ilk gün Sabah gazetesi "Menderes Caddesinde Cinayet" diye verirken, ertesi gün Hürriyet, Günaydın, Mit mensubunu TKP/ML TİKKO üslendi dedi. Mit mensubu olduğunu, öğrenci olaylarında kışkırtıcılık görevini görüyordu deyip görevlerinden birini açıklamış oluyorlardı.

Cumhuriyet ve Güneş İstanbul baskısı egemen sınıfların borazancılığı görevini yapmaya çalıştı. "Adana'da PKK davası itirafçılarından olduğu kaydedilen Cavit Türkoğlu adlı kişi, silahlı dört kişinin saldırısı sonucu öldü.... saldırının sorumluluğunu TKP/ML SHB adlı yasadışı örgüt adına üstlenildi" diyerek hem MİT olduğunu gizleme hem de TKP/ML TİKKO yerine "TKP/ML-SHB" diye bir şey türettiler. Bilmeyenler de, Bunlar da kim? Nereden çıktı? Bu da yeni mi türedi diyecekler ve böylece kafa bulandırmaya hizmet edecektir düşüncesiyle öyle yazdılar. Amaçları bu. Aynı zamanda MİT'çilerin sorunu gizleyip, sonlarını hatırlamamalarını, meslektaşlarının moral lerinin bozulmamasını sağlamak istiyorlardı, ama boşuna. Aynı şeyi Bursa'da cezalandırılan Hıdır Güven adlı ihbarcı mahluk için sık sık yapıyorlar... Delege yoldaşımızın ihbarcısı, gerici bir mahluk olmasına rağmen "TKP/ML itirafçısı" demektedirler. Sanki safımızda mücadele etmişde sonra ihanetçi olmuş, itirafçı ihanetçi olduğundan cezalandırılmış? Hıdır Güven 60 yaşlarında ve geçmişte hiçbir ilerici siyasi yönü olmayan bir mahluktur. Siyasi yönü gerici olup yoldaşlarımızın ihbarcısı ve katil ortağı olduğu için cezalandırılmıştı. Bu ihbarcılarda MİT ve azılı halk düşmanları gibi halka ve gelecek nesillere karşı işlediği suçun cezasını er geç ödemek zorundadırlar. Partimiz, ordumuz ve halkımız onları hiç affetmeyecektir. Eninde sonunda onlara hak ettiği cezayı verecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Sıra diğerlerine de gelecektir. Kara kütükte sırada onlar vardır. TİKKO gerillalarının nefesi onların ensesindedir. Fırsat buldukça ensesine binecektir.

Adana'da TİKKO şehir gerillaları iyi bir av da kaçırdılar. Gerçi irademiz dışında gelişti. DS'nin öldürdüğü Amerikalının öldürüldüğü yerdeki binalarda her sabah belli saatte bir araba 4 Amerikan subayını İncirlik'te "İş"e götürüyordu. Gerillalarımız istihbaratı artık kesinleştirip son aşamaya gelmişti. DS'nin eylemi yaptığı sırada bir yoldaşımızda ordaydı. Amerikalı 4 subayın ishihbaratını sağlamlaştırma ile uğraşıyordu. DS o gebertilen Amerikalıyı cezalandırınca bundan habersiz olan -tabii DS'de bizden habersiz- yoldaşımız orayı terketti. Basında tipi tarif edilen ikinci kişi bizim yoldaşımızdı. Tabi hemen sonra, (basında da yer olan) talimatla Amerikalılar üs'te kalmaları sağlandı ve böylece biz önemli bir av'ı kaçırmış olduk. Tabii DS'da öyle. Onların da istihbaratı olsaydı subayları tercih edecekleri açıktı.

- **Halk Düşmanları Cezasız Kalmayacak!**
- **Yaşasın Mücadelemiz!**
- **Yaşasın Partimiz TKP/ML!**
- **Yaşasın Ordumuz TİKKO!**

İKK YAZI KURULUNUN AÇIKLAMASI:

Bütün okuyucularımızın ve yoldaşlarımızın dikkatine;

İKK, Nisan sayısıyla birlikte yüzüncü sayısına girmektedir. Bu, İKK'nın sınıf mücadelesine atılışının aynı zamanda 11. yılına girişidir. Bildiğiniz gibi İKK, önce bildiriler şeklinde 1980 yılının başlarında çıkmaya başladı. 12 Eylül Askeri Cunta'sının gelişiyle birlikte düzenli dergi biçiminde, sınıf mücadelesindeki gerçek yerine oturdu. O günden bu güne kadar da, bazen belli aralıklarla, ama uzun süredir de düzenli olarak çıkmaya başlayarak, kitlelerin gerçek komünist sesi olmaya devam etti. Bütün okuyucularımızdan istediğimiz; bugüne kadar yayınlarını nasıl buldukları, eksiklik ve hatalarını, biçimini, içeriğini nasıl değerlendirdikleri ve İKK Yazı Kurulu'na önerilerinin ne olduğudur.

İKK'yı kitlelerin yönlendiricisi, eğiticisi, örgütleyicisi olarak daha nasıl nitelikleştirebiliriz. Kitlelerin kapıştığı, kendi sorunlarını bulduğu ve kitleleri eylemlere sevk edici bir İKK için bundan sonra neler yapabiliriz? Bu konulardaki öneri ve eleştirilerinizi bekliyoruz. Gelen eleştiri ve öneriler İKK'nın sayılarında yayınlanacaktır.

Gelen eleştiri ve önerilerin kısa ve özlü olmasına dikkat edilsin. Ayrıca İKK'ya gönderilen haber ve makalelerin de kısa ve özlü olmasına dikkat edilmelidir. Bazen öyle oluyor ki, sayfalar dolusu yazı, ama, gereksiz yere utazılmış oluyor. Oysa yazılar özlü ve kısa olmalıdır. Böylece anlatılmak istenilen şey, dolambaçlı yollardan geçmeden okuyucularla daha iyi seslenebilir.

İKK, kendi muhasebesini, yüzüncü sayısında yapacaktır. Buradaki açıklama sadece okuyucularımızdan istediklerinizdir. Okuyucularımızın bu çağrımıza yanıt vereceklerinden kuşkumuz yok.

Yeni sayılarda buluşmak umuduyla.

İKK YAZI KURULU

PARTİZAN'ın ★ GÜNLÜĞÜ

Gerilla Bölgesi Dersim'den Notlar...

ÇOĞALIYORUZ ÖLDÜKÇE!

Partimiz TKP/ML önderliğindeki TİKKO gerilla birliklerinden biri daha, faşist ordunun takip imha operasyonunda 4 şehit verdi.

Bu güç dönemi, gerilla örgütlenmesine yeniden giriştiğimiz son iki-üç yılın sayıca en büyük kaybını verdik. İki ayrı çatışmada 8 yoldaşımız şehit oldu. Bölge halkı, taraftar ve milisler, her alandaki parti güçleri ve devrimci-demokrat kitle yine acılara boğuldu. Gerilla birliklerimiz, şehit düşenlerin silah arkadaşları, can yoldaşları ve hele de talihsiz şekilde ikidir bölünme halinde ayrı düşen kolları imhaya uğrayan birliklerin komutanları, en derin acıyı yaşayanlardı. Ama ne bir yas havası, ne moral çöküntüsü!.. Sadece herkes biraz mağrur, üzüntüfü. Bununla beraber, artan kin ve devrimci intikam duygusu içinde, dünden daha çoşkulu. Kınından sıyrılmış bıçak, bilenmiş nacak, kızmış barut, patlamaya hazır dinamit gibi!..

"Ah" diyor Dersim halkı; "Bu mevsim kötü, çok kötü. Dikkat edin diyoruz her sefer. Bu, yaprak dökümü.. Kuşlar bile açıkta. İz bırakmak, yer belli etmek gerillanın ölümü. Gece gündüz taklpte düşman. Her gün pusu, her gün operasyon... Kudurmuş it gibi saldırıdalar. Çok daha dikkatli olun. Düşmeyin üçer-beşer. Dökülmeyin yapraklar gibi..."

Köylülerin uyarıları çok doğru. Kaygı duymaları doğal. Güzdür bu. Ama inan olsun dökülmüyoruz yapraklar gibi. Ölenlerimiz sarı yarka değil, yediveren güllerdir kıpkızıl Dersim'in. İşte her birinin yerinde üç-dört yeni savaşçı. Çoğalıyoruz öldükçe. Biz değil, düşman korksun. Kayıpsız güçlenebilsek daha iyi değil mi? İyi, ama savaş bu! Ama sorunumuz daha iyi kamufle olmak ve daha az açık vermekten ibaret değil. Esasını da bu oluşturmuyor. Daha iyi tahkim olma, daha çok manevra, daha fazla eylemlilik ve az kayıpla daha çok düşman imha etmektir esası.

Parti merkezi önderliğimiz, bölge komitemiz ve komutanlığımız, dolmakta olan bu yılın başından itibaren gerilla hareketinde yoğunlaşma ve yoğunlaşacak açılma görevini önüne koymuştu. Silahlanma sorununun bazı aksamalar sonucu gecikerek, zarara uğrayarak ve yinelenen çabalarla kısmen çözümlenebilmesi, savaşçı sevkiyatının da buna bağlı olarak geriye sarkması nedeniyle, yaz dönemi büyük ölçüde ölü geçti ve yoğunlaşarak açılma hedeflerine ulaştırılamadı. Ancak yaz sonu ve güz boyunca, bu yıl için öngörüleni gerçekleştiren savaşçıkadro takviyesiyle, söz konusu iki önemli kayıba rağmen azımsanmayacak bir güce ulaşıldı. Önümüzdeki yıl gerilla hareketini yoğunlaştırma ve yaymanın öznel koşulları artık daha iyi. Her gerilla birliğinin askeri perspektifi; sürekli hareket halinde düşmanı izlemek, zayıf noktalarını tespit etmek, arayıp bulmak, en uygun yer ve anda vurmaktır. Temkinli olmak kaydıyla üç önemli taktik hareket ilkemiz; saldırı, saldırı ve yine saldırı olacak.

Dört aydan beri emperyalist dünya haydutları tarafından ortadoğu'da yoğunlaştırılan savaş bulutları, bu kış mevsiminde yağışa geçebilir. Patlak vermesi halinde savaşın alevleri, Türkiye Kürdistanın'da gerilla bölgemize kadar uzanabilecektir. Amerikan uşağı faşist T.C. devleti ve ordusunun Irak'a kuzeyden cephe açarak paralı katiller gibi savaşa katılma histerisi, ülkemizin savaş dışında kalmasını olanaksız kılmaktadır. Saldırıya uğrayan Irak'ın vereceği yanıt bir yana, savaşın toz-dumanı içinde kimin nereye nasıl vurduğunun anlaşılmaz olacağı düşüncesi ve rahatlığı içinde, bizzat Türk ordusunun Amerikan Çevik Kuvvet uçaklarıyla destekli birlikleri Kürdistan'a kimyasal dahil bomba ve ateş yağdırabilecek, ayrıca toplu sürgün olayını tam bir tercihe dönüştürebileceklerdir. Savaş durumuna bağlı bu olasılıklar gündeme girdiğinde, Botan'dan sonra faşist T.C.'nin katliam, tehcir ve soykırım birlikleri belki en fazla Dersim'i hedefleyecek. Ama biz diyoruz ki, asıl korkması gereken, savaş durumunu fırsat bilerek böyle bir dehşeti saçacak olanlardır.

Yine tekrar edelim; Şiddetle karşı olduğumuz bu savaş, beri yanda Ortadoğu devrimlerinin de körükleyicisi olacak, emperyalist faşist yağmacı ve kundakçılara olduğu kadar devrimci halk güçlerine de tarihi fırsatlar sunacaktır. Ülkemiz ve özellikle Kürdistan kesimi bu bakımdan çok önemli bir konumdadır. Düşmanlarımız öznel gücümüzü ciliz görüp küçümseyebilirler. Ama, fırtınalı dönemlerde şaşırtıcı bir kabarış gösterebilen halkın öfkesi ve devrimci gazabı, önderliğimizde büyük bir örgütlü güce dönüşerek yer yer de olsa çapulcu beyaz ordu birliklerini bozguna uğratabilir.

TKP/ML- TİKKO birlikleri, komutanları ve savaşçıları, bu duygu ve düşüncelerle iç savaşın hazırlanıyor. Partimizin merkezi görevi olan gerilla savaşı, emperyalist-gerici savaş durumunda çok daha tayin edici duruma gelecek, tüm olanakların en azami ölçüde kendine seferber edilmesini ve halk içindeki potansiyelin hızla dinamik bir güce dönüştürülüp akıtılmasını gerektirecektir.

Şimdiden bu bilinçle bütün parti güçlerimiz her tür katkıyı sağlamak için harekete geçmeli. Her taraftar savaşımıza bizzat katılmalı ve kitleleri kalmalı. Devrim bugün her zamankinden fazla özveri istiyor. Ölenler boşuna ölmüyor. Tersini düşünenler boşuna yaşayan zavallılardır. Halk için, insanlık için, güzel bir gelecek için savaşta umut görmeyen, emperyalist-gerici güçlerin anti-komünist propaganda bombardımanın da teleğini şaşırmış, bilincini yitirmiş, aptallaşmış demektir. İşte emperyalistlerin "barış içinde yaşanacak bir dünya" vaadleri, bulunduğumuz bölgede halklara felaket yağdırmak üzere. Daha özel olarak karşımızda her türlü hışıma uğratılmayı fazlasıyla hak eden, yaralı ve ölülerimizi sürükleyecek kadar vahşi ve bir o kadar da korku içinde titreyen bir düşman. Durup düşünmenin, ah vah etmenin, gözyaşı dökmenin sırası değil. Herkes görev başına!..

Pülümür ve Ovacık şehitlerimiz; Ayhan Altınbaş, Halil Erciyaş, Yılmaz Talayhan, Medet Hoşafçı, Perihan Çolak, Fikret Kaya, Süleyman Kör ve Hasan Altıntaş!.. Rahat uyuyun yiğit yoldaşlar. Adınız andımız olsun, uğruna savaştığınız yüce idealler bir gün gerçek olacak!..

Aralık'90

yorum

"Terör Yasası"mı Devlet Cinayetlerine Yasal Kılıf mı?

Bilindiği gibi, devlet yeni bir "Terör Yasası" hazırlıyor. Bu yasa, tam da "demokratikleşmeye gidiyoruz" gibi lafların edildiği bir ortamda yapılıyor. Bütün burjuva basını da bu yasanın yanında. Böylece, Faşist Türk devleti işlediği cinayetleri yasallaştırmak için yeni bir kılıf hazırlıyor.

Son zamanlarda işkenceci ve halk düşmanlarına yönelik devrimci eylemlerin arttığı ve işçi sınıfı hareketinin yükseldiği bir ortamda bu tür bir yasanın hazırlanmasının tek bir amacı vardır; Halkın egemen sınıflara karşı verdiği meşru mücadelesini bastırarmak ve devletin bu hareketleri bastırmak için işleyeceği cinayetleri kamuoyuna yasal olarak göstermek istemesinden kaynaklanıyor.

Oysa halkın mücadelesi meşru ve haklıdır. Bir avuç ezen sınıfa karşı, ezen sınıfı oluşturan milyonlarca emekçinin mücadelesi meşru ve haklıdır. Bu mücadelenin "anarşizm" ya da "terörizm" ile hiç bir ortak yanı yoktur. Ortada bir terör var. Bu terör devletin halka ve devrimcilere karşı işlediği terördür. Bir terör var. Ama, bu terör, bir avuç zengin sınıfın milyonlarca emekçiyi soymak için uyguladığı terördür. Bu teröre karşı çıkanları uyguladığı mücadele yöntemleri terör eylemleri olarak görülemez. Devlet iktidarını elinde tutan bir avuç alçağa karşı verilen mücadelenin haklılığını ortaya koyar.

Kim törer estiriyor? Halka işkence yapan eli silahlı devlet yanlısı canileri cezalandıran devrimciler ve komünistler mi? Tazminatını ve ücretini vermeden atılan işçilerin, haklarını almak için fabrikaları işgal etmeleri mi "terörizmi" oluyor. Kürt köylüsünün cinayet şebekesi olan Türk polisine ve ordusuna karşı direnişleri mi "terörizm" oluyor? Kürt köylüsünün kendi malı olan kömür ocaklarından kömür toplamak isterken, katledilmeleri ve hayvanlarının öldürülmelerine karşı koyuşları mı "terörizm" oluyor.

Kürt ulusunun faşist Türk devletinin baskılarına karşı çıkması ve kendi kaderini bağımsızca tayin etmesinin çiğnenmesine karşı verdiği mücadele mi"terörizm" oluyor?

Öğrenci gençliğin akademik ve demokratik mücadele için sokaklara dökülmesi mi "terörizm" oluyor?

Bütün haksızlıkları ortadan kaldırmak için Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm için partimizin verdiği gerilla savaşı mı "terörizm" oluyor?

Hayır aşağılık burjuvalar! Halkın verdiği bütün mücadeleler haklı ve meşrudur. Sizin çıkarmaya çalıştığınız yeni "terör yasası" da bu mücadeleyi kesinlikle durduramayacak ve de engelleyemeyecektir. Bunu böyle bilesiniz.

Yeni "terör yasası" neyi amaçlıyor:

Son üç ay içinde, karakollarda ve işkence merkezleri siyasi şubelerde son üç ay içinde on kişi işkence sonucu öldürüldü. Son olarak bir ay içinde üç kişi öldürüldü. Bir de kamuoyuna açıklanmayan ölümler mevcut. Yakup Aktaş, İdris Can, Tevfik Timur, Haydar arman, İhsan Başbuğ, Kasım Aras, İbrahim Ateş, Birtan Altunbaş, Ali Rıza Ağdoğan ve İmran Aydın, işkence merkezlerinde katledilen devrimcilerden bazılarıdır.

Hükümet işte bu işkenceleri daha da yasallaştırmak ve şubelerde ölümleri hızlandırmak istiyor. ayrıca, polise daha fazla yetki vererek, polisin rastgele insan öldürmesini yasallaştırmaya çalıştığı gibi, polislerin öldürdükleri kişiler yüzünden yargılanmasını da engellemeye çalışıyor. Böylece, "görev başında" gerekçesiyle bir sürü cani polis rastgele insan öldürüp elini kolunu sallayarak gezeceklerdir. Bunları zaten burjuva mahkemeleri yargılamıyor. Yargılananlar göstermelik olarak yargılanıyor. İşte Tuzla'da katledilen dört yoldaşımızın katillerinin "yargılanması"ndaki komiklik ortada. Hepisi elini kolunu sallayarak geziyor. Ama burjuva mahkemeleri yargılamasa da devrimciler ve halkımız yargılayacaktır. Nitekim hak ettikleri cezalar devrimciler ve komünistler tarafından işkencecilere veriliyor.

Yeni "terör yasası" ile birlikte evler rastgele aranacak, şüpheli görülenler anında sorguya alınacak ve karakol ve siyasi şubelerde gözaltı süresi 45 güne çıkarılacak. 12 Eylül'deki işkence yasaları yeniden gündeme getiriliyor. Ve bunun adı "demokrasi" oluyor. Bundan kuşkumuz yok. Evet, bu demokrasi, ama egemen sınıfların demokrasisi. Halk iktidarında böyle bir demokrasi olmayacaktır. Başta da halka karşı cinayet işleyen, halkı soyarak aç bırakan, çalışmadan zengin olanlara karşı halkımız izin vermeyecek diktatörlük uygulayacaktır. Arada ki fark, halk demokrasisinde bütün ezilenler özgür olacaktır. Bir avuç sömürücü ve işkenceci uşağa ise diktatörlük uygulanacaktır.

Yeni "terör yasası" ile, bugün Kürdistan da uygulanan yöntemler, Türkiye'nin her tarafında uygulanacaktır. İnsanlar sorgusuz sualsiz götürülecek, aylarca işkence altında tutulacaklar ve öldürülmeleri halinde, işkenceci katiller göstermelik mahkemelerine bile çıkarılmayacak. Sokaklarda ve şubelerde devrimciler ve emekçilerin kurşunlanması tamamen yasallaşmış olacak. Buna karşı çıkılmalı ve teşhir edilmelidir. Faşist Türk devletin cinayetleri en geniş şekilde teşhir edilmeli ve işkenceci halk düşmanlarına yönelik eylemler daha da hızlandırılmalıdır.

KADININ DÜNYASI

CEZAEVİNDE KADIN OLMAK

Cezaevleri toplumun aynası olarak bilinir. Bu ayna hem düzenin çarkında eritilmek istenen kişilerden, hem de düzene karşı mücadele eden devrimci, ilerici güçlerden oluşur. Düzenin kurbanı (kendi ne özgü deyimleriyle kader kurbanı) olan sivil mahkumlar toplumun çeşitli nedenlerle dışladığı, suçlu ilan ettiği ve içinden geldikleri toplumun çelişen yanlarını çarpıcı bir şekilde kendinde barındıran, yansıtan insanlardır. Düzenin çürüyen, dökülen yanlarının, çarpık ekonomik yapısının, gerici yoz kültürünün yarattığı bu insanlar özel mülkiyete dayanan hukuk sistemine ve egemen olan burjuva feodal değer yargılarına göre suçludurlar. Bu insanlar mahkum etmekteki amaç ise, onlara yalnızca işledikleri suçun bedelini ödetmek değil topluma yeniden kazandırmak olarak açıklanır. Sanki onları cezaevine iten neden bu toplumsal düzen değilmiş gibi suç ve ceza kavramını istedikleri gibi belirleyip uygulayanlar insanları yıllarca hapsederek ıslah edeceklerini hesaplarlar. Islah etmekle kastedilen, düzenin kurallarının dışına çıkmayan, boyun eğen, silikleşmiş insanlar yaratma çabasıdır. Cezaevi idareleri de bu zincirin bir halkası olarak egemen sınıfın politikaları doğrultusunda mahkumlar üzerindeki baskısını sürdürür. Sömürücü sistemin ezilenler karşısındaki baskıcı politikaları kendine karşı olan toplumsal muhalefeti de her geçen gün artırır. Bu muhalefeti baskı, şiddet ve zor yolu ile bastırmaya çalışan egemeler, ceza yasalarını da kendi varlıklarını devam ettirebilme amacıyla düzenlerler "Adalet mülkün temelidir" sözü adaletin altında adaletsizliğin yattığını göstermeye yeter. Çünkü adalet yalnızca mülkler için geçerlidir. Özel mülkiyete dayanan bir sistem içinde yer aldığımıza göre elbetteki adalet terazisinin dengesi ezilenden, mülksüzlerden yana olmayacaktır. Ülkemizde hukuk adına en büyük hukuksuzluklar yapılmaktadır. Özellikle 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra toplumsal baskının en şiddetli uygulandığı alanların başında yer aldı. Yüzbinlerce kişi bu cezaevlerinden geçti. Ayaklar altına alınan insan haklarının ve baskıcı politikaların sonucu uzun yıllar cezaevinde kalan bu insanların hemen hepsi faşist yasalarla yargılanıp ceza aldı. Cezaevlerinde uygulanan politikalar faşist ideolojinin, insana yaklaşımını, en açık biçimde sergiler. İnsanları ezme, tektipleştirme ve onursuzlaştırmaya yönelik bu politikalar düzenin posa haline getirip bir köşeye atmak istediği mahkum edilmiş insanlar üzerinde en şiddetli biçimde uygulandı. Siyasi tutsakların düzenle en çok yüzyüze oldukları bu alanda insan olmanın onurunu koruma, mücadelesi canbedeli olarak verildi.

Çetin mücadeleler sonucu elde edilen haklar sürekli olarak yaratılan provakasyonlarla, zorla geri alınmak istendi. İşkence, sürgün, hak gaspları ile yıldırılmak istenen devrimcilerin bu alanda kullanabildikleri en güçlü silahları inançlarıyla donanmış bedenleri olmuştur. Bu mücadeleler sonucunda onlarca ölü verilmiş, yüzlerce, insan sakat kalmıştır. Günümüzde iktidar halen cezaevindeki tutsaklara yönelik olarak, acaba daha ne yapabilirim diyerek yenilikler aramakta ve bir yığın hesap yapmaktadır. Bu güne kadar olduğu gibi bundan sonra da icat ettikleri her politika iflas edecektir. En ince hesaplar, en zalim politikaları onları kaçınılmaz sonlarından kurtaramayacaktır.

Kuşkusuz ki yıllar boyu cezaevlerindeki siyasi tutsakların mücadelesini değerlendirmek dersler çıkarmak böylesi bir yazıya sığabilecek bir konu değildir. Değinmek istediğim konuyla bağlantısı olduğu için kısaca koymakla yetineceğim. Asıl olarak cezaevinde kadın olmak nedir, buna değinmek istiyorum.

Sınıfsal ve toplumsal baskı ile ezilen kadın düzenin suça ittiği kadın olarak cezaevine girdiğinde dışarıdaki ezilmişliği içinde daha da artarak devam eder. Çünkü artık bu kez de toplumsal baskı zincirinin yeni bir halkası olan cezaevlerinin baskısı altına da girmiştir. O güne dek cinsiyeti nedeniyle uğradığı haksızlıklar bir de suçlu kadın olarak bakılmasından ötürü artarak devam eder. Şimdi kimliklerine yeni bir niteleme daha eklenmiştir. Zinacı, katil, hapçı, telekız, kadın satıcısı, hırsız, dolandırıcı, vb.. Kimisi toplumdan koparıldıkları sonra ailesi tarafından da terk edilir. Buna bir de ekonomik sıkıntılar eklenince sorunlar içinde boğulup kalır. Dışarı çıkınca ne yapacağını, kimin yanına gideceğini bilemeyen sahip çıkılmayan kadınlar genellikle hayat kadını olurlar. Bunalıma girerek bir kaç kez intihara teşebbüs edenlerden ölenler de vardır.

Cezaevine özellikle kırsal kesimden gelen kadın feodal anlayışın etkisi altında kaldığından herşeyi sineye çeker, ses çıkarmaz. Aman bana zarar gelmesin mantığıyla kendi kabuğuna çekilir. Sürekli olarak "infazı yakarım" tehditini savunan ve onlardan yararlanmak isteyen kadın görevlilere hizmet ederler. Kaderci anlayışla herşeye karşı suskundur, güvensizdir. El emeğini, çok ucuza satarak geçinmeye çalışanlar da vardır. Kimi yerlerde idare kendi özel işleri ya da cezaevi işleri için kadınları çalıştırır. Ya mutfak işlerini yaparlar (sebze ayıklayıp, temizleyerek) ya da idareye ait çamaşırları yıkarlar. Bu işler para karşılığında yapılmaz, bir anlamda zorla yaptırılır.

Cezaevine gelene dek kimisi emeğini kimisi bedenini satarak daima sömürülmüştür, cezaevinde de aynı konum devam eder. Karşılığında aldıkları ise, korkular, baskılar, zulüm ve cezadır. Dışarıdaki

yaşantıda hakkını arayamamış olan kader düzenin ittiği nedenlerle suç işlemiş ve adaletin tecellisini(!) yine sessizce kabul ederek susmuştur. Dışarıda olduğu gibi cezaevinde de ondan susması, boyun eğmesi ve kaderine razı olması istenmiştir. Çoğu da bu konumda kalmış, giderek edilgenleşmiştir. Yaşantısını sorgulayabilen, hakkını arayabilen, kendine güvenen, onuruna, kişiliğine sahip çıkabilen kadınlar da vardır. Ama bunlar çok azdır. Genellikle kendilerini suçlu olarak da hissettikleri için köleci ruh hakimdir.

Yıllarca gördüğü baskılardan sonra bunalıma girerek bir anlık öfke ile ya da önceden planlayarak bilinçli olarak bu baskıların tek sorumlusu olarak gördüğü kocasını öldürerek kurtulacağını düşünen ve öldüren kadınlar çoğunluklardan. Namusunu, onurunu korumak için cinayet işleyenler de vardır. Ekonomik çöküntünün olduğu her yerde ahlaki çöküntünün olması da kaçınılmazdır. Doğal olarak gerici burjuva-feodal düzenin yarattığı cinsel suçlar nedeniyle cezaevine gelenlerin sayısı da giderek artmaktadır. Ekonomik sıkıntılar insanları bunalıma sürükledikçe suç işleme oranı da hızla çoğalmaktadır.

Ahlaki yozlaşmanın örneklerinin yaşandığı yerlerden biri de cezaevleridir. Kadın ticareti ve fuhuş cezaevlerinde bir sektör gibi çalışmaktadır diyebiliriz rahatlıkla. Bu işi devletin garantisinin ve güvencesinin en sıkı korunduğu (!) çatı altında cezaevi yöneticileri bizzat yaparlar ve yönlendirirler. Karşı çıkmaya çalışan olursa "Eğer cezaevinde yaşamak istiyorsan, bir gözün kör, bir kulağın sağır ve dilsiz olacaksın" denilerek kulağı bükülür, yöntem öğretilir...

Siyasi kadın tutsaklar ise siyasi olmalarından ötürü devletin baskısını her dönem yaşadılar. Kadın-erkek ilerici, devrimci güçler dışarıda olduğu gibi içeride de düzene karşı, faşizme karşı mücadele ettiler. Fiili işkencelerin, psikolojik baskıların yoğun olduğu dönem de kadın tutsaklara fiziki işkenceler yapılırken psikolojik işkencenin içine cinsiyetinden dolayı aşağılayıcı yöntemler de dahildi. Amaç insanları en zayıf oldukları noktaları bulup oradan başlayarak yok etmeye boyun eğdirmeye çalışmaktı. Özellikle Mamak-Metris-Diyarbakır gibi ünü dünya çapına yayılmış işkence merkezi halindeki cezaevlerinde kadın tutsaklar daha yoğun yaşadıkları bu işkenceleri sözle ve fiilen sarkıntılık ederek aşağılamaya çalışarak onurundan, inançlarından taviz verdirmek, en zorunlu insani ihtiyaçlarını karşılatmayarak pes ettirmek istediler. Kadın olmanın özelliğini bir silah gibi kullanma çabaları onurunu korumasını bilenler için bir tek şey ifade ediyordu: düşmanın yaptığı her aşağılayıcı edicl davranış yalnızca kendilerini aşağılamaya yarar ve onların ne denli aciz olduklarını gösterir...

Toplumun kadına verdiği sorumluluk ve bakış açısı cezaevlerinde de aynen yaşanır. Bu biz siyasiler içinde geçerlidir. Erkek arkadaşlarımızdan tecrit edilmişliğimiz her dönem yaşadığımız bir dezavantaj olmuştur bizim için. Koşulların ortama göre sertleşmediği dönemler görüşebilmiş daha sonra esen rüzgarlara göre hak gasplarına başlandığında ilk önce kadın ve erkek siyasilerin görüşmeleri yasaklanmıştır. Erkek arkadaşlar kendi aralarında görüşüp konuşabiliyorken biz çoğu kez koğuşa hapsedilmiş olarak kaldığımız için tecritliğimiz bir ceza oluyordu sonuça. İdareye tecritliğimizin kaldırılması talebiyle gittiğimizde "cezaevinde kadın ile erkek ancak eş ya da akraba olursa görüşebilir" denilmiştir yanıt olarak. Böylelikle cinsiyetimizden dolayı bir kez daha cezalandırılmış oluyorduk. İdare bizim dünyaya onların bakış açılarıyla bakmadığımızı bildiği halde kadın olmamızı bahane olarak kullanıp yasaklarına zemin yaratıyordu.

Anaflk, yani çocuğu doğurup büyütme sorumluluğu içerideki kadının da yaşamını etkiler. Yetersiz beslenmeyle geçen hamilelik dönemi, doğum sonrası sağlıksız koşullar nedeniyle hem bebeğin hem de annenin sağlığı sürekli tehdit altındadır. Üç günlük bir bebeğin ölüm nedeni, koğuşun aylardan beri sıcak su yüzü görmeyişinden dolayı bebeğin mikrop kapmasıydı. Karavana ile beslenen, bir çocuğun sahip olabileceği olması gereken her şeyden yoksun olmak cezaevinde büyüyen bir çocuğun annesi olan kadınlar açısından bunun psikolojilerini olumsuz yönde etkilediğini söyleyebiliriz. Çocukların dışarıda bırakıp gelmiş olanlara ise ceza yalmak çok daha ağır gelir. Çaresizlik ve ulaşamamanın verdiği acıyla, çocuk özlemiyle doludurlar.

8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜNDE

Mahkum Bir Kadınla Söyleşi:

- öncelikle geçmiş olsun diyorum.

"Sağolasın."

- Kadın olmak deyince ne anlıyorsun anlatırmısın?

"Kadın demek çile çekmek demektir. Ben bu güne kadar köle gibi yaşadım. Çocuk bakmak, evde tarlada çalışmak erkeğin hizmetini yapmak... Ömrüm böyle geçti işte. İtiraz edecek olduğumda sen sus, senin aklın ermez derlerdi hemen. Kadın başınla her işe karışma derler hep"

- Peki erkek nasıl yaşar, kadından farkı nedir?

"Erkek her zaman için daha serbest yaşar. Kadınlar erkeğin yaptığı her şeyi yapamaz. Sonra söz olur. Hem erkek hakkını daha rahat arar, biz ne de olsa erkek gibi olamayız"

- İçeri girmene neden olan olay kadın olmanla ilgilimi?

"Evet kadın olmamla ilgili, namusumu korumak için yaptım ne yaptıysam. Erkek olsaydım böyle bir olay başıma gelmezdi tabi."

- Cezaevine girmene neden olan olayı bize anlatır mısın?

"Ben evli iki çocuk anası bir kadınken köyde birisi bana göz koymuştu. Ne yaptıysam kar etmedi, benden vazgeçmedi. Sonra beni üç kişi bir olup zorla kaçırdılar, tecavüz ettiler. Bunun üzerine kocam beni kabul etmedi ve boşandık. Yuvam yıkıldı, adım dul oldu. Ama beni kimse dinlemedi bile. Çocuklarımdan da ayrı kaldım. Boşanmış bir erkek çok rahat

yaşayabilir ama kadın olunca öyle olmaz. Herkesin gözü bana dikildi, kapıdan dışarı çıkamaz oldum. Ne yapsam göze batıyordu. Sen dulsun etek giyemezsin, başını bağla, erkeklerle bir arada çalışamazsın diyerek ailem baskı altına aldı beni. Tarla ile ev arasında gidip geldiğim halde hakkımda bir yığın dedikodu edildi.

Ben de insanlarda, özellikle de yuvamı yıkan adamdan nefret ettim ve intikamımı almaya yemin ettim. Onu sekiz yerinden bıçakladım ama ölmedi, sakat kaldı. Sonra tutuklanıp buraya geldik işte...

-Çocukluğundan beri ailen ve çevren sana karşı nasıl davranıyordu. Şimdi sana karşı yapılanları nasıl değerkendiriyorsun?

"Ben çocukluğumdan beri hep tütünde çalıştım. Annem öldü diye beni 14 yaşında, hiç tanımadığım biriyle evlendirdiler. Evimin erkeği diye her kahrını çektim. Nişanlıyken bile dayağını yedim. Evlendikten sonra da kime kızsa gelir acısını benden çakarırdı. Tütün işi çok zordur. Tütün zamanı günde iki saat bile uyumadan tarlaya giderdim. Tarla işi bitince evdeki işlere koşardım. Kocamla birlikte eve geldiğimiz halde anında yemek ve çay isterdi. Yetiştirmediğimde kütür eder bağırırdı. Bir yandan da çocuk durmadan ağlardı. Bu sefer de bir çocuğa bakmasını beceremiyorsun der, yine bağırırdı. Kaç kez ailemle dert yanayım dedim vazgeçtim. Bizim oralarda bir söz vardır "namusunu nerede teslim edersen son nefesini de orada teslim edersin" diye Anamda çok çekmiş babamdan, anlatırdı ölmeden önce. Köylerde kız çocukları çok ezilir, evlenince de ezilir. Şehirde doğup büyümüş olsaydım kendimi bu kadar ezdirmezdim daha gözü açık olurdum belki. Tabi bunları şimdi düşünüyorum. Hep geçmişimi hatırlıyorum bazen içimden isyan ediyorum."

- Cezaevine girmiş bir kadın olmak çevrende nasıl karşılandın biliyor musun?

"Mahkeme devam ederken beni tahliye etliler. Bir akrabamın yanına gittim, gidecek başka yerim yoktu. Beni çok soğuk karşıladılar. "Ne de olsa damgalandın sen artık" bile dediler. Oysa namusum için girdim cezaevine, bunu da biliyorlar. Aynı şeyi bir erkek yaptığında ona helal olsun denir, ama biz yapınca damgalanıyoruz. Cezamı bitirip çıkınca yine aynı sorunlar beni bekliyor biliyorum. Cezaevinde yattığımı bilenler iş de vermiyorlar. önce dul oldum diye şimdi de mapus oldum diye hep kötü gözle bakacak bu insanlar. Köy gibi yerlerde adın çıktımı tamam. Şehir olsa böyle olmaz.

- Cezaevine girmek sende ne gibi değişiklikler yarattı?

"İçeride tecrübe sahibi oldum, gözüm açıldı. Dünyanın kötülükleri tek tek adam öldürerek bitmiyor, hangi birini temizleyebilirsin, öyle çok ki... Dışarıdayken yaşamaktan bıkmıştım, ölmek istedim ve canıma kıydım. Ölümden döndürdüler beni. Şimdi bu daracık yerde yaşamanın değerini anladım. Buradaki herkes benim gibi detli. İnsan çaresiz kalınca ölmek istiyor ama ölmek çare değilmiş, yaşamak lazım"

- Cezaevindeki yaşamın nasıl, seni en çok rahatsız eden şeyleneler, nasıl olsun istersin?

"Cezaevinde yaşamak çok zor. Kapalı yerde olunca hem maddi hem de manevi yönden sıkıntı içinde kalıyoruz. Ben dantel örerek para kazanıyor geçimimi sağlıyorum ama aldığım para çok az. Bir sorunumuz oluyor ailelerimize yazamıyoruz mektuplarımız okunuyor, herkes bilmesin diye görüşte de anlatamıyorsun, arkandan ne dediğini dinliyorlar. O nedenle hep içimde kalıyor, konuşamıyorum. Açık ve kapalı görüş süresi çok az. Ocağımız yok, yemekler az geliyor, doyamıyoruz. Kantinden almak istesek onlarda çok pahalı hem aradığın herşey bulunmuyor ki. Bir arkadaşımız var hamile olduğu halde nikahı yokmuş diye eşiyle görüştürülmüyor. Yıllardan beri cezaevinde yatan kadınlarda bir çok hastalık var. Mide hastağı, romatizma kadın hastalığı var pahimizde. Cezaevinin iyisi olur mu hiç. İşte bu sorunlarımız var. İdare istese hepsini halleder ama amaç mahkumu ezmek değil mi?"

- Cezaevine giren kadınların sayısı giderek artıyor. Sen bunun nedeni olarak ne düşünüyorsun?

"Önceden namus yüzünden gelenler olurmuş genellikle. Şimdi türlü türlü suçlar oldu. Kızını satan analar bile geldi. Para için insanlar kendilerini satıyorlar, sinadan gelenler de çok. Parasızlık insana her şeyi yaptırıyor, ne sevgi ne saygı bırakıyor herkes çıkarı olunca yanaşıyor birbirine. Her şeyin nedeni parasızlık bence"

- İnsan hakları deyince ne anlıyorsun, cezaevinde insan haklarına yaklaşım nasıl?

" Bizim ne hakkımız var ki varsa yoksa çalışmak, ezilmek. Hele cezaevinde insanın hiç hakkı yok. Hep aşağılanıyor horlanıyor. Bu da mahkumları çok etkiliyor. Ama paran olursa ezilmezsin. Zengin adam işini her yerde yürütür, cezaevinde de her işini yaptırır, garip olan bakir olan çok ezilir. Önceden burada çok dayak varmış, ama şimdi duymuyoruz pek. Suçuna göre ilk tutuklanıp geldiklerinde çok dövüyorlarmış, bayılıncaya kadar dövmüşler buradaki bir kadının kocasını. Kimse ses çıkarmazsa döverlerde söverlerde"

- 8 Mart nedir biliyor musun?

"Hayır bilmiyorum"

- Özgürlük nedir peki?

"Özgürlük... güzel ir şeydir, anlatamıyorum ama güzem birşey. Biz özgür olamayız ama...

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde "ülkemizde cezaevinde yaşayan kadınların sorunları dışarıdaki kadınlardan, erkeklerden dolayısıyla da tüm toplumun sorunlarından ayrı olarak ele alınamaz" gerçeğini bir kez daha vurgulamak isteriz. Sorunların kaynağı birdir ve de çözümü aynı yerdedir. İnsanın insanca yaşayabileceği bir düzen için kadın-erkek tüm emekçiler bu kavganın kendi kavgaları olduğu bilinciyle köhne düzeni yerle bir edene dek omuz omuza savaşmalıdır. Sınıfsız sömürüsüz bir dünya da sömürücü düzeni zindanlarıyla beraber tarihe gömmüş olacağız. 8 Mart'lar o günlere varmak için bilincimizi ve kinimizi bilediğimiz günler olmalı, mücadeleyi kararlılıkla sımsıkı kavramalıyız.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününde devrimmücadelesinde şehit düşmüş tüm yiğit kadınları bir kez dah asaygıyla anıyor ve anıları bize yol gösterici olacaktır diyoruz. Onlar sınıf mücadelesinde yolumuzu aydınlatan birer yıldızdır.

İşçi-Köylü Kurtuluşu sayı: 99, sayfa 18 arşivimizde bulunmamaktadır. ed

İşçi-Köylü Kurtuluşu, sayı 99 sayfa 19 arşivimizde bulunmamaktadır. ed.

ŞEHİTLERİMİZ ONURUMUZDUR

"DERSİM KARTALI"

88 yılında bir şifreli randevu verilmişti. Gittim, fakat tecrübesizliği her halinden belli biri beni bekliyordu. Yoldaşlar, arkadaşın Parti üyesi olduğunu belirtmişlerdi. Şaşırdım tabi. Ama yadırgamadım, çünkü yoldaşın yurt dışından geldiği de iletilmişti. Randevu yeri bir köprü üzerindeki güzergahtı, elde de şifreler olacaktı. Gelen yş. elindeki şifreleri insanların gözüne sokarcasına tutarken, köprünün tam ortasında durup, korkuluklara dayanmış bekliyordu. Etrafı süzdüm, yanaştım ve şifreyi belirtip hemen kaldırmasını ardından yürümesini istedim. Birlikte yürüdük. HASAN ALTINTAŞ ile tanışmamız böyle oldu.

Hasan'ı baştan faaliyete sokma da tereddüt ettik. Çünkü yoldaşın tecrübesizliği çok belirgindi. Fakat bir değerlendirme yapıp, yoldaşın görev ve sorumluluk vermeyi kararlaştırdık. Amacımız yoldaşa insiyatif verip onu geliştirmek, eksiklerini faaliyet içinde gidermekti. Örgütlenme faaliyetinde de yoldaş çok acemice hatalar yaptı. Ama canla başla çalıştığını görüyorduk. Bu bizi sevindirdi. Yoldaşı sorumlu bir komiteye aldık, ama PÜ olması itibarıyla sekreter yardımcısı otomatikman olabilecekken, tecrübesizliğinden dolayı başka yş. önerdik. Hasan bunu itirazsız kabul etti ve doğrudur dedi. Bu bizi daha da sevindirdi. Çünkü yş.ın alçakgönüllülüğü ve kariyerizme düşmemesi olumlu bir özellikti. Ve faaliyeti bir düzene girdi.

Bir gece, ertesi sabahki eylem için hazırlıklar yapılıyordu. Bu eyleme ilk kez Hasan'da katılacaktı. Bir-iki yş. dışında hemen tüm yş.lar ilk kez eyleme katılacakları için heyacanlıydılar. eylem hazırlıkları yahılırken, Hasan H. Hakkı Erdoğan'ın "Glosör" şiirini okudu. Bu yş.ları hem duygulandırdı, hem de biledi. Bir ara, pankartın sahte bombası hazırlanırken şaşırtıcı birşey oldu. Hasan "şimdi bu nasıl patlayacak" dedi. Herkes şaşırmıştı, yş.lar birbirine baktı. Ve esprili bir yş. hiç bozuntuya vermeden "şuna (sabloya) dokunulduğu gibi, şöyle, şöyle olup patlayacak" dedi. Bir duraklama oldu ve bir gülmece patlaması oldu. Tabi yş.a durum anlatıldı, bunun sahte olduğu vs. o da kendi durumuna güldü ve ortam neşelendi. Sabah eylem başarı ile gerçekleşti. Bundan böyle Hasan katıldığı eylemleri başarı ile gerçekleştirdi. Eylemler, eylemler...

Ama şanssızlıklar peşini bırakmadı. 90 yılı başlarında Kartal'daki bir soygun girişiminde polisle girilen çatışmada Hasan yaralandı. Bu onu yılgınlığa düşürmedi. İzmir'de bir soygun girişiminde yakalandı. 15 gün süren işkenceler sonucu Hasan'dan kimliğini dahi öğrenemediler, deli diye saldılar. Çünkü, ne isim söylüyor, ne de orada ne için bulunduğunu... Her tim onu sorguladı ama nafile... öldürülmek üzere götürüldüğü bir ormanda, Hasan içinden hep slogan attığını sonra anlattı. Çünkü "dışımdan atsam siyasi olduğum anlaşılacak" diyordu. Yine daha önce şubeyi, işkenceyi tanımak istediğini, çünkü ilerde zor koşutlarda bunlardan haberli olmak için iyi olacağını söylüyordu. Sanki istediği oldu. Ardından da "Kızıl Direnme Ruhunu yaşattığım için mutluyum" diyordu.

90 baharında Parti, kırsal alana insan aktarıyordu. Hasan hemen gitmeye talip oldu. O'na "sen kal" dedik. "Sen polisi tanıdın şehirlerde polisi tanıyan yş.lara ihtiyaç var" dedik. Ama yş. kırsal alanda daha yararlı olacağını belirtti. Ve gitti. O akşam onu ben yolucu ettim. Belki yine görüşürüz demiştim, olmadı. ama o yüreğimde, yüreğimizde taş oldu. Acısını kinimize kattık, mermi olarak düşmana fırlatacağız. O akşam, O'na geçmişte söylediği bir şeyi anımsattım. "Hadi Diyarbakır Kartalı olamadın, ama Dersim Kartalı ol"! Güldü. Geçmişte, gençlik faaliyetine verilince, bir gün, ben bunu beklemiyordum. Beni Türkiye'ye gönderirler oradan Diyarbakır'a gerilla faaliyetine. Orada faaliyet çok yoğun olmadığı için orada yetişmemi amaçlarlar. Ve orada iyi bir gelişem gösterip, herkes bana "Diyarbakır Kartalı" diye hitap eder. Oradan "Diyarbakır Kartalı" Dersim'e tecrübeli bir gerilla olarak gelirim demişti. Yoldaşım "Diyarbakır Kartalı" olamadı ama teslim etmek gerekir "Dersim Kartalı" oldu!

İstanbul'un Adnan Hocası, Dersim'in Onur'u "Dersim Kartalı" Hasan Yoldaşın coşkusu, inancı, P.ye, halka, devrime güveni, yoldaşlara sevgisi hepimize örnektir. O'nu unutmadık, unutmayacağız. O'nu anmak savaşmaktır. O'nlara layık olmak için savaşımızı daha bir kinle sürdürmek zorundayız. Hasan Yoldaş ölümsüzdür.

İstanbul'dan
Bir Can Yoldaşı

EĞİTİM KÖŞESİ

ULUS NEDİR?

Ulus, tarihsel olarak oluşmuş, kararlı bir dil, toprak, iktisadi yaşam ve kendini kültür ortaklığında dile getiren ruhsal biçimlenme birliğidir. Bu niteliklerin bir tekinin bile eksikliği ulus sayılmamak için yeterlidir.

Ulus, yükselen kapitalizm çağının tarihsel bir kategorisidir. Feodalizmin tasfiye ve kapitalizmin gelişme süreci, aynı zamanda insanların uluslar biçiminde kuruluşu sürecidir. Ulusların oluşması, bağımsız ulusal devletler durumuna dönüşmeleri anlamına da gelir. Bu, Batı Avrupa'da böyledir. İngilizler, Fransızlar, Almanlar vb. feodalizmin tasfiyesi ve kapitalizmin gelişmesi sırasında ulus olarak kurulmuşlardır. Ancak Doğu Avrupa'da durum biraz farklıdır. Batı'da uluslar devletler biçiminde gelişirken, Doğu'da çokuluslu devletler yani birçok milliyetlerden birleşmiş devletler bulunmaktaydı. Örneğin Rusya'da en güçlü milliyet Büyük Ruslar'dı ve diğer milliyetlerin birleştiricileri olma rolünü üstlendiler.

"Devletlerin bu özel kuruluş biçimi (yani çok uluslu devletler) henüz tasfiye edilmemiş feodalizm koşullarında, belli belirsiz gelişmiş kapitalizm koşullarında, geri plana itilmiş bulunan milliyetler, uluslar biçiminde kurulmak üzere, henüz iktisadi bakımdan toplumlaşmaya vakit bulamadıkları zaman görülebilirdi."

Kapitalizmin gelişmesiyle birlikte uluslar iktisadi bakımdan sağlamlaşır. Ama kendilerine özgü bir yaşamın bilincine varmaya başlamış bulunan ezilmiş uluslar, henüz bağımsız ulusal devletler biçiminde örgütlenemezler, çünkü uzun zamandan beri devletin başına geçmiş bulunan egemen uluslar tarafından sert bir biçimde engellenirler. Böylece ulusal savaşım başlar.

Ulusal savaşımda, burjuvazi büyük rol oynar. Çünkü ulusal savaşım, ulusların tümü arasında değil, genel olarak efendi uluslarla, ezilmiş ulusların egemen sınıfları araksındadır. Ve bu savaştaki temel sorun, pazar sorunudur. Kendi "öz", "ulusal" pazarını yaratma isteği, ezilen ulusun burjuvazisini milliyetçiliğe yöneltir. Böylece başlayan savaşım iktisadi alandan, siyasal alana aktarılır. Egemen ulusların burjuvazisi ile bürokrasisi elele vererek ezilen ulusun burjuvazisini çeşitli baskı yöntemleriyle engellemeye çalışır.

"Ezilen ulusun dört bir yanda sıkıştırılan burjuvazisi, elbette harekete geçer. "Kendi halkına başvurur ve kendi sorununu tüm halkın sorunuymuş gibi göstererek.....kendi yurtaşları arasından, kendisi için.....vatan yararına bir ordu toplar. Ve halk çağrılara her zaman kayıtsız kalmaz.....yukarıdan gelen baskı onu da ezer ve onda da hoşnutsuzluk uyandırır." Böylece başlayan ulusal hareketin gücü, ulusun geniş katmanlarının, proleterya ve köylülüğün, bu harekete katılma derecesine bağlıdır.

Sınıf çelişkilerinin gelişmesi, proleteryanın bilinçliliği ve örgütlenme derecesi, proleteryanın ulusal harekete katılıp katılmayacağını belirler. Bilinçli bir proletarya burjuvazinin bayrağı altında saflara girmez.

Köylülerin ulusal harekete katılmaları ise, egemen ulus burjuvazisinin baskı niteliğine bağlıdır. Eğer baskı toprak çıkarlarına zarar veriyorsa, köylüler ulusal harekete katılır. Aynı zamanda kendi ulusal burjuvazisinin onları etkilemesi oranında da katılır.

Ulusal savaşım özünde her zaman burjuva nitelikte, ve yalnızca burjuvazi için yararlıdır. Ancak bu, proletaryanın milliyetlerin ezilmesi siyasetine karşı savaşmaması anlamına gelmez. Çünkü egemen ulusun uyguladığı baskılar, işçilere de en az burjuvazi kadar zarar verir. Egemenlik altında yaşayan uluslar proleteryasının manevi güçlerinin özgürce gelişmesini engeller. Ama milliyetçi baskı siyaseti, proletar-ya davası için bir başka yönden de tehlikelidir. Toplumun dikkatini toplumsal sorunlardan, sınıf savaşımından, ulusal soruna çevirir. Böylece tüm milliyetler işçilerinin birleşmesinin önüne ciddi bir engel dikilmiş olur.

"...İşçilerin çıkarı, bütün yoldaşlarının tek bir uluslararası ordu içinde iyiden iyiye kaynaşmalarında, burjuvazi karşısındaki manevi kölelikten bir an önce ve kesin olarak kurtulmalarında, hangi ulusta olursa olsun, yoldaşların manevi güçlerinin tam ve özgür gelişmesindedir."

Bu nedenle "Her türlü feodal boyunduruğu kırmak, uluslara karşı her türlü baskıya, uluslardan biri ya da dillerden biri için her türlü imtiyaza karşı çıkmak, demokratik bir güç olarak proletaryanın mutlak görevidir, milli kavgalarla kararlan ve geciktirilen proleter sınıfının mücadelesinin mutlak çıkarınadır. Ama kesin olarak sınırlandırılmış olan ve sınırları belli tarihi bir alana yerleştirilmiş bulunan çerçevenin ötesinde burjuva milliyetçiliğine yardım etmek, proleteryaya ihanet ve burjuva milliyetçiliğine yardım etmek, proletaryaya ihanet ve burjuvazinin saflarına geçmek olur. Burada çok kere ince bir sınır vardır" (Lenin)

Burada proletarya için önemli olan şey kendi sınıfının gelişmesini garantiye almaktır. Herhangig bir ulusun amaçlarını öne çıkarmak değil. Proletarya, hiç bir ulusa başka bir ulusun sırtından üstünlükler garanti etmeye kalkışmaz, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme haklarını ilan eder.

Kendi kaderini tayin etme hakkı şudur; Kaderini kararlaştırma hakkına, yalnızca ulusun kendisi sahiptir, kimsenin, ulusun yaşamına zorla karışmak, okullarını ve öbür kurumlarını yıkma, alışkanlık ve geleneklerini yoketme, dilini kullanmasını engelleme, haklarını kısıtlama hakkı yoktur. Kendi kaderini tayin etmek demek, ulusun istediği biçimde örgütlenebilmesi demektir. Kendi kaderini tayin hakkı, ayrılma hakkı demektir. Ulus egemendir ve tüm uluslar eşit haklara sahiptir.

Bilinçli proletaryanın, ulusların ezilmesi siyasetini olanaksız kılarak, ulusların savaşımını ortadan kaldırmaya yönelik siyaseti; burjuvazinin milliyetçilik siyasetinden bu yönüyle ayrılır.

Bilinçli proletarya, burjuvazinin "ulusal" bayrağı altında savaşmaz fakat milli baskının kaldırılması ve milliyetlerin eşitliği talebiyle sınırlı olarak, ulusal hareketlerin ilerici, demokratik yönünü destekler.

I

"Ulusal sorunun bütün yönleri ile ciddi bir incelenmesinin zorunlu'luğu üzerine!

"Ulusal sorunun bütün yönler ile ciddi bir incelenmesinin zorunlu olduğu açıktır. Tutarlı sosyal-demokratların, nerden gelirse

gelsin, ulusalcı sisi dağıtmak için eşgüdümlü ve yorulmaz bir çaba göstermeleri gerek." (M. ve U.S. ve S.S.-Stalin-sf. 11)

Partimizin, sınıf mücadelesi içinde yol aldığı süreçte bir dizi sorunu vardır. Bunların bir kısmı sağlıklı çalışma tarzı, daha fazla emek ve yeteneklerin rasyonel kullanımı ile aşılabilir. Bir kısmı ise bugünden çözülebilecek tür sorunlar olmayıp, bunların adımlarını şimdiden atıp, çözüm mekanizmalarını oluşturup, uzun vadeli çalışma perspektifi ile ele alınmalıdır. Ancak bazı ertelenemez sorunlar vardır. Bunlar bizden önce çözüm beklemektedir. Ve ilk etapta çözülmesi gerekir. Bugün Partimiz gündemindeki acil birkaç sorundan biri de PKK sorununa yaklaşımdır. Tabi bu olay özgülünde [illegible] ulusal sorunun da beraberinde gelmektedir.

PKK'ya yaklaşım sorunu Partimiz kadro ve üyelerinin çözümleyeceği bir sorundur. Bu konuda proletaryanın bakış açısının ne olması gerektiğini Partimizin layıkıyla yerine getireceğine inanıyoruz. Bu ayrı bir konu, esas ele alacağımız mesele değil. Burada ele alacağımız konu P. gündemindeki bu konunun bizim açımızdan ne zaman işleyeceğimiz yönüdür. Yani ideolojik mücadele yönü!

Yukarıda Stalin'den yaptığımız alıntıda da belirttiğimiz gibi ulusal Sorunun incelenmesi ve bu konuda her gelişme aşamasında net bir bakış açımızın olması önemlidir. Bu olay salt bugünün veya yarının sorunu olmayıp uzanan bir tarihsel süreci kapsayan bir olay olarak önemlidir. Bu konuda (ulusal Sorun) P.mizin genel bir yaklaşımı vardır. Ayrıca önderimiz İK.'nın bu konu üzerinde yazılar mevcutlur, ancak bu durum, ideolojik mücadele cephesinde mücadelemizi, genel söylevlerle sürdürmek veya aynı şeyleri tekrar etmekle yetinmeli olmaz. Bu genel yaklaşımlar ışığında çalışmalarımız bir somut döneme, objektif gelişmelere kılavuzluk etmelidir.

Ülkemiz iki ulustu ve birçok milliyetin yaşadığı bir insanlar mozaiğidir. Bu iki ulusun birarada bulunması tarihsel maddi bir olaydır. Bu bizlerin veya kişilerin ayrıştırması veya iddiası ile oluşmamışlır.

Bu anlamda biz komünistlere düşen görev bu nesnelliği (gerçeği) olduğu gibi ortaya koymaktır. Bu nesnelliği ortaya koyduktan sonra da buna yönelik, örgütlenme, çalışma, pratik hat veya gelişmeler karşısında tavır konabilir, doğru yaklaşımlar üretilebilir. Yoksa bu tarihsel ve nesnel gerçek gözardı edilip yok sayılırsa birçok nokta da hataya düşeriz.

Ülkemizde 75'li yıllar öncesinde belli devrimci örgütler ve hareketler olsa da milliyete göre bir devrimci örgütlenme yoktu. (Marjinal savunan gruplar olabilir) ama TDH'ne damgasını vuran milliyete göre örgütlenme ve mücadele değil, sınıfına (veya belli sınıf adına) göre örgütlenme ve mücadele vardı. 75'li yıllarla beraber belli Kürt hareketleri mücadele sahnesine çıkmaya başladı.. Bunun çıkmasıyla yeni tartışma ve yeni platformların oluşması da gecikmedi. "ulusal sorun"da yavaş yavaş gündeme girmeye başladı.

"Rusya'da karşı-devrim dönemi yalnızca "yıldırım ve göbekgürültüsü"nü değil, hareket karşısında düşkırıklığını, ortak güçlere inançsızlığı da getirdi. önceleri "parlak bir geleceği" hayallerinde ve insanlar, milliyetlerinden bağımsız olarak, birlikte savaşıyorlardı: Herşeyden önce ortak sorunlar! Daha sonra içe bir kuşku girdi ve insanlar, herkes kendi ulusal yuvasına dönmek üzere, birbirlerinden ayrılmaya başladılar; kimse kendinden başka kimseye güvenmesin! Herşeyden önce "Ulusal Sorun"! (M. ve U.S ve SS-Stalin sf. 7).

Ne tesadüftür ki ülkemizde de ulusal sorun ve ulusal hareketlerin gündeme girme çabaları 12 Mart döneminin hemen ardından gelir. TDH'nın ağır yenilgi aldığı böylesi bir dönemin peşine Stalin'in bu sözleri oldukça uygun düşmektedir. (Ezen ulus milliyetçiliği faşizme, faşist örgütlenmelere-günümüzde- tekabül eder).

Ulusal temelde örgütlenen bir hareketin ulusal söylevleri ön plana çıkararak kendi ulusundan olan insanları etkilemesi ve peşinden sürüklemesi doğaldır. Hele hele bu ulusal hareket ezilen bir ulus ise, bu daha kolaydır. Baskı altında tutulan, çifte sömürüye maruz kılınan, kendi dilini, geleneklerini kullanmasına izin verilmeyen bu ulusun insanlarının böylesi yapılar içine gitmesi ve o ulusun özgürleşmesi adına bir mücadeleye katılması da doğaldır. Ama bu doğal olan, M-L'ler için doğal mıdır? Hayır, hiçbir M-L hareket sınıf mücadelesinin önüne ulusal sorunu geçirmez (özgül koşullar hariç-fiili işgal vs. ki o koşullar da bile sınıf mücadelesi, özgül koşulda onu öne alda özünde sınıf mücadelesidir.) Bu anlamda da ML'ler için doğru olan bir ulusun halkını kimin sömüreceği veya orada hangi burjuva kliğinin iktidar olacağı değil, baskının, sömürünün tümden ortadan kalkması ve sınıfsız düzenin kurulması mücadelesidir. Bu yüzden de ML'ler milliyete göre bir örgütlenmeyi reddeder.

Proleterya partisi enternasyonalisttir, proleterleri milliyetlere göre bölmek ve proleteryanın iktidarı için değil de, o ulusun burjuvazisini iktidara getirmek için bir mücadele vermez. Bu sınıf savaşımını saptırır. Baştan olumlu gibi gözükse de proletaryayı bölmenin ve onun hedefinin saptırılmasından başka işe yaramaz. Komünistler daha baştan böyle bir ayrışmayı, proleterlerin ayrı ayrı örgütlerde (milliyetlere göre ayrılmış) faaliyetini doğru görmez onaylamaz.

"İşçi yığınlarını sürükleme tehlikesi gösteren milliyetçilik dalgası, durmadan güçlenerek, yükseliyordu, ve kurtuluş hareketi ne kadar güçten düşüyorduysa, milliyetçilik çiçekleri de öylesine açıyordu

Bu güç zamanda, sosyal demokrasiye (komünistlere) de büyük bir görev düşüyordu: Milliyetçiliğe saldırmak, yığınları genel "salgın"dan korumak. Çünkü bunu, milliyetçiliğin karşısına enternasyonalizmin denenmiş silahını, sınıflar savaşımının birlik ve bölünmezliğini çıkartarak, sosyal-demokrasi ve yalnızca sosyal-demokrasi yapabilirdi. Ve milliyetçilik dalgası ne kadar yükselirse, sosyal-demokrasinin sesi de, Rusya'nın tüm milliyetleri proleterlerinin kardeşliği ve birliği yararına, o kadar olmalıydı. Bu durumda, milliyetçi hareketle doğrudan çatışan çevre-bölge sosyal-demokratları, özel bir sarsılmazlık örneği göstermeliydiler." (M ve U.S. S.S- Stalin-sf. 10).

75'li yıllardan sonra güçlenmeye başlayan ulusal hareketler 80 yenilgisiyle duraklamış gözükse de 80'li yılların ortasından itibaren yine yükselmeye başlamıştır. Kurdistan'da verilen gerilla faaliyeti kitleleri derinden etkilemiş ve ulusal hareketleri güçlendirmiştir. İşte bu koşullarda biz komünistlere büyük görevler düşmektedir. Stalin'in de belirttiği gibi Uygun yöntemlerle" milliyetçiliğe saldırmak". Bunun için bıkmadan, usanmadan ideolojik mücadeleyi yürütmek, kitlelere bu bölünmenin kimin işine yaradığını, şövenizme düşmeden anlatmak lazımdır. Bu dönemde Komünist Parti içinde ulusal hareketin güçlenmesi karşısında, dizleri titreyenler çıkacaktır. Bu yoldaşlarımızı eğitmeli, onlara ML'lerin tavrının ne olması gerektiğini anlatmalıyız. Bu yoldaşlar ulusal hareketin gücü karşısında buna metihiyeler düzerken, kendine güvensizliğini kitlelere de taşırlar. Bunu önlemenin yollarından biri yayın organlarımızda kitlemizin kafasını açmak ve ona ML yaklaşım sunmak olmalıdır. Tabi bu olayın sadece bir yanıdır.

Devam edecek

META

Kapitalist üretim tarzının egemen olduğu toplumların zenginliğini "Muazzam bir meta birikimi" oluşturur. Bunun birimi tek bir metadır. Bundan dolayı da ilk önce metanın işlev ve önemini tahlil ederek başlamak istiyoruz.

Meta; (Marksın deyimiyle) "Herşeyden önce bizim dışımızda bir nesnedir. Taşıdığı özellikleriyle şu ya da bu türden insan gereksinmelerini gideren şeydir. Bu gereksinmelerin niteliği ister mideden, ister hayaldan çıkmış olsun bir şey değiştirmez" (Kapital I sf. 49).

Burada gereksinimin bir geçim aracı olarak doğrudan doğruya, ya da üretim aracı olarak dolaylı yoldanmı gidildiği konunun ilgisi dışındadır.

Demir vb. gibi her yararlı şeye nitelik ve nicelik açısından bakılabilinir. Her yararlı şey, bir çok özelliklerin bir bütünüdür. Bundan dolayıda çeşitli yönleriyle faydalı olabilir. Bu yararlılıklar onu bir kullanım değeri haline getirir. Ancak bu yararlılık belirsiz bir şeyde değildir. Örnek. Buğday, Bakır, Altın maddi şeyler oldukları için kulanım değerine sahiptirler. Yani yararlı şeylerdir. Ancak, "METANIN BU ÖZELLİĞİ, O METANIN YARARLI NİTELİKLERİNDEN YARARLANMAK İÇİN GEREKLİ OLAN EMEK MİKTARINA BAĞIMLI DEĞİLDİR".

Kullanım değerlerini ele alırken metre kumaş, kg kömür ya da kile buğday gibi ölçüler kullanırız. Metaların kullanım-değerleri özel bir bilgi alanının, ticari bir bilgi mekanizmasının oluşumunu sağlar. Kullanım değerleri, ancak kulanım ya da tüketim ile bir gerçek haline gelir. Bunlar ayrıca "TOPLUMSAL BİÇİMİ NE OLURSA OLSUN, HER TÜRLÜ SERVETİN ÖZÜNÜ OLUŞTURURLAR", kapitalist üretim tarzının egemen olduğu toplumsal yapıda bunlar ayrıca, değişim-değerinin maddi taşıyıcılarıdır.

Değişim değeri, ilk bakışta nicel olacak iki türden kullanım-değeri taşıyan ürünün eşit oranlarda zamana ve yere göre değişim ilişkisi gibi görünür. Böyle olunca da değişim değeri, rastlantıya bağlı, göreli ve metanın önünde bulunan bir değer gibidir.

Konuyu daha iyi açabilmek için örneğin Pamuk ve buğdayı ele alalım. Bunların arasındaki değişim değeri ne olursa olsun, bu daima belli miktar pamuğa bir miktar buğday'a eşit kılan bir denklem oluşturur. Diyelim, 1 Ton Pamuk = x Ton Buğday olsun. Böyle bir denklem bize, iki farklı şeyde, 1 Ton Pamuk ile x Ton Buğdayda, her ikisinde de eşit miktarlarda bir şeyin olduğunu anlatır. Yani Pamuk ve Buğday eşit olarak denklenmiş iki kutubunda karşı karşıya gelmişler. Öyleyse, bu iki şeyin üçüncü bir şeye eşit olması gerekir. Bunun içinde, bunların her birinin, değişim değeri olarak, bu üçüncü şeye indirgenebilir olması lazımdır. O halde kullanım-değeri ancak yeterli miktarda olmak kaydıyla, bir başka kullanım değerinden farksızdır. Yani "DEĞERLERİ EŞİTSE, HER TÜR EŞYA, HEMEN HEMEN BAŞKA TÜR BİR EŞYADIR. EŞİT DEĞERDEKİ ŞEYLER ARASINDA FARK YA DA AYRILIK YOKTUR". 100 liralık kibrit, yüz liralık altın kadar değerlidir. Kullanım-değeri olarak metalar, birbirlerinden farklı niteliklerdir. Ama değişim değerleri olarak yalnızca farklı miktarlardır ve dolayısıyla "ZERRE KADAR KULLANIM DEĞERİ İÇERMEZLER".

Yani, metaların kullanım-değerleri bir yana bırakılırsa geriye bir tek özellikleri, emek ürünü olma özellikleri kalmaktadır. emek ürününü, -kullanım-değerinden soyutlarsak, aynı zamanda, onu kullanım-değeri yapan maddi öğeler ve biçimlerden de soyutlamış oluruz. Artık o, masa, sandalye, kapı ya da herhangi yararlı bir şey değildir. Maddi bir şey olarak varlığı (emek ürünü elimizde değişikliğe uğradığından) yok olmuştur.

Şimdide bu ürünlerin herbirinden arta kalan şeyi ele alalım; Bu, "HER BİRİNDE, AYNI DÜŞSEL BİR GERÇEKTEN, TÜRDAŞ İNSAN EMEĞİNİN SALT BİLLÜRLAŞMASINDAN, HARCANIŞ BİÇİMİ NE OLURSA OLSUN, HARCANMIŞ EMEK GÜCÜNDEN İBARETTİR". Bütün bu şeyler bize; Bunların üretimleri sırasında insan emek-gücünün harcandığını, bunlarda insan emeğinin cisimleştiğini anlatır. Hepsinde ortak olan bu toplumsal özün kristalleri olarak bakıldığında, bunlar Değerdir.

Demek ki, metalar değişildikleri zaman değişim değerleri kendisini kullanım-değerinden tamamen bağımsız bir biçimde ortaya koymaktadır. Ama kullanım-değerlerini de soyutlarsak geriye sadece değer kalır. Böylece, metalar değişildiklerinde, kendisini değişim-değeri olarak ortaya koyan öz onların değeri olmaktadır.

Bir kullanım-değeri ya da yararlı bir madde, bu nedenle ancak içerisinde soyut insan emeğinin somutlanıştığı ya da maddeleştiği için bir değere sahiptir. Peki bu değerin ölçüsü ne olacaktır? "Besbelli ki, malın içerdiği, değer yaratıcı özün, yani emeğin niceliği ile ölçülür. emeğin niceliği onun süreciyle ölçülür. Ve emek-zamanın ölçülü de hafta, gün ve saat olarak ifade edilir."

Belki birileri "Bir metanın değeri, onun için harcanan emeğin niceliğiyle belirlendiğine göre beceriksiz ya da tembel bir işçi fazla bir zamana gereksinim duyacağından metanın değeri artar" diye düşünebilirler. Oysa, "DEĞERİN ÖZÜNÜ OLUŞTURAN

EMEK, TÜRDEŞ İNSAN EMEĞİDİR, BİR BİÇİMLİ EMEK-GÜCÜ HARCAMASIDIR" üretilen tüm metaların toplum değerinde somutlaşan toplam emek gücü bir çok tek tek birimlerde meydana gelmekle birlikte, burada, türdaş insan-emek gücü kitlesi olarak kabul edilir. Bu birimlerin herbiri toplumsal ortalama emek-gücü niteliğini taşıdıkları ve bu nitelikleriyle etkili oldukları sürece, biribirlerinin aynıdır. Diğer bir anlatımla, bir metanın üretimi için ortalama olarak gerekli, ya da toplumsal olarak gerekli zamandan daha fazlasına gereksinim göstermedikleri sürece, biri diğerinin aynıdır. Toplumsal olarak gerekli zamanı, bir malı, normal üretim koşulları altında, o sıradaki ortalama hüner derecesi ve yoğunluğu ile elde edebilmek için gerekli zamandır. Günümüzde üretim sürecine eklenmiş daha modern-robot ya da mekinalar ile, geçmişte 1 saatte yapılan işi yarım saate indirgemek mümkün olmaktadır. Ama bu durum emeğin bir saatlik ürününü yalnızca yarım saatlik toplumsal-emeğe dönüştürmüş olur. Bunun içinde üretim eski değerinin yarısına düşer.

Marx bunu şöyle açıklar "Herhangi bir malın değerinin büyüklüğünü, toplumsal olarak gerekli emek miktarı ya da onun elde edilmesi için toplumsal bakımdan gerekli emek-zamanı belirler (Yaşamak için gerekli şeylerin değeri, birbirleriyle değişildikleri zaman bunların üretimleri için zorunlu ve normal sayılan emeğin niceliğine bağlıdır) Bunun için eşit nicelikte emek içeren ya da aynı sürede üretilebilen metaların değerleri aynıdır. Bir metanın değeri ile başka bir metanın değeri arasındaki ilişki, Birincisinin üretim için gerekli emek-zamanı ile, ikincisinin üretim için gerekli emek-zamanı arasındaki ilişki gibidir". (Kapital C I, sf. 54).

Yani "Aynı türden bütün ürünler gerçekte fiyatın genel olarak belirlenmesine ve özel koşullara bakılmaksızın belirlenen tek bir kitle meydana getirirler... Değer olarak bütün metalar, donmuş emek-zamanının belirli kitlelerinden başka birşey değildir" (K. Marks, Ekonomi politiğin eleştirisine katkı sf. 44).

Bu nedenle, bir metanın üretimi için gerekli olan emek-zaman emeğin üretkenliğinde meydana gelen her değişmeyle birlikte değişir. Bu üretkenlik çeşitli koşullar tarafından belirlenir. Öteki şeyler yanında, işçilerin kişisel becerileri, bilimin o üretim alanında almış olduğu boyut, modernizasyon, üretimin toplumsal örgütlülüğü, gibi etkili ve fiziksel koşullar belirleyici bir rol oynarlar. Örneğin, bir kunduracı ile bir ayakkabı fabrikasındaki işçinin üretkenliği, fabrikada 8 iken, ilkel alet ve koşullarda çalışmaya zorlanan kunduracıda 4 olur. Ya da aynı madenlerde çalışma. Cevher bakımından daha zengin alanda üretkenliğin fazlalığını gündeme getirir. Öyleki, çok küçük bir hacim, çok büyük emeği temsil eder. Genel olarak, emeğin üretkenliği ne kadar büyük olursa, bir malin üretim için gerekli emek-zamanı o kadar kısa, o malda billurlaşan emek miktarı o kadar az, ve değeri o kadar küçük olur. Tersine emeğin üretkenliği ne kadar azsa, bir malın üretimi için gerekli olan emek-zamanı o kadar çok, malın değeride o kadar büyük olur. Bu nedenle, bir metanın değeri, o metodu maddeleşmiş emeğin miktarı ile doğru orantılıdır, üretkenliği ile ters orantılı biçimde değişir.

Bir şey, bir değere sahip olmadan da bir kullanım değerine sahiptir. Bu o şeyin insana yararlılığı emeğe bağlı olmadığı zaman sözkonusudur. Hava, işlenmemiş toprak, işlenmemiş madenler, otlaklar vb. böyledir. Yani, bir şey meta olmadan da, yararlı ve insan emeğinin ürünü olabilir. Örneğin, gereksinimini kendisi karşılayan bir kimse gerçekte bir kullanım değeri yaratır. Ama o insanın bu ürünü bir meta değildir. Meta üretebilmek için o insanın, yanlızca kendisi için değil, başkaları için kullanım değeri, toplumsal kulanım değeri yaratması gerekir. (Kaldı ki, orta-çağ köylüsü feodal bey için ürün-rant-tahıl üretirdi. Ama bu ürün-rant-tahıl başkası için üretilmiş olmasına rağmen, mete haline gelmemişti. Bu ürünün (ürün-rant-tahıl) meta olabilmesi için, kullanım-değeri olacağı başka bir kimseye değişim yoluyla devredilmesido gerekiyordu.)

. Gelelim meta ürün farkına. diyelim ki, bir terzi bir ceket dikti. Bu ceket kullanım değerine sahiptir. Ceketi kendisi giymek istedi. Ancak giydikten sonra onu satmaya karar verdi. Burada giydiği süre içinde ceket bir üründür. Onu pazarda başkasına satıp değişimi gerçekleştirdiği an ceket meta halini alır. Başka bir örnek, bir otomobil fabrikası üreltiği otomobilleri depolarında beklotmek zorunda kaldı. Yani otomobiller pazarda değişime uğramadı. Burada arabalar ürün değil, metadır. Çünkü, bu fabrikadaki üretim, fabrika sahibi için değil, başkalarının gereksinimi hedef alınarak gerçekleşmiştir. Emek-zamanı ve toplumsal-kullanım değeri yaratılmış ve otomobillerde emek-miktarı billurlaşmıştır. aradaki fark değişimin pazarda somutlaşmamış olmasıdır. Bu feodal toplumdaki köylünün ürün-rant-tahıl örneğiyle karıştırılmamalı Birisi feodal bey için sözkonusu ve değişim gündemde değil, diğeri ise başkasının gereksinimlerinin karşılanması hedeflenerek pazarda değişim gayesi güdülerek üretilmiştir.

A- Değer ve değişim değeri,değerin biçimi.

Değer; mala dönüşmüş insan emeğidir. Bir metanın değeri o meta içinde kristalize edilmiş insan emeğinin kendisidir. A. Smith vb. idda ettikleri gibi "bir malın başka malları satın alma gücü" değildir. Bir metanın değerini belirliyen, o metanın üretilmesi için gerekli toplumsal-emeğin ortalamasıyla belirlenir. Bir meta diğer bir metadan değerli ise, bu onun çok daha iyi bir kulanıma sahip oluşundan değil, o metayı üreten bütün işçilerin soyut emekleridir. Örneğin, bir kunduracının somut emeği, kunduranın kullanma değerini yaratır, kullanma değeri ise üretilen kunduranın kullanılmasıyla gerçekleşir ve

kundura malının dolaşımı sürecinde rol oynamaz. Dolaşım sürecinde rol oynayan sadece değişim değeridir. Bunu belirleyen ise, belli bir toplumdaki bütün kunduracıların ortalama soyut emekleridir. Marks "Bir metayı kendi başına elimize alıp istediğimiz gibi evirip çevirelim, değerin bir nesnesi olarak kaldığına göre, kavranılması olanaksız gibi görünür. Ama bir de metaların değerinin salt toplumsal bir gerçeğe sahip olduğunu aklımızdan çıkarmaz ve bu gerçekliği yalnızca özdeş bir toplumsal özü, yani insan emeğini ifade ettiğini ya da taşıdığı sürece kazandığını göz önünde bulundurursak, değerin ancak metanın meta ile toplumsal ilişki içerisinde kendini gösterebileceği sonucuna ulaşırız." (Kapital C1. sf. 62) der. Herkes metaların hepsinde bir değer biçimin olduğunu bilir. Bunun kullanım değerlerinin çeşitli maddi biçimleri ile tam bir karşıtlık gösterdiğinide. İşte bu para biçimidir. Bu sonunun çözümü (paranın) metaların değer ilişkisi içerisinde değeri ifade eden şeyin yalın bir biçimde ortaya çıkmasını sağlıyacaktır. Ve aynı zamanda paranın ne olduğu bilmecesinin de çözümünü beraberinde getirecektir.

Basit bir ifadeyle, değer ilişkisi, başka türden bir meta ile olan ilişkisidir. Bu bize, iki metanın değerleri arasındaki ilişkinin, tek bir metanın değerinin basit bir şekilde ifade edildiğini gösterecektir.

Yani,

X kadar A meta = Y kadar B meta, ya da

X kadar A meta'sı, Y kadar B meta'sı değerindedir.

Örnekte

3 metre kumaş = 1 ceket, ya da

3 metre kumaş, 1 ceket değerindedir.

Marksın tabiriyle "Değer biçiminin bütün sırrı, bu basit biçimde gizlidir" Ancak bunu tahlili biçimde görüldüğü gibi basit değil oldukça zordur.

Yukarıdaki örneğimizde gösterdiğimiz kumaş-ceket, iki değişik rol oynamaktadırlar. Kumaşın değeri ceket ile ifade edilir. Burada ceket değerin ifade edilmesinde bir araç rolü üstlenmektedir. Birincisi Aktif, ikincisi pasif bir rol oynar. Kumaşın değeri nispi-değer olarak ifade edilir, ya da nispi biçimiyle ortaya çıkar. Ceket eşdeğer görevi yüklenir veya eş-değer biçiminde görünür.

Nispi biçim ile eş-değer biçim, değer ifadesinin birbirleriyle sıkı, sıkıya bağlı, karşılıklı biribirlerine bağımlı ve ayrılmaz iki ögesidir. Bununla birlikte herbirisi diğerini dışlıyan karşıt iki kutuptur. Yani aynı ifadenin uçlarıdırlar. Kumaşın değerini kumaş olarak ifade etmek olanaksızdır. Yani, 3 metre kumaş = 3 metre kumaş değerin ifadesi olamaz. Böyle ifade etmeye kalkarsak sadece 3 metre kumaşın, 3 metre kumaş ettiğini vurgularız. Bundan dolayıdır ki, kumaşın değeri başka bir meta ile nispi olarak ceketle ölçülür ve belirlenir. Öte yandan, eş-değer olarak düşünülen meta aynı zamanda nispi biçimini alamaz. Bu ikinci meta değeri ifade edilen meta değildir. Onun görevi (ceketin) yalnızca birinci metanın değerinin ifade edildiği araç olmasıdır. O (ceket) buna hizmet eder.

Şimdide yukarıdaki denklemi (kumaş=ceket) farklı bir biçime indirgiyelim. 3 metre kumaş = 1 ceket, ya da 3 metre kumaş bir ceket değerindedir. Şeklindeki ifade karşıt bir bağıntıya da dönüştürülebilir. 1 ceket = 3 metre kumaş, ya da 1 ceket 3 metre kumaş değerindedir. Böyle yaparsak bu seferde 3 metre kumaş ceket yerine eş-değer hafine gelir. Bu nedenle tek bir meta, "DEĞERİN İFADESİ İÇİNDE HER İKİ BİÇİMİ AYNI ANDA ALAMAZ" Bu biçimler, karşıt kutupları oluşturduklarından sürekli biribirlerini dıştalarlar.

Bu durumda, "Bir metanın nispi biçimine mi, yoksa onun karşıtı eş-değer biçimine mi bürüneceği, tamamen bu metanın değer ifadesindeki raslansal durumuna bağlıdır", yani değeri ifade olunan meta oluşuna, ya da içerisinde değerin ifade edildiği meta oluşuna bağlıdır." (Marks, Kapital C1 sf. 64).

DEĞERİN NİSPİ BİÇİMİ

İki metanın değer-ilişkisi içinde saklı bulunan, bir metanın değerinin basit bir biçimde bulunabilmesi için, ilk önce bu ilişkiyi nicel yönden, farklı bir biçimde ele almak zorundayız. Şeylerin farklı büyüklükleri, şayet bunların büyüklükleri aynı birim ile ifade edildiklerinde, biribirleri ile nicel olarak karşılaştırılabilinecekleri bilinmelidir. Sadece böyle bir birim ile ifade edildiklerinde onlar aynı isim altında toplanabilirler. Kıyaslanmalarıda ancak böyle mümkündür. İster 3 metre kumaş = 1 ceket ya da 1 ceket = 3 metre kumaş olsun vb. bu türden terimlerin hepsi, kumaş ile ceketin değer büyüklükleri olarak, aynı birimin ifadeleri ve aynı türden şeyler olduklarını açıklar. Burada kumaş = ceket, denklemin temelini oluşturmaktadır. Burada şu unutulmamalıdır. Nitelikleri eşit sayılan iki meta, aynı rolü oynamazlar. Bu örnekte ifade edilen yalnızca kumaşın değerdir. Şöyle; eş değer olarak örneğimizde kendisi ile değişebilir bir şey olarak ceket esas alınmıştır. Bu ilişkide ceket, değerin varoluş biçimi içerisinde somutlaşan değer, böylece kumaş ile aynı olur. Öte yandan da kumaşın değeri ön plana çıkarak bağımsız bir ifade biçimini alır. Artık o, eşit değerde bir nesne olarak ceketle karşılaştırılabilecek ya da değiştirilebilecek bir varlıktır.

Yazımızın içinde metaların donmuş insan emeği olduğunu belirtmiştik. Bunları tahlilimizle soyutlaştırılmış bir şeye yani değeri indirgemiştik. Ancak biz böyle yapmakla bu değere kendi fiziksel biçimi

dışında bir şey vermedik. Bir metanın başka bir meta ile değer-ilişkisinde durum böyle değildir. Söz konusu olan, bir tanesinin, diğerine olan ilişkisi yönünde, değer niteliği içinde önplana çıkmasıdır.

Tekrar örneğimize dönersek, ceket ile kumaşı eş-değer hale getirmekle, biz birincide somutlaşan emek ile, ikincide somutlaşan emeği eşitlemiş oluyoruz. Burada ceket yapan terzi ile kumaş yapan dokumacının farklı türlerden somut emekler oldukları hemen fark edilir. Ama terziliği dokumacılığa eşitlemekle biz, her iki türden emeği eşit olan ortak nitelikli insan emeğine indirgedik. Öyle ise dokumacılığında değer yarattığı sürece terzilikten farklı olmadığını söyleyebiliz. Bunlar soyut insan emeğidirler.

Bunun dışında, kumaşın değerini oluşturan emeğin özgün niteliğinin ifadesinden başka bir şey daha gereklidir. Akışkan halindeki insanın emeği gibi ya da insan emeği sürekli değer yaratır. Ama kendisi değer değildir. Ancak bir nesne şeklinde somutlaştığı zaman değer halini alır.

Değer denkleminde, eş değer durumuna geldiğinde ceket, değeri nedeniyle kumaşa eşitmiş gibi bir görüntü sergiler. Biz böyle durumda onda yalnızca değer görürüz. Ya da onun fiziksel konuma değeri temsil eder, oysa ceketin kendisi bir meta cismidir ve kullanım değeri içerir. Bu durumda ceket, elimize geçen bir parça kumaştan farklı bir şey ifade etmez. Bu da gösteriyor ki kumaş ile değer ilişkisi içine girdiğinde ceket, bu ilişki dışında olduğu zamankinden çok daha fazla şey ifade ediliyor. Bu (Marksın tanımıyla) "Tıpkı gösterişli üniforması içinde çalım satan bir insanın sivil elbise içinde olduğundan daha önemli sayılmasına benzer".

Ceketin üretim sırasında, insanın emek-gücü terzilik şahsında fiilen harcanmaktadır. Ve bu da insan emeğinin ceketle birikmesi sonucunu doğurur. Bu bakımdan ceket değer-taşıyıcıdır. Onun bu özelliği lime, lime olana dek açığa çıkmaz. Oysa değer denkleminde kumaşın eş-değeri olarak yalnızca bu yönüyle görünür. Ve somutlaşmış değer, değer olan bir cisim olarak hesaba katılır.

Demek ki, ceketin kumaşa eş-değer olduğu değer denkleminde, ceket değer-biçimi görevini üstlenmiştir. Kumaş metanın değeri, ceket metasının maddi biçimiyle ifade edilmiştir. Yani, birinin değeri ötekinin kullanım değeriyle ifade edilmiştir. Halbuki, kullanım değeri olarak kumaş, elle tutulur ve gözle görülür biçimde ceketten farklıdır, değer olarak ise, ceketle aynı olmaktadır. Böyle kumaş KENDİ FİZİKSEL BİÇİMİNDEN FARKLI BİR DEĞER BİÇİMİNE BÜRÜNMEKTEDİR. Ve değeride CEKET İLE EŞİTLENMESİYLE ORTAYA ÇIKMAKTADIR.

Yazımızın bu bölümüne kadar yaptığımız incelemelerde de görüldüğü gibi, kumaşta, bir başka meta ile, ceket ile arasında bağlantı kurulur, kurulmaz aynı şeyi dile getirdi. Ancak kumaş düşüncesini kendisinin bildiği metanın diliyle ortaya koydu. Kendi değerinin, insan emeğinin soyut niteliği içerisindeki emeğiyle anlatmak için, ceketin kumaş değerinde olduğu ve kumaşında aynı emekten oluştuğu ortaya çıktı.

Somutlarsak, denklemimizde ifade ettiğimiz değer ilişkisi aracılığıyla, B metasının maddi biçimi A metasının değerini yansıtan ayna biçimini almaktadır. A maddesi insan emeğinin sonucu meydana gelen bir meta olarak, kendini B metasıyla ilişki içine koymaktadır. A metasının kullanım değerini, B kendi değer ifadesinin maddesine dönüştürmektedir. Böylece, B'nin kullanım değeri ile ifade edilen A'nın değeri NİSPİ DEĞER biçimini almaktadır.

BİLLURLAŞAN EMEĞİN İKİ YÖNLÜ NİTELİĞİ

Metalarda kullanım değeri ve değişim değeri olarak iki şeyin karmaşığını gördük. Keza, emekte iki nitelikli bir konumdadır. Çünkü, değerde ifadesini bulduğuna göre, emekte, kullanım değerlerinin bir yaratıcısı olarak taşıdığı aynı niteliklere sahip değildir.

Yine aynı örneğimizden hareket edelim, 1 ceket ve 3 metre kumaş. Bunlardan birincisinin değeri, ikincisinin değerinin iki katı olsun. Yani, 3 m kumaş = Y - Y (ise), ceket = 2Y dir.

Bilindiği gibi, ceket bir ihtiyacı karşılayacak bir kullanım-değeridir. O, terzinin faaliyeti sonucu kumaştan dikilerek meydana gelmiştir. Bu faaliyetin kendisi, araçları, malzemesi ve vardığı sonuçla somutlaşır. Ceketin kullanılarak yararlı bir ürün oluşuna Yararlı-Emek denir. Yani, ürünün kullanım-değeri haline gelmesiyle kendisini gösteren emeğe yararlı-emek denir. Bu açıdan bakıldığında göz önünde bulundurulması gereken, yalnızca emeğin yararlı işlevidir.

Ceket ve kumaş nitelik bakımından iki farklı kullanım-değerine sahip metalardır. Aynı zamanda bunları üreten terzi ve dokumacılık emeğide farklıdır. Zatenbu farklılık söz konusu olmasaydı,bunlar birbirleri ile metaların ilişkisi içinde,karşı karşıya gelmezlerdi.Ceket,ceket ile, kumaş, kumaş kumaş ile değiştirilemez, BİR KULLANIM DEĞERİ,AYNI CİNSTEN BİR KULLANIM-DEĞERİİLE DEĞİŞİLMEZ. Değişimin zorunlu şartı,farklı kullanım-değerlerinin karşı,karşıya gelmesidir.

Bütün kullanım-değerleri,eşit farklılıkta yararlı emeğe tekabül ederler.Bunlar toplumsal işbölümünde ait oldukları sıraya göre sınıflandırılırlar (masa, kapı, ceket, kumaş vb) Emeğin bu iş bölümü meta üretimi için zorunlu bir önkoşuldur. Tersi, yani meta-

ların üretimi toplumsal iş bölümü için zorunlu değildir. Öyleyse, her metanın kullanım-değerinde bulunan yararlı-emek, (yani belirli türde ve belirli amaca yönelik faaliyet vardır.) İçlerinde somutlaşan yararlı-emek her birinde nitel olarak farklı olmadığı sürece, kullanım-değerleri biribirlerinin karşısında (değişim ilişkisinde) duramazlar. Meta üreten toplumda, kendi hesabına bağımsız faaliyet yürüten üreticilerin emekleri arasındaki bu nitelik farkı, karmaşık bir sisteme yani, toplumsal iş bölümü meydana getirecek doğrultuda gelişir. Örneğimizdeki ceketi ister terzinin kendisi, isterse de satacağı müşterisi giysin, her iki durumda da ceket bir kullanım-değeri olarak iş görecektir. Ayrıca terziliğin özel bir meslek olarak toplumsal iş bölümünün bağımsız bir kolu haline gelmesiyle, ceket ile onu meydana getiren emek arasındaki ilişki değişmez. İnsanlar giyinmenin bir zorunluluk olduklarını bildiklerinden beri terziler meslek olarak olmadanda giyinme ihtiyacını gidermişlerdir. Giyeceklerini ellerindeki araçlar ve kişisel becerileriyle yapmayı başarmışlardır. Ancak, ceket ve kumaş, doğanın üretmediği diğer maddi servetlerde olduğu gibi, belirli amaca yönelik özel üretken faaliyet sonucu meydana gelmişlerdir. Bunun içinde, kullanım değerinin yaratıcısı olarak emek, yararlı emektir, bütün toplumsal biçimlerden bağımsız, insanlığın varlığı için bir zorunluluktur. Bu ezeli ve ebedi doğal zorunluluk olmazaydı, insan ile doğa arasındaki maddi alış-veriş ve dolayısıyla da yaşam olmazdı.

Kullanım değerleri (ceket, kumaş) yani metaların maddi varlıkları iki ögenin birleşmesinden meydana gelir; madde ve emek. Bunların üzerindeki yararlı-emeği kaldırırsak, geriye doğanın sunduğu maddi bir tortu kalır. İnsanlar tıpkı doğanın yaptığı gibi iş görürler, yani maddenin biçimini sürekli değiştirir. Öyleyse, "Emek maddi servetin ürettiği kullanım değerlerinin tek kaynağı değildir" ve "maddi servetin babası emek, anası topraktır".

Ceket ile kumaşı ele aldığımızda, bunları farklı kullanım-değerlerinden soyutladığımız gibi, bu değerlerin temsil edildiği emek içinde aynı şeyi yapıyoruz. Onun yararlı biçimleri arasında ifarkı dikkate almıyoruz (Terzicilik, dokumacılık) kullanım-değeri olarak ceket, terzinin özel üretici faaliyeti sonucu kumaşın iplikle birleşmesidir. Oysa ceket ile kumaş, değer olarak biribirinden ayrılmamış emeğin salt türdeş donmuş halidir. Burada iplik kumaş ilişkisi üretim faaliyeti açısından ele alınmaz. Ceket açısından sözkonusu olan, yalnızca (Terzi tarafından) harcanan insanın emek-gücüdür. Terzilik-dokumacılık, ceket-kumaş farklı niteliklerde iki emek türü oldukları için, kullanım değerinin yaratılmasında zorunlu etkenlerdir. Ancak, bunlar kendi özel niteliklerinden soyutlandıkları ve aynı nitelikte insan emeğine sahip oldukları gözönünde tutulursa, her iki emek türü (Terzilik,dokumacılık) aynı ürünlerin değerlerinde özü oluştururlar.

Dahası, ceket ile kumaş yalnızca değerleriyle değil, büyüklükleriyle de belirli değerlerdir. Bizim örneğimizdeki varsayıma göre, ceket 3 metre kumaşın iki katıdır. Bu fark bundan ileri gelmektedir.

O halde, kullanım-değeri esas alındığında, bir metada billurlaşan emek sadece nitelik olarak hesaba katılır. Bunun ilk önce yalın, sal insan emeğine indirgenmesi gerekir. Söz konusu olan birincisinde nasıl ve ne? İkincisinde, ne kadar? ve ne sürede? sorularıdır.

Bir metanın değer olarak büyüklüğü, kendisinde billurlaşan emeği temsil ettiğine göre, belli oranlarda alınan bütün metaların değeri eşittir. (Metanın değer ilişkisindeki karşıtlığı)

Ceketin yapılmasında gerekli yararlı emeğin her türlüsü, üretkenlik gücünü aynı tuttuyorsa, yapılan ceketlerin değer olarak toplamları, sayılarıyla birlikte (paralel) artar. Yani 1 ceket 5 saatli içeriyorsa (emeğin miktarı) 2 ceket 10 saatlik emeği içerir. Bu üretim süresince böyle devam eder gider. O varsayalım ki bir ceketin üretimi için gerekli emek-zamanı iki katına yükseldi yani 10 saat gerekti. Bu durumda ceket normal 5 saat gerekli emek-zamanı harcamanın iki katı bir değere yükselir. Oysa, her iki durumda da ceket aynı kullanım değerine sahiptir. Ve onda billurlaşan emek, her iki durumda da aynı niteliktedir. Ancak ceket üretimi için harcanan emeğin niceliği değişmiştir.

Kullanım-değerindeki bu artış, sermaye de de bir artış demektir. Bir ceketle bir insanı, iki ceketle iki insanı giydirebilirsiniz. Bunun yanında, maddi servetteki her artış (Nicel olarak) Aynı zamanda onun büyüklüğünde değer olarak bir düşmeye de yol açar. Bu karşıt hareket, emeğin iki yönlü niteliğinin bir sonucudur. Üretici güç, kuşkusuz, yalnızca yararlı, somut emek biçimi ile ilgilidir. Üretkenliğe bağımlı özel üretici faaliyetin bir etkinliğidir. Bu nedenle yararlı emek, üretkenliğindeki artma-eksilmeye paralel az ya da çok ürünlerin değerinde temeli oluşturur. Öte yandan, bu üretkenlikteki hiç bir değişme, değerle temsil edilen emeği etkilemez. Bununla birlikte, üretici güç değişse bile, eşit zaman süresince kullanılan aynı emek, daima eşit miktarlarda değer yaratır.

Marksın tabiriyle "Bir yandan, her türlü emek, fizyolojik anlamda, insan emek-gücü harcanmasıdır; Ve bu özdeş soyut insan emeği özelliğinde oluşu ile, metaların değerini yaratış ona biçim verir, öte yandan, her türlü emek, insan emek-gücünün, özel birbiçimde ve belirli bir amaca dönük olarak harcanmasıdır ve bu somut yararlı emek özelliği ile, kullanım değerlerini üretir".

Zindan Günlüğünden

PARTİ VE DEVRİM ŞEHİTLERİNİN KIZILBAYRAĞINI ZİNDANLARDA DA DALGALANDIRDIK

Tarihi, tarih olarak belirleyen, yığınların egemenlere karşı yürüttüğü siyasal eylemin ötesinde bir şey değildir. İnsanların dinamik rollerinin henüz ortaya çıkmadığı dönemlerde tarih, kendiliğinden işleyen ve ilerleyen zorunluluklar süreciydi. Zorunluluklar insanlığı nereye götürecekti? Kaçınılmaz olarak zorunlulukların kavranmasına. Neden? Çünkü, zorunluluklar kavranmadan ve dönüştürülmeden yaşamak mümkün değildi.

Devrimler, tarihsel yürüyüşün ve gelişimin zorunlu uğrakları, kitlelerin tutsaklar yaratan bilinçli atılımları olarak, insanlık tarihinin gelişiminin nitel aşamaları olarak, o'nu muhteşem bir hız ve görüntü kazandırırlar. Devrimler bir alt-üst olmuş olaylardır. Hem bu tutsaklığın peşinde koşanların ve hem de bu tutsaklığa tutulmak istenmeyenlerin direnmeleri neticesinde kan ve zor üzerine yükselir devrimler. Bu anlamda tarih kan ve barut kokularıyla doludur. Bir yanda yıkan, kahreden ama aynı zamanda kuran, yaratan ve inşa eden yığınların korkunç atılımı; bunun karşısında meşru olmayan bir zor ile yığınların öfkesine karşı vahşeti, baskıyı ve zulmü çoğaltan egemen sınıfların saltanatlarını sürdürme uğraşısı: Savaşı ve şiddeti kaçınılmaz kılan olgu budur işte.

Zorunluluğun kavrandığı yerde, özgürlük başlar, ama bu, sadece bir başlangıçtır. Gerçekten özgür olmak için zorunluluğun dönüştürülmesi pratiğine bizzat katılmak gerekir. Özgürlüğün başladığı yerde savaşmasını, savaşın olduğu yerde ölmesini bilmek gerekir. Devrim, özgürlüğün kazanılması noktasıdır. Fakat o, kendiliğinden insana bahşedilmez, ancak ve ancak savaşarak ulaşılabilecek bir noktadır. Savaşmak demek, ölmek, ölmek demek özgürlüğe giden süreci hızlandırmak demektir. Devrimler nice isimsiz kahramanın, kitlelerin kendilerini feda etmeleri, gelecek için canlarını vermeleri gerçeğiyle açıklanabilir. Hiç bir zaman şehitler verilmeden, kan dökülmeden, insanlar ölmeden özgürlüğün elde geçirileceği düşünülemez. Biz böyle istediğimiz için değil, toplumsal ve tarihsel gerçekliğin dilidir bu.

Komünistler, yığınların tarihsel yürüyüşlerine siyasal bir perspektif ve bilinçli bir yön verme, onların en önünde, ama onlarla birlikte özgürlüğe giden yolda yürümek gibi bir görevle varlıklarını koşullandırırlar. Bu nedenle egemen sınıfların ortaya koyduğu gerici şiddetin sıfır noktasında komünistlerin olması şaşırtıcı değildir. Aynı şekilde uygulanan gerici şiddete karşı, haklı ve meşru olan halkın devrimci şiddetini tetikleyen komünistlerin, en ön safta savaşa girişmeleri de şaşırtıcı değildir. Ve ölüm komünistlerin çok uzağında değil, ama onunla nişanlı gibi hemen yanıbaşındadır. Buna rağmen onları hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamaya iten tılsım nedir? Bu nasıl açıklanabilir?

Yaşamı en geniş anlamıyla, bütün yönleriyle bilinç üzerine çıkarmaları, dünyada kavranamayacak, dönüştürülemeyecek şeylerin olmadığı düşüncesinden hareketle, zorunlulukların altedilmesi mücadelesini yaşam biçimi olarak benimsemeleriyle;

İyiye, doğruya ve güzele olan sevda boyutundaki tutkunluklarıyla;

- Yeryüzünde insana en büyük değeri ve önemi veren bilinci üzerlerinde taşımalarıyla;

İnsanlığa yönelik her türlü haksızlığın, ayrıcalığın bilinçli düşmanları olmalarıyla;

Sınır tanımayan proleter enternasyonal ruhlarıyla, paylaşmanın, bütünleşmenin insanı "çıldırtan" güzellikleriyle;

İnsanlık sevgisiyle dolmuş, halktan yana, devrimden yana, güzel olan her şeyden yana tavırlara karşı yumuşak, sevecen ve destekleyici yürekleriyle; Eğilmeyi tanımayan, düşmana aman vermeyen, halka karşı olan herşeye başkaldıran tutumlarıyla;

Bilime olan inançları, doğruyu temsil ettiklerinin bilinciyle;

Özgürlüğe giden yolda ölürken bile gülümseyenleri, hiç ölmeyeceklermiş gibi yaşayanları başka türlü açıklamanın imkanı var mı?

İnsanlar yaşamın kaçınılmaz sonucu olan sınıf mücadelesinde ki yerleri ve nitelikleri bakımından tarihte belirli bir rol oynarlar. Ama bazı insanlar vardır yaşamları, mücadele içerisindeki nitelikli yerleri bakımından önemli roller oynarlar. Ve bu onlara kavganın içinde olmalarına rağmen, diğer insanlara nazaran daha bir önem verilmesini gerektirir. Yaptıklarıyla, düşünceleriyle, kararlılıklarıyla ve direnişleriyle davaya mal olmuş insanların hak ettikleri ilgi ve önemi görmeleri kaçınılmazdır. Sınıf mücadelesi içinde bu rolleriyle şehit düşmüş insanların geride kalanlara örnek olması, onların anılması ve yaşamlarının, düşüncelerinin halka mal edilip sahiplenilmesi, ardılları için bir onur olmalıdır. İşte biz tutsak Partizanlar, esaret koşullarında da olsa bu onuru, bu bilinçle yaşadık ve yaşıyoruz.

Partimiz TKP/ML'nin kurar altına aldığı ve Ocak ayının son haftasına denk gelen Parti ve Devrim Şehitlerini anma haftasında bir kez daha sınıf kinimizi bildik. Bir kez daha haykırdık öfkemizi düşmanın suratına. Ve bir kez daha and içtik şehitlerimizin huzurunda, onlar mücadelemizin kızıllığında yaşayacaklar. Yere dökülen her damla kanın hesabı mutlaka, ama mutlaka sorulacaktır.

Sınırlı tutsaklık koşullarımızda biz tutsak Partizanlar şehitlerimizin bize miras bıraktıkları anlarına ve Partimizin geleneklerine uygun bir anmanın gerçekleşmesi için bir niteliğin, disiplinli çalışmanın, özverinin ve yaratıcılığın güzel örneklerini sergileyerek üzerimize düşeni yapmaya çalıştık.

29 Ocak günü Sağmalcılar zindanı parti ve devrim şehitlerinin coşkulu ve militanca bir ruhla anılmasına tanık oldu. O gün, bulunduğumuz C/11 koğuşunun kapısından girildiğinde tam karşı cephede, duvarı boydan boya kaplayan en üstteki "parti ve devrim şehitleri ölümsüzdür" pan-

kartının altında, kırmızı zemin üzerine KAYPAKKAYA'nın ışıklandırılmış portresi, sağında SÜLEYMAN ÇİHAN, solunda KAZIM ÇELİK, dağlardan kopup gelen bir fırtınayı andıran gerillaların, fabrikalardan yürüyen proletarlerin bize doğru yürüyüşü ve bunların altında "ML-MZD'nin IŞIKLI YOLUNDA KIZIL SİYASİ ÜSLER İÇİN İLERİ. TKP/ML-TİKKO-TMLGB" ibarelerin yer aldığı büyük bir pankart hemen dikkati çekiyordu. Bunun solunda MAO ZEDUNG'un büyük bir portresi, Mahir ÇAYAN, Che GUAVARA, Erdal EREN, DENİZ YUSUF ve HÜSEYİN'in portreleriyle birlikte Hasan ALTINTAŞ yoldaşımızın büyük boy portresi yer alıyordu. Sağ tarafında ise KAYPAKKAYA'nın "Ho seni unutmadık her doğan gün anacağız. TKP/ML-TİKKO" imzalı büyük bir portresi. Tuzla şehitleri, Didar ŞENSOY, gibi şehitlerin portreleriyle anmamıza katılan diğer devrimci siyasetlerden DKP/SİB-TKP/ML Hareketi imzalı devrim şehitlerine değinen pankartları da duvarlarımızı süslüyordu. Proleteryanın beş büyük öğretmenlerinin ilk sırada olduğu büyük bir pano, hem parti şehitlerimizin, hem de genel devrim şehitlerinin yer aldığı diğer bir pano anlamlı görüntüler oluşturmuyordu. Programın akışı içinde oynanacak tiyatro için bir sahne oluşturulmuş, bunun arka tarafına okunan metnin akışını ve değinilen olaylarla ilgili marş ve şiirle katkı sağlayacak koromuz yer alıyordu. Sahnenin sağ ve sol taraflarındaki birinde parti bayrağı, diğerinde ordu bayrağının sarkıtıldığı iki küçük masadaki konuşmacılar, hem metni okuyor, hem de programın akışını sağlıyorlardı.

Parti ve Devrim Şehitlerini Anma Programı, katılanların selamlanması ve tüm şehitlerin anısına yapılan saygı duruşuyla başladı. Ve metnin okunmasıyla sürdü. Esas olarak ocak ayının son haftasının neden partimiz tarafından anma haftası olarak belirlendiği, dünya üzerindeki en önemli devrim uğraklarının anlatıldığı, Türkiye Devrimci Hareketine mal olmuş devrimcilerin belirtildiği, parti şehitlerimizin, parti tarihimizle bütünlüklü ve onunla bağlantılı olarak anlatıldığı, parti şehitlerimizin uğruna yaşamlarını verdikleri ideolojik siyasal çizginin özetlenmiş şeklinin yer aldığı metnin okunması sırasında yeri geldiğinde konuyla ilgili marşlar, devrimci türküler ve şiirler sunuluyordu kitleye. Programın en zengin yönü ise, hiç kuşku yok ki, sergilenen tiyatroydu. Oyunun ortaya çıkarılmasında partimizin gerilla savaşını yükseltme perspektifine özel bir önem vermiş, ve 3. Konferans sonrası dönemi özetleyen bir süreç içinde, yurtdışındaki mülteci revizyonizme-sol oportünizme karşı mücadele edip, sınıf savaşımının sıcak alanı olan ülkemiz topraklarına gelerek, çeşitli alanlarda mücadele veren Hasan ALTINTAŞ yoldaşın mücadelesini ele almıştık. Üç perdelik tiyatro gösterimizin ilk perdesinde, partimizin 3. Konferans sonrası yurtdışındaki durumu ve buradaki tartışma toplantılarında yoldaşımızı sergilerken, ikinci perdede yoldaşımızın İstanbul'daki bir eylemi canlandırıldı. Bu eylemde yaralı bir şekilde uzaklaşan yoldaşımız, 3. perdede Kürdistan dağlarında mücadele etmekteydi. Yoldaşın diğer üç yoldaşıyla birlikte düşmanla girdiği çatışmada şehit düşmelerinin peşinden yükselen "ile lori" isimli kürtçe ağıtla son bulan gösterimiz oldukça etkileyiciydi. Her perde arasında Hasan yoldaşın yaşamını, mücadelesini anlatan kısa konuşmalar yapıldı. Yaklaşık iki saat coşku ve ilgiyle süren programımız ortak olarak atılan sloganlar ve hep birlikte söylenen Enternasyonal Marşıyla son buldu.

Anmamıza cezaevinde bulunan tüm örgütlülükler ve devrimciler davet edildi. Hemen hemen tüm cezaevi kitlesinin yer aldığı yoğun katılımcı tutumun bizleri mutlu ettiğini belirtmeliyiz. Özellikle cezaeviyle yeni tanışan genç arkadaşların kabına sığmayan coşkuları, bütün bir anma boyunca hissedildi. Bazı arkadaşların koğuş, bazı arkadaşların tek tek ve bazı siyasi örgütlülüklerin de kendi imzalarını taşıyan mesajları devrimci dostluk ve dayanışmanın güzel örnekleriydi. Bunlar arasında aynı koğuşu paylaştığımız 16 Haziran ve Direniş Hareketi'nden dostlarımızın dayanışmacı tavırları biz tutsak partizanlarca özellikle belirtilmesi gerekli bir nokta.

Sınıf mücadelesi devam ettikçe bu mücadele içerisinde her geçen gün yeni insanların şehit düştüğü açık bir gerçektir. Belli bir yoğunluğu aşırı anmanın imkansızlığı kendiliğinden anlaşılır bir şeydir. Ve onların toplumca anılması, o anma gösterilerinde mücadeleye hız verme, özel bir aktivite kazandırma, komünistler açısından vazgeçilmez bir görevdir. İşte bu gerçeği gören Partimizin aldığı bu kararı hayatın her alanında militan bir ruhla pratiğe geçirmek gerekli ve zorunludur. Şehitlerimizin bize bıraktıkları mirası bunu gerekli kılmaktadır. Çünkü, onlar, MİL-MZD Bilimsinin sarsılmaz takipçileri ve uygulayıcıları olarak toprağa düştüler; onlar, Partimiz TKP/ML'nin ideolojik-siyasal hattını, ülkemiz pratiğinde maddileştirdiler. Onlar, halka, Devrime ve Partiye olan inanç ve kararlılıklarıyla gönüllülüğü güneşe. Onlar, Özgürlük için, yılgın komünizm davası için "bin bıçak darbesiyle ölmekten korkmadılar". Onlar, her biri birer gözbebeğimizde bir ölüm ile ayrıldılar aramızdan ve bize de, onları saygıyla anmak düşer. Onların bize devrettiği kızıl sancağı komprador patron-ağa devletinin burçlarına parça parçadikmek düşer. Onların uğruna yaşamlarını verdikleri ideolojik-siyasal çizginin pratiğe geçirilmesine hız vermek, gerilla savaşına hız vermek, silahlı örgütlenmeye hız vermek, sağ-sol her türlü saldırıya karşı tavizsiz olmak düşer. Bu kavgada düşen 200'ün üzerinde şehit yoldaşımızın onurlu mücadelelerine layık olmanın başka bir yolu yoktur.

Biz tutsak partizanlar da bu kızıl çizginin yeminli takipçileri olarak bir kez daha haykırıyoruz:

PARTİ VE DEVRİM ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR!

ŞEHİTLERİMİZİN ANILARINI MÜCADELEMİZDE YAŞATACAĞIZ!

YAŞASIN PARTİMİZ TKP/ML, VE ÖNDERLİĞİNDEKİ TİKKO-TMLGB!

TKP/ML
Sağmalcılar Cezaevi Örgütü

Zindan Günlüğünden

MÜCADELELERİN BİR BAŞKA ALANI İŞKENCEHANELERDE DEVRİMCİ TAVIR ÜZERİNE

Özellikle 12 Eylül'den bu yana işkenceyi konu alan çeşitli yazılar, kitaplar yayınlandı. Bu eserler olumlu bir çok işlevi yerine getirdi. İşkencenin insanlık dışı uygulamaları, bu eserlerle geniş kitlelere aktarıldı, kavratmaya çalışıldı. Bunlarla birlikte gazetelerde eksik olmayan "işkencede ölüm", "işkencede sakat kaldı" haberleri de, T.C. "Emniyet"lerinde komünistlerin, devrimci-demokratların, hatta sıradan insanların, ne tür uygulamalarla karşı karşıya kaldığını "sağır sultan"lara dahi duyurdu.

Bu olumlu işlevlere rağmen, çok az sayıdaki çalışma, işkencehanelerde direnmenin olağanlığını gözler önüne serdi. Özellikle kimi küçük burjuva yazarlar, işkencehanelerde direnen insanları "olağanüstü" kişiler olarak lanse edip, sıradan bir devrimcinin demokratın çok uzağında bir olguymuş gibi ele aldılar. kimi yazarlar da hatta devrimci örgüt liderleri çözülmenin edebiyatını yaptı. Yapılan işkencenin boyutları güzel tezlerle süslenerek, çözülen 'devrimci'lerin sanki buna zorunlu oldukları ortaya atıldı. Bu iki düşüncenin aslında birbirinden farklı yanı yoktur. Birincisi direnmeyi "olağanüstüleştiriyor, diğeri ise çözülmeyi meşrulaştırıyor. Sonuçta ikisinin de vardığı sonuç "ancak ve ancak olağanüstü kişiler direnir".

Tam da bu noktada burjuva bilim adamlarının, sözde "bilime" dayanarak ortaya attıkları şu düşünceyle aynı kefeye girmekten kurtulamıyor bu yazarlarımız; insan bünyesine dıştan yapılacak çeşitli cebir ve zorlamalarla, onların söylemek istemedikleri şeyleri, yani sırlarını söyletmek mümkün. Öyle acı veren yöntemler uygulanır ki, bunlar karşısında direnmek mümkün. Öyle acı veren yöntemler uygulanır ki, bunlar karşısında direnmek mümkün olmaz vs. Evet bu beylerin vardığı nokta burasıdır.

Peki yaşam bizlere neyi kanıtladı? Bu baylar sayısız insanın, pratik yaşamlarıyla hemen hemen her türlü işkence yöntemlerinin üzerlerinde denenmesine, adeta birer "kobay" olarak kullanılmasına rağmen, bu "bilimsel" saptamaları, hangi "bilim"e dayanarak açıklıyor? Onların kendi zavallılıklarına kılıf aramaktan başka, açıklayacakları başka bir şeyi yoktur.

Her türlü baskıya, işkenceye, en büyük acılara vs. boyun eğmeyenler, nerde alıyorlar bu gücü? Gerçekten acılara boyun eğmeyenler, yukarda belirttiğimiz yazarların aktardıkları gibi "olağanüstü" kişiler mi yoksa inandıkları dava uğruna gerektiğinde ölmesini bilenler mi? Evet, bu gücün kaynağı, inançları uğruna ölmesini bilenlerdedir. Yani gücün kaynağı inançtır, davaya kendini adamaktır. Bu yüzden komünizme inançlı insanlar iradeleri ile her şart altında direnebilirler. Direnemeyenler ise gereken inanca sahip olmayanlardır. Çözülme işkence sonucu olsa bile, çözülmeyi sağlayan esas etken yapılan işkence değil, devrimci inanç sarsıntılarının yarattığı irade zayıflığıdır.

İnsan iradesi her türlü acıya hükmedebilir bir güce sahiptir. Yeterki, acıyı niye çektiğimizi, ne için direnmemiz gerektiğinin bilinci içinde hareket ederek bedene verilen her türlü acıyı, hatta ölümü kavganın doğal bir sonucu, bir bedeli olarak kabul edelim. Bunu başarabildiğimiz ölçüde, her türlü zorluğu yenebilme yeteneğine de ulaşmış oluruz.

Şu hiç bir zaman unutulmamalıdır. İşkencelerde direnme biz komünistler için "olağanüstü" bir şey değil, proleter dünya görüşümüzün ve devrimci yaşantımızın doğal bir sonucudur. Burada şöyle bir soru ortaya atılabilir; zorluklara karşı göğüs germe işkencelere karşı direnme, yalnızca proleter devrimcilere mi mahsustur? Elbetteki hayır. Ama bunlar proleter devrimci olmanın temel kıstasıdır. Sorun bu şekilde ele alınmadığı sürece daha uzun bir süre işkencehanelerde direnenlere "kahraman" gözü ile bakılacak ve direnme erişilmez bir "kahramanlık" gösterici olarak algılanacaktır. Sınıfsal bakış açısından uzaklaştırılacaktır. Bu sakat bakış açısı da özellikle şubeye yeni düşenleri ve faaliyet yürütüp te deneyimsiz olan bir çok devrimci üzerinde psikolojik bir baskı aracı olacak, çözülmeyi kavga kaçkınlığını olağanlaştıracaktır. Biz ML'ler için direnme değil, çözülme olumsuz yönde olağanüstü bir durumdur.

Bahsettiğimiz eserlerden, eksik bırakılan en önemli noktalardan biri de, işkencenin sisteme olan bağlılığını net olarak ortaya koyamamalarıydı. Ama işkencenin edebiyatını değil, bizzat işkenceyi yaşayan ve onu kitlelere kavratma çabası içerisine giren, bir çok devrimci yazar, bu nokta üzerinde durdu ve kitlelere aktarmaya çalıştı.

Sınıfların ortaya çıkışıyla beraber ezenler-yönetenler-ezilenleri ve ileriyi temsil eden sınıf öncülerini, sindirip, dağıtmanın bir aracı olarak kullanmışlardır işkenceyi. Ezilenlerin -ne kadar bilinçsiz olursa olsunlar- baskıya ve sömürüye karşı çıkacaklarını iyi bilen egemen-

ler, sümürülerini devam etmek için çeşitli kurumlaşmalara gitmişlerdir.

Bilinçli bir başkaldırının veya muhalefetin kendileri için, daha fazla tehlikeli olacağını gören egemenler, kişilerin veya halkın, bu sınıfsal çelişkilerin bilinçli bir şekilde farkına varmasını ve bu doğrultuda harekete geçmesini engellemek, bunun içinde sahip olduğu, olacağı değerleri farklı yönlere aktarmayı, ideolojik olarak devlete ve topluma karşı uysal birer insan yaratmayı, bunu yapamadığı yerde devletin gücünü, kurduğu kurumların acımasızlığını göstermeyi amaçlamaktadırlar. İşkence bu amacın doğal bir uzantısıdır.

Bizim gibi -yarı-sömürge, yarı-feodal- ülkelerde devlet halka karşı baştanberi, baskı, zulm, katliam vs. uygulanmıştır, uygulamaktadır. Ülkemiz tarihine bir göz atıldığında Osmanlı İmp. döneminden bu yana devletin halkların üzerinde her türlü insanlık dışı uygulamaları eksik etmediği görülür. Her ne kadar burjuva tarihçileri ve olaya sınıfsal açıdan bakmayanlar, bu uygulamaları Osmanlılar'ın barbarlığına bağlıyorlarsa da, bu işin tali yanıdır. Soykırımlar, işkenceler vs. tekbaşına egemenlerin barbarlığından kaynaklanmaz. Bunu böyle gören mantık, insanlık dışı uygulamaları sınıflar üstü gören mantıktır. M-L'ler sorunun, sistemin sınıfsal karakteriyle doğrudan bağlantılı olduğunu açık bir şekilde ortaya koyarlar.

T.C. var olduğundan bu yana baskı ve işkenceyi sistemli bir şekilde sürdürmüştür. Sınıf mücadelesinin yükseldiği ve şiddetlendiği dönemlerde, baskı ve işkence daha da azgınlaşmıştır. T.C. egemen sınıflarınca, parlamento maskesiyle gizlemeye çalıştıkları açık faşist yüzünü, halkların mücadelesi yükseldiği ve şiddetlendiği an bu maskeyi kaldırıp, attıkları bilinen bir gerçektir.

Faşist T.C. 1960'larda, 1971'de, 1980'de Askeri Faşist Cuntaları gündeme getirerek "parlamento" maskesini bir kenara atmaktan çekinmemiştir. Bu dönemlerde baskı, işkence, katliamlar vs. gizlemeye dahi gerek duyulmadan gözler önünde, aleni bir şekilde yapılmıştır.

Ülkemizde işkence sistemli bir devlet politikasıdır. T.C. kurulduğundan bu yana sürdürülmektedir. Ve T.C. var olduğu sürece de sürdürülecektir. İşkencelerin, baskıların, katliamların vs. kaldırılması ancak ve ancak -ülkemizde- DHD ile olanaklıdır.

Buraya kadar anlatmaya çalıştığımız işkencenin sınıfsal bir muhteva taşıdığı, tek tek kişilerin veya yöneticilerin barbarlığından kaynaklanmadığını, sınıflar var olduğu sürece -çeşitli boyutlarda da olsa- işkencenin de var olacağıdır.

Bu genel belirlemelerden sonra işkence yöntemlerine ve buna karşı komünistlerin, devrimcilerin nasıl tavır alacağına geçebiliriz.

Herşeyden önce her devrimci şunu kafasına iyice işlemelidir, biz devrimciler oyun oynamıyoruz. Dünyayı değiştirme -ezenleri tarihin çöplüğüne atmak- gibi ciddi ve onurlu bir işe soyunduk. Devrim elbetteki kansız olmayacaktır. Egemenler iktidarlarını kansız da elde tutmuyor, kan ve terörle ayakta tutuyor. Sömürenlerin ellerindeki iktidarı kansız bir şekilde halklara -ezilenler- bıraktığı görülmüşmüdür. Ya da dağlarda, fabrikalarda, köylerde, okullarda, meydanlarda, işkencehanelerde vb. tüm mücadele alanlarında dökülen yüzlerce devrimcinin, halkımızın kanının hesabı kansız sorulabilinir mi? Faşist T.C. devletinden! Bizler halkımızı bekleyen o mutlu günlere kanımızı akıta, akıta, canımızı vere, vere ilerliyeceğiz. Bereketli toprağımızdan yetişen tohumları, bedenimizle gübreleyeceğiz. Su olacak kanımız, yetişen yeni fidanlara. Tarihin karanlığını parçalayıp, bizleri bekleyen o kızıl güne, bedenimizi armağan etmekten çekinmeyeceğiz, çekinmemeliyiz.

İşte bu anlamda, işkencede ölümü göze aldıktan sonra, işkencenin dozajı, biçimi ne olursa olsun, nice yoldaşımızın kan-can pahasına bizlere bıraktığı kızıl geleneği sürdürmek, daha ileri mevzilere götürmek, işten bile değildir. Unutmayalım ki; devrim yolunu düm düz görenler, karşılaştıkları zorlukları göğüsleyemeyecek, bıraktıkları kötü gelenekle birlikte tarihin çöplüğüne gömülecekferdir.

Yakaladıkları andan itibaren, işkencecilerin amacı insiyatifi ele geirmek, "kurbanının" moralini bozmak böylece moral üstünlüğünü ele geçirmek, ve işkenceye uğrayan devrimcinin proleter tavır koymasını engellemektir. Ele geçirdikleri "kurbanlarını" çökertebilmek için çeşitli işkence yöntemleri uygularlar. Bu yöntemleri iki başlık altında toplayabiliriz.

1- Fiziki işkence

2- Psikolojik işkence

Bu işkence yöntemleri ayrı ayrı değil, içiçe uygulanır. Fiziki işkence ile bedene acı vererek, "çözülme karşılığında bedene acı vermekten vazgeçeceklerini, aksi taktirde bedene acı vermeye devam edecekleri" şantajını yaparlar. Bu yöntemle fiziki acıya "dayanamayan" -dayanmak istemeyen, kendi bencil çıkarlarını parti ve halkın çıkarları üstünde tutanları- çözmeyi amaçlarlar. Kısmi bir şeyler anlatma hiç bir zaman yeterli görülmez, bildiğin herşeyi, hatta bilmediklerini almak isterler. Ta ki seni samimi bulana dek sürer işkence. Bu boyutta artık onlar bu şerefsiz sürüleri için bile "beş para etmez, şerefsiz" bir yaratıksındır.

Fiziki işkence sürerken -bazen psikolojik işkence öne geçebilir. Bu işkencecilerin deneyimlerine dayanarak "kurbanları" üzerinde hangi yöntemin daha etkili olabileceğini seçmesine bağlı-psikolojik işkence devam ettirilerek, fiziki işkenceyle çözmekte zorluk çektiği unsurları çözmeye çalışırlar. Psikolojik işkence, umutsuz bir ortam çizme, devletin

güçlülüğü temasını işleme, "kandırıldığına" inandırmaya çalışma, örgütüne ve yoldaşlarına kara çalarak güvensizliğini sağlamaya çalışma, inandığın tüm değerlere en aşağılık küfürler savurma, devrimin olanaksızlığını -özellikle doğu bloku olarak adlandırılan sosyal faşist ülkeleri örnek vererek- seni aşağılayarak vs. kurbanı üzerinde moral bozukluğunu yaratma ve direnişin anlamsızlığını "kurbanına" kabullendirme işkencede direnilemeyeceğini benimsetme çabalarını içerir. Kimi zaman "papaz" kimi zaman "cellat" rolleri bu yöntemde sık sık kullanılır.

Sınıflı bir toplumda yaşıyor olmanın tüm etkileri, işkencehanelerde çok net olarak ortaya çıkar, içte barındırılan tüm zaaf ve eksikler -dışarı yansımasa dahi- daha berrak bir şekilde görülür. İşsel olarak sürülen proleter, tavır ve küçük burjuva tavır amansız bir mücadele içindedir. Proleter yan, partiye, devrime, halka bağlılık, buna inançlı, direnişçi yandır. Küçük burjuva yan ise kendi bencilliğini ön plana çıkaran, partiye, devrime, halka ihanet pahasına, zora karşı göğüs germeyen, rahatı seçen "çözülme" taraftarı olan yandır. Bu iki sınıf bakışı arasındaki mücadelenin boyutu, kişinin içinde yaşadığı sınıflı toplumda etkilenme derecesine bağlıdır. Yaşanan sömürüye dayalı bir toplumsal düzende köklü değişiklik istemeyi ideolojik dönüşümün ilk adımı olarak ele alırsak, bunu yeni adımların takip etmesi ve dönüşümün tamamlanması, her şeyden önce bu işlerin yoğunluğu ile bunları gerçekleştirme kararlılığına bağlıdır. Gerek iç çatışmanın devam ettiği ideolojik zaafların çeliştiği, çözülmeye doğru nicel birikimlerin olduğu süreçte, gerekse de çözülmenin meydana geldiği durumlarda dış etkenlerin de önemli bir rolü olmakta, düşmanın saldırılarından örgütsel sorunlara kadar değişik bir çok faktör bu olumsuz gelişmelere hizmet etmekte, bu arada kişinin zayıf kalmış bazı karakter özellikleriyle siyasi gerilik ve tecrübesizliği de çözülmeye gidişi kolaylaştırmaktadır. Fakat sonucu belirleyen temel faktör bunların hiç biri değil, kişinin ideolojik durumu, yani davaya bağlılık ve inancının zayıflık-sağlamlık derecesi olmaktadır. Devrimi savunup, savunmama, devrim için mücadele edip etmeme, devrime zarar verip vermeme noktasında tavır ve davranışlara yön veren esas unsur işte budur. İç çelişkiler içinde de bunun esas halka olarak kavranması gerekir.

Yakaladıkları ilk andan itibaren, işkencecilerin "kurbanı"nı sindirmeye, böylece insiyatifi ele geçirmeyi amaçladıkların yukarıda belirtmiştik. Bu sindirme biçimi tamamen kişinin yakalanış biçimine bağlıdır. Ama genel olarak, dayak, küfür ile kendilerinin güçlülüğünü empoze etmeye çalışırlar. Yakalanan kişinin, yakalandığı andan itibaren göstereceği tavır önemlidir. İlk anda insiyatifi ele geçirmek, moral üstünlüğünü ele geçirmek, direnmenin ön aşamasıdır. Yakalandığımız andan itibaren tavır konulmalı, sloganlarla bu tavır süslenmelidir. Bu kişinin moral üstünlüğünü ele geçirmekle birlikte, işkencecileri moralmen çökertecek ve ilk andan itibaren karşılarında "boş" birinin olmadığını, çözmekten zorluk çekeceklerini, hatta çözemeyecekleri psikolojisini yaratır. DİRENME kararı yakalanıldığı andan verilmelidir.

İşkencecilerin hızını daha ilk başta koyacağımız kesin, cesaretli ve inançlı tavırla kesebiliriz. En basit konularda bile taviz verilmemeli, işkenceciler basit şeylerle oyalandırılmalıdır. İşkence sırasında verilen bir taviz yeni tavizleri gündeme getirir. Böyle durumlarda işkenceciler basit şeyleri kabul etmeyen, daha önemli şeyleri nasıl kabul eder düşüncesine giriyorlar. Bunun için de adım adım çözmeye çalışıyorlar. İlk etapta istenenler ev, silah, arkadaş vs. benzeri şeylerdir. Tabi bu onların isteğidir. Asıl tavrı belirleyecek olan bizleriz.

İlk saldırılar şubede de devam eder. Gözler bağlanır. Gözbağı meşin bir bağ olabileceği gibi genelde kaşkol'dur. Gözbağını bağlamakta ki amaç, işkencecilerin deşifre olmasını önlemektir. ayrıca psikolojik bir etkisi de vardır göz bağının. Sürekli karanlıkta olmak, kimler tarafından işkence yapıldığını görememek, darbelerin nereden geleceğini bilememek vs. şubede de baştan sona hiç bir uygulamaya uymama tavrı sürdürülmelidir.

Şubeye düşene ilk uygulayacakları işkence genelde kaba dayaktır. Yaklaşık 6-7 kişi tarafından, nereden geldiği belli olmayan tekmeler, yumruklar, tokatlar şeklindedir. Buna ek olarak çırılçıplak soyarak, giyinik şekilde de olabilir-hayaları sıkma ve burma. Bu yöntem, cinsel organın testis torbalarının belirli bir basınçla avuç içine alınarak sıkılması ve burulmasıdır. Bedene en çok acı veren yöntemlerden biridir bu. Sıkıldığı veya burulduğu andan itibaren nefessiz kalma, yoğun bir ter ve sıcaklık basar kişiyi. Bayılacak gibi olur. İşkenceciler kişinin bayılacağı anı pratiklerinde iyi bildiklerinden, bayılma anı bırakırlar. İlk anda böyle yüklenmelerindeki amaç hem bir an evvel bilgi almak, hem de psikolojik olarak çökertmek ve insiyatifi ele geçirmek içindir. Bu arada saldırılarda sürmektedir "film koptu oğlum", "sizleri birer piyon gibi kullanıyorlar", "dünyanın kaçtığı düşüncelere siz koşuyorsunuz" "Bundan sonra örgüt, mörgüt yok, sen ve biz varız. Direnipte ne yapacaksın, ne geçer eline?", "fizikmen çok zayıfsın dayanamazsın", "daha bunlar başlangıç" vs. gibi yakalanmanın şokunu atmana izin vermeden yılgınlığı empoze etmeyi amaçlarlar. Onların bu "laf atmalarına" cevap vermer gereksizdir. Onlara verilecek en güzel cevap, direnişi sürdürmektir.

Elektrik, kaba dayak gibi en çok uygulanan ve bilinen bir yöntemdir. Askıdayken verileceği gibi, genelde sandalyede veya yerde verilir. Ucu açılmış

kablo, penis ucuna, parmaklara, kulağa, dize, başa vs. gibi hassas organlara bağlanır. Kablonun bağlandığı yere su dökülür. Su iletken olduğundan elektriğin akımı daha tesirli olduğu gibi, kablonun iz bırakmamasını da sağlar. elektrik verildiği an vücut kasılır ve havasız kalındığı hissine kapılınır. Voltaj yükselip, düşürüldüğünde sanki bir kukla gibi değnekle iradem dışında oynuyormuşsun gibi bir his kaplar. Elektrik verildiğinde vücutu sıkmak acıyı daha fazlalaştırır. Vücut gevşek bırakılmalı, bağırmamaya çalışmalı, bağırma gereği duyulduğunda slogan atılmalı.

Fiziki işkenceler devam ederken veya bir süre için bırakıldığında papaz devreye girer. Cayet "babacan" ve "kurtarıcı" tavırlar takınır. Direnmenin anlamsızlığını; hiç kimsenin direnemediğini anlatmaya çalışır. "Anlatta kurtul" telkinlerinde bulunur. Hatta işkencecileri -sanki kendisi olayın dışındaymış gibi- kötüler, onların barbarlığını, insafsızlığını anlatır. Onlardan kurtulmanın çaresi olarak herşeyi anlatmanı ister. Onların bu tavırlarına kanmamalı, "papaz" rolündeki insanlarında bizzat işkence yaptıkları, "papaz"lık rolünde işkencenin bir başka yöntemi için soyundukları unutulmamalı.

Askı: Bu yöntemde eller iki yana açılıp, arkadan uzun bir tahta yardımıyla eller yanda olacak şekilde bağlanır ve bir manivela ile kaldırılır. Kolların uyuşması ve vücudu taşıyamaz hale gelmesi, yırtılıyorcası bir acı verir. Askıda elektrik verileceği gibi, haya'da sıkılabilir. Ayrıca kaba dayakta atılır.

İşkence seansları dışında bekletildiğin oda da oturma ve dinlenmeyi engellemek amacıyla, sürekli ayakta bekletmek, kaba dayak atmaya devam edilir. Bu arada radyo, hızlandırılmış teyp, faşist marşlar vs. son sesine kadar açılarak bir bakıma kafa şişirilir, ve düşünme engellendiği gibi halsiz ve asabi bir konuma getirilir. Ayrıca beton üzerinde çırılçıplak bekletilme, soğuk su dökme gibi üşümeyi sağlayacak yöntemlerde uygulanır.

Çok kullandıkları bir yöntemde "kurşuna dizme" yöntemidir. Ölümle korkutma da bir işkence yöntemidir, onlar için. Bu şubede yapıldığı gibi daha inandırıcı olsun diye boş arazilere, ormanlıklara götürülerek te yerine getirilir. Silahı'a mermi sürülerek, ateş eder vaziyette karşında beklerler. Kaçma fırsatı verdiklerini istersen kaçabileceğini söyleyerek, "vurma" korkusunu vermeyi amaçlarlar. Aslında öldürmeyi zevkle yerine getirecek insanlar olmalarına karşı halkın gelişecek tepkilerinden korktukları için genelde bu yöntemi bir çözme aracı olarak kullanırlar. Ama gerektiğinde öldürürlürde. Şubede, işkencehanelerde öldürülen nice yoldaşımız, devrimci düşünülürse bu daha iyi anlaşılır. Ama biz sonuna bizleri ve halkımızı bekleyen o mutlu günler için bedenimizi feda etme inancıyla sarıldıktan sonra, ölüm dahi karşımızdan yenilmekten kurtulamaz.

Tüm bu sıraladığımız ve daha da sıralanabilecek -fiziki, psikolojik-işkence, yöntemlerine ve işkencecilere karşı baştan itibaren tavrımız boyun eğmemek, mücadelemizi işkencehanelerde de perçinlemektir. Unutmamalıyız ki, zorlukları ancak ona karşı layıkıyla mücadele ettiğimiz zaman üstesinde geliriz. Bu tüm mücadele alanlarımda karşıdevrimci şiddetle, faşist terörle mücadele edilmesi gereken her alanda geçerlidir. Özellikle de, silahlı, her türlü araç, gereç ve imkanlara sahip, gaddar, hayasız, pervasız ve saldırgan, bizimle karşısında bilinci ve yüreğinden başka hiç bir silahı olmayan eli kolu bağlı bir tutsak olduğumuz işkencehanelerdeki kavgada daha da geçerlidir.

İşkencehanelerde en doğru tavır ifade vermemektir. Ama yakalanış biçimimiz ve hukuki durumumuz biran evvel dışarı çıkıp, mücadelenin sıcağına atılmamızı olanaklı kılıyorsa, ideolojimiz, örgütsel yapımız ve onurumuzu zedelemeyen, ona zarar vermeyen "hikaye" ifadeler verilebilir. Ama verilen bu ifadelerde kesinlikle ayrıntılara girilmemeli, polis'e inandırıcı olmaya çalışılmamalı, baştan sona verilen ifadede tutarlı olunmalıdır. Gireceğimiz bir ayrıntı veya çelişkili ifadede olumsuz sonuçlar doğurabilir.(*)

Bu olumsuz sonuçları doğurmamak için takınacağımız tavır net olmalıdır. İfade biçimi "benim sizlere verebilecek bir şeyim yok"un dışına çıkmamalı. Özellikle işkence altındayken sorulan hiç bir soruya cevap verilmemelidir.

Kimi düşünceler "sonuçta işkencecinin de bir insan olduğu mantığını güderek, onunla uzlaşıcı tavırlar sergilerler. Bu sakat bir bakış açısıdır. İşkencehanelerde, kim olduğumuzu neden burada olduğumuzu, karşımızdakilerin kimler olduğu unutulmamalıdır. Proletarya ile burjuvazi arasında uzlaşıcı bir yan yoktur ve olamaz da. Bu mücadelenin tüm alanlarında olduğu gibi, işkencehanelerde de böyledir.

Direniş durumuna göre açlık grevleriyle desteklenebilinir. Ama bunu genelleştirmek, her şubeye düşenin yapması gereken bir direniş biçimi olarak göstermek doğru değildir. ama duruma göre uygulanacak pasif bir direniş biçimidir. İlke her zaman şu olmalıdır; gerektiğinde "ser verip sır vermeme". Bu her yerde düşmanın bulunduğu her alanda, mücadelenin tüm dönemlerinde -mücadele yenilgi almış olsa dageçerlidir. Bu bizlerin komünist niteliklerimizi belirlediği gibi, zafere ulaşmanızın kriteridir.

Selam olsun kızıl direnme ruhunu, zindanlarda ve işkencelerde yaşatanlara.

(*) İfade vermemek, ihlallerin, şüphelerin kabulü yani bunların bizim için geçerli olduğu anlamına gelmez. İfade vermeme, daha sonra çıkılacak savcılıkta aleyhine dönüşecek bir olguda değildir. Herkes T.C yasalarına göre ifade verip vermemekte serbesttir. Eğer yakalanış biçiminde açık bir şey, açıktan tavır koyma gibi bir durumumuz yoksa; Polise karşında "insanlık onurumla aykırı bu koşullarda ifade vermeyi reddediyorum" "Savcıya vereceğim", "etrafımdaki insanlara işkence yapılıyor şeklinde nedenlerle ifade vermeme tavrına girilebilir.

Ölümünün 18. Yılında

İBRAHİM YAŞIYOR, SAVAŞIYOR!